

Harstad kommune
Attraktiv hele livet

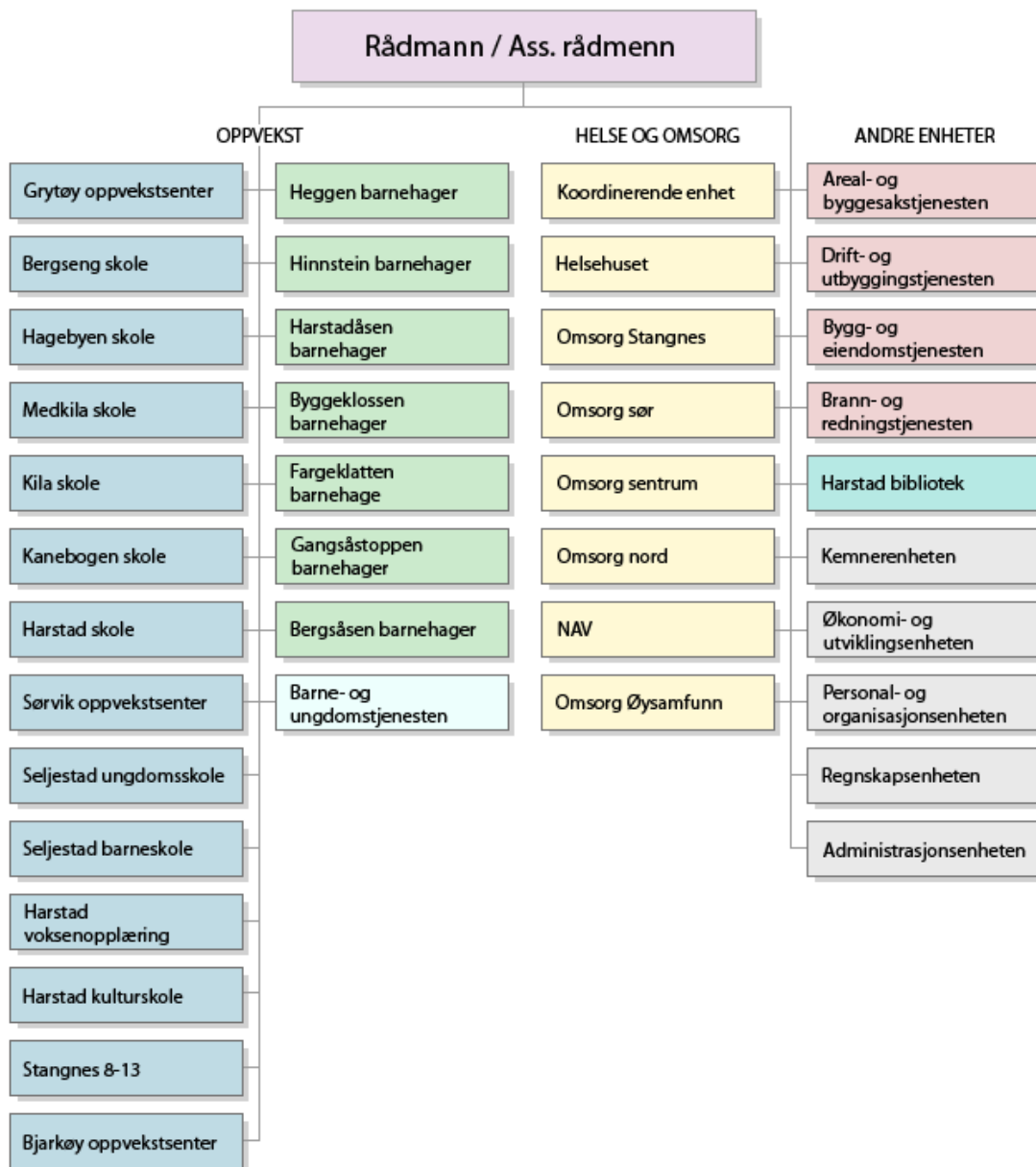
Årsrapport 2013

Foto: Frank Andreassen

m/årsberetning i hht forskrift om årsregnskap og årsberetning

Organisasjonskart, Harstad kommune

Innholdsfortegnelse

1.	Rådmannens kommentar	4
2.	Harstad-samfunnet i fjor	6
3.	Styringssystemet og organisasjonsutvikling	9
	Hovedresultater på fokusområdene	12
4.1.	Økonomi – kommuneregnskapet (<i>pliktig årsberetning</i>)	12
4.2.	Organisasjon/personell	33
4.3.	Tjeneste/brukere	45
5.	Tryggere lokalsamfunn	46
6.	Resultater på tjenestoområdene	48
6.1.	Nærings- og samfunnsutvikling	48
6.2.	Barnehage	50
6.3.	Grunnskole og skolefritidsordning	53
6.4.	Voksenopplæring	61
6.5.	Helse	62
6.6.	Omsorgstjenesten	65
6.7.	Sosialtjenesten og flyktningebosetting	72
6.8.	Barnevern	74
6.9.	Vann	77
6.10.	Avløp	78
6.11.	Renovasjon og avfall	79
6.12.	Fysisk planlegging, kulturminner, natur og miljø og byggesak	81
6.13.	Kultur, bibliotek, kino, idrett, musikk og kulturskole	84
6.14.	Kirke, tros- og livssynssamfunn	87
6.15.	Samferdsel og parkering	88
6.16.	Boliger	90
6.17.	Brann og ulykkesvern	91
6.18.	Kommunal eiendomsdrift	92
6.19.	Kommunens eierskap	94

1. Rådmannens kommentar

2013 er første driftsår for Harstad kommune etter sammenslåingen mellom Bjarkøy og Harstad kommuner. Arbeid knyttet til kommunesammenslåingen, økonomisk omstilling av kommuneorganisasjonen og gjennomføring av et ekspansivt investeringsprogram har hatt hovedfokus i 2013. I tillegg må nevnes at kommunen hadde besøk av de norske og svenske kongeparene og at den første utgaven av Arctic Race of Norway hadde målgang på sisteetappen i Harstad. Begge disse begivenhetene var folkefester som satte Harstad på kartet på en fremragende måte og som krevde mye av kommunen og lokalsamfunnet som tilrettelegger.

Kommunesammenslåingen og et intenst arbeid for å få Troms fylkesting til å vedta Bjarkøyforbindelsen har vært viktige saker i 2013. I forbindelse med budsjett og økonomiplanbehandlingen i desember 2013 gjorde fylkestinget nødvendige bevilgninger til prosjektet. Dette er fulgt opp med vedtak i fylkestinget i mars 2014. Oppstart av arbeid med Bjarkøyforbindelsen vil skje høsten 2014. Bjarkøyforbindelsen og kommunesammenslåingen har hele tiden vært to sider av samme sak og forutsetninger for hverandre.

Kommunens virksomhet har de to siste årene hatt to hovedfokus. Det ene har vært forholdsvis store driftsmessige omstillinger for å gjenreise balansen i kommuneøkonomien. Det andre har vært gjennomføringen av et ekspansivt og krevende investeringsprogram for utvikling av egne tjenester og Harstadsamfunnet. Det er krevende å kommunisere at kommunen på den ene siden gjennomfører store investeringer, mens vi på den andre siden omorganiserer tjenester og reduserer antall årsverk. Mange føler at det ligger motstrid i dette og det er utfordrende å forholde seg til i hverdagen. Kommuneorganisasjonen har klart det på en god måte.

Gjennom målrettet arbeid og god samhandling mellom politikk, administrativ ledelse, tillitsvalgte og ansatte har Harstad kommune dekt inn tidligere års underskudd og gjenskap balansen i kommuneøkonomien. Felles virkelighetsoppfatning, en omforent strategi samt evne og vilje til omstilling har vært avgjørende.

I 2013 har Harstad kommune dekket inn den resterende del av det regnskapsmessige underskuddet fra 2011 på 38,1 mill kr. 14,5 mill kr ble inndekt i 2012. Driftsregnskapet er gjort opp med et regnskapsmessig mindreforbruk (overskudd) på kr 714.168,69.

Driftsregnskapet viser et netto driftsresultat på 68,2 mill kr. Det utgjør 3,7 % av driftsinntektene, noe som er over normen på 3 % og landsgjennomsnittet for 2013 som var på 2,6 %. Netto driftsresultatet er forbedret med 127,1 mill kr på to år og på 21,9 mill kr fra i fjor (målt i forhold til sammenstilte tall for Harstad og Bjarkøy kommuner for 2011 og 2012).

Hovedårsaken til resultatforbedringen er kostnadskutt i form av redusert bemanning som følge av endret skolestruktur, driftsmessige omstillinger innen helse og omsorg og effektivisering i øvrige tjenester. I tillegg ble eiendomsskatten økt i 2012. Videre er realveksten i frie inntekter og andre merinntekter benyttet til å bedre budsjettbalansen og ikke til nye tiltak. Alt dette er i tråd med «Strategi for økonomisk balanse» vedtatt av kommunestyret høsten 2011.

Økte rente- og avdragsutgifter som følge av store investeringer, økte pensjonsutgifter og bortfall av momskompensasjon fra investeringer i driften gjør at ytterligere omstillinger er nødvendig for å opprettholde og bedre budsjettbalansen i kommende år.

Investeringsregnskapet er gjort opp i balanse uten strykninger. Investeringene i 2013 var på 384 mill kr, herav er 323 mill kr finansiert med lån. Kommunens langsiktige gjeld er 2,210 milliarder kr ved utgangen av 2013. Det tilsvarer ca kr 90.000 pr. innbygger og utgjør 121 % av driftsinntektene. Den langsiktige gjelden er svært høy både i forhold til normtall og landsgjennomsnittet.

Kommunens mål er ikke størst mulig overskudd. Kontroll på og balanse i kommuneøkonomien er imidlertid fundamentet for velferdsproduksjonen, kommunens evne til å investere og til å bidra til samfunnsutvikling. De omstillingstiltakene som er gjennomført de siste to årene har derfor vært viktige og nødvendige. I stort er målsettingen nådd.

Harstad-samfunnet i fjor

Rådmannen vil takke folkevalgte, tillitsvalgte, ledere og ansatte for godt samarbeid og stor innsats til beste for Harstadsamfunnet i 2013.

Hugo Thode Hansen
Rådmann

Årsrapport per 31.03.2014

2. Harstad-samfunnet i fjor

Balansen i kommuneøkonomien er gjenopprettet i 2013. Harstad kommune har nå dekket inn den resterende del av det regnskapsmessige underskuddet fra 2011 på 52,6 mill kr. Dette etter en storstilt driftsmessig omstilling i 2012 og 2013. Det er gjennomført et 3 % kutt i bemanningen, skolestrukturen er endret, helse- og omsorgssektoren og øvrige sektorer er effektivisert og eiendomsskatten er økt. I tillegg er det satset aktivt på å bedre arbeidsprosesser både i og mellom avdelinger/enheter. Tiltakene har i sum virket. Den økonomiske situasjonen i Harstad kommune er likevel fortsatt stram. Høyt driftsnivå, store investeringer, høye og økende rente- og avdragsutgifter og økning av pensjonskostnader gjør at det fortsatt er behov for ytterligere kostnadseffektivisering i årene fremover.

Harstadsamfunnet er inne i en periode med positiv utvikling. Fremtidsoptimisme og stor investeringsvilje fører med seg mange utbyggingsprosjekter, noe som synliggjør behovet for langsiktig, overordnet planlegging. Harstad kommune står nå i en posisjon til å kunne velge hvilken retning samfunnsutviklingen skal få. Disse valgene bør gjøres på kunnskapsbasert og gjennomarbeidet grunnlag. I 2013 startet tre store arealplanprosesser opp i Harstad; rullering av kommuneplanens arealdel, interkommunal kystzoneplan og kommunedelplan for Harstad sentrum (sentrumsplanen). Målet med disse er å oppnå god tilrettelegging for fremtidig utvikling; sammenheng mellom arealdisponering, næringsutvikling, miljø og folkehelse.

Veipakke Harstad ble vedtatt i kommunestyret i 2012, og vil føre med seg løsninger som reduserer gjennomgangstrafikken i sentrum, forbedrer kollektivtilbudet og forholdene for gående og syklende. Disse tiltakene vil være viktige premisser i arbeidet med å legge forholdene til rette for at Harstad sentrum skal kunne utvikle seg til et lett framkommelig bysentrum med færre barrierer for myke trafikanter, bedre utnyttelse av eksisterende byrom, flere kollektivbrukere og mindre biltrafikk.

2013 har vært et godt år for næringslivet. Statoils beslutning i 2012 om etablering av Drift Nord i Harstad var svært viktig. Som en

konsekvens av nye funn som er gjort i nord og Statoils beslutning ser andre oljeselskaper og virksomheter innen engineering og annen leverandørindustri mot Harstad. Statoils avgjørelse om byggeplaner i Harstad er utsatt til 1. kvartal 2014. Arbeidet med Harstad Teknologipark har startet opp med en planlagt byggestart i 2014.

Hovedmålet i kommunens petroleumsstrategier at Harstad skal være Nord-Norges mest attraktive kommune for etablering av petroleumsvirksomhet. Som et resultat av dette ansatte Harstad kommune i samarbeid med Lenvik kommune en egen seniorrådgiver innen petroleum i 2013. Prosjektet er finansiert av kommunene Harstad og Lenvik samt Troms Fylkeskommune. Dette er et treårig prosjekt.

Kommunen er i løpet av året blitt presentert for flere større utbyggingsplaner innenfor handelsvirksomhet. Samtlige kjøpesentre har lagt frem planer for utbygging og mange vil bli startet i 2014 og årene som kommer.

Samarbeidet med Innovasjon Norge fungerer godt. Innovasjon Norge gjennomfører månedlige møter i Harstad i samarbeid med Harstad kommune. Oppslutningene om møtene er gode med mange små og mellomstore bedrifter. Næringslivsprisen for 2013 ble tildelt Visuelli. Næringslivsprisen er et samarbeidsprosjekt mellom Harstad kommune og Sparebank 1.

Arbeidet med prosjekt «Ren Harstad havn» fortsatte i 2013. Prosjektet har som mål å redusere konsentrasjonen av miljøgifter i sjøbunnen betydelig og på lang sikt oppheve dagens kostholdsråd for sjømat. De forurensede massene fra havnebassenget ble hentet opp og lagret i et sjøkantdeponi i Seljestadfjæra. Dermed oppnås en renere havn, dypere seilingsled og bedre fremkommelighet for større båter, og deponiet gir nye næringsarealer. Prosjektet ferdigstilles i februar 2014.

Harstad kommune og de andre kommunene i Sør-Troms gjennomførte i 2013 en regional innsamlingsaksjon for bilvrak og metallskrot i samarbeid med Sør-Troms regionråd og HRS. Det ble samlet inn til sammen 612 tonn bilvrak, metallskrot, EE-avfall m.m. i regionen, derav ca. 90 tonn i Harstad. Prosjektet ble delvis finansiert gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Troms.

Harstad-samfunnet i fjor

Det skjedde mye i Kulturbyen Harstad i fjor. Harstad Kulturskole feiret 50-årsjubileum med forestilling i Storsalen, Arctic Race lokket folk ut i gatene til massiv folkefest, og alle byens festivaler gikk av stabelen som normalt. Internt i administrasjonen har det og vært spennende endringer på kulturfeltet; Harstad Kulturskole er utviklet til et kulturelt ressurscenter, og har nå ansvar for Ungdommens Hus, fritidsklubbene, Radio Harstad, og kulturrådgiver, i tillegg til den ordinære kulturskoledriften.

Fra 2013 ble Bjarkøy og Harstad kommuner slått sammen. Helsetjenestene i Bjarkøy er organisert som en del av tjenesteenhet Helsehuset og omsorgstjenestene er organisert som en ny tjenesteenhet, Omsorg Øysamfunn.

Som et ledd i innføringen av samhandlingsreformen i kommunene har Harstad kommune i 2013 innført kommunal akutt døgnenhet på Harstad sykehjem. Tjenesten skal være et alternativ til sykehusinnleggelse, og tilbudet skal være like godt. Kommunen har også ansatt en kreftkoordinator, i samarbeid med

Kreftforeningen. Oppgavene er å koordinere og tilrettelegge tjenester for pasienter med kreft og pårørende til pasienter med kreft, samt medvirke til informasjon og veiledning.

Befolkningsutvikling i 2013

Harstad kommune har ved inngangen til 2014, 24.441 innbyggere. Det er 150 flere enn ved sist årsskifte. Tallene bekrefter den positive trenden kommunen er inne i. Det er femte året på rad med fin befolkningsvekst. Harstad har med dette en posisjon som Nord-Norges fjerde største kommune og tredje største by. Hovedårsaken til veksten i folketallet er fødselsoverskudd, som i 2013 var på 112 personer.

Befolkningsveksten i 2013 var på 0,6 %. Sammenlignet med 2012 er den totale folketilveksten noe lavere, noe som i hovedsak skyldes lavere netto innflytting. Folketallet i landet vokste til sammenligning med 1,1 %, en noe lavere vekst enn årene tidligere. Det forteller at utviklingen i Harstad ikke skiller seg nevneverdig fra nasjonal utvikling, men også at veksten i Harstad må ses som moderat i nasjonal sammenheng

Kommune	Folketall 1.1.2013	Endringer i 2013							Folketall 1.1.2014
		Fødte	Døde	Fødsels- overskudd	Innflyttinger	Utflyttinger	Netto innflytting	Folke- tilvekst	
<u>Harstad</u>	<u>24291</u>	<u>280</u>	<u>168</u>	<u>112</u>	<u>1215</u>	<u>1177</u>	<u>38</u>	<u>150</u>	<u>24441</u>
Kvæfjord	3082	26	25	1	244	221	23	25	3107
Skånland	2940	29	28	1	190	180	10	11	2951
Ibestad	1421	14	24	-10	81	56	25	15	1436
Gratangen	1119	4	16	-12	70	44	26	16	1135
Lavangen	1012	12	16	-4	51	45	6	2	1014
Narvik	18509	179	163	16	1014	826	188	196	18705
Alta	19646	280	113	167	963	955	8	176	19822
Tromsø	70358	875	383	492	4055	3311	744	1232	71590
Bodø	49203	591	333	258	2343	2073	270	528	49731

Harstad-samfunnet i fjor

Folketall pr. 1. januar

Aldersgrupper	2009	2013	2014
0-åring	240	266	278
1-5 åringer	1 321	1 414	1398
6-15 åringer	2 969	2 877	2873
16-18 åringer	1 079	1 022	1339
19-66 åringer	14 493	15 243	14926
67-79 åringer	2 012	2 373	2519
80-89 åringer	885	935	926
90-åring og over	127	161	182
Total	23 126	24 291	24 441

Oppsummert:

- økning i antall fødsler
- stabil barnehagegruppe
- stabil grunnskolegruppe
- økning i videregående skole
- stabilt i yrkesaktiv alder (19-66 år)
- økning i de 3 eldste gruppene (67 og oppover)

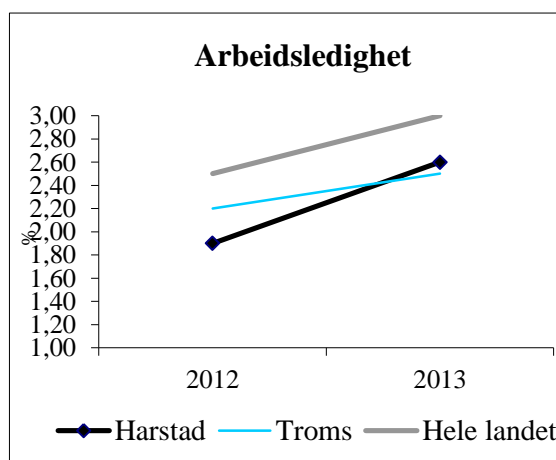
Korttidsprognoser 2014-2016

- økning i barnehagegruppa
- økning i grunnskolegruppa
- liten økning i antall yrkesaktive
- stor økning i eldregruppa

Langtidsprognoser 2014-2030

- økning i barnehagegruppa
- stor økning i grunnskolegruppa
- stabilt antall yrkesaktive
- markant økning i eldregruppa

Syssetting

Andel arbeidsledige i Harstad er 2,6%. I Troms er tallet 2,5%, mot 3% i landsgjennomsnitt. (Kilde: www.nav.no)

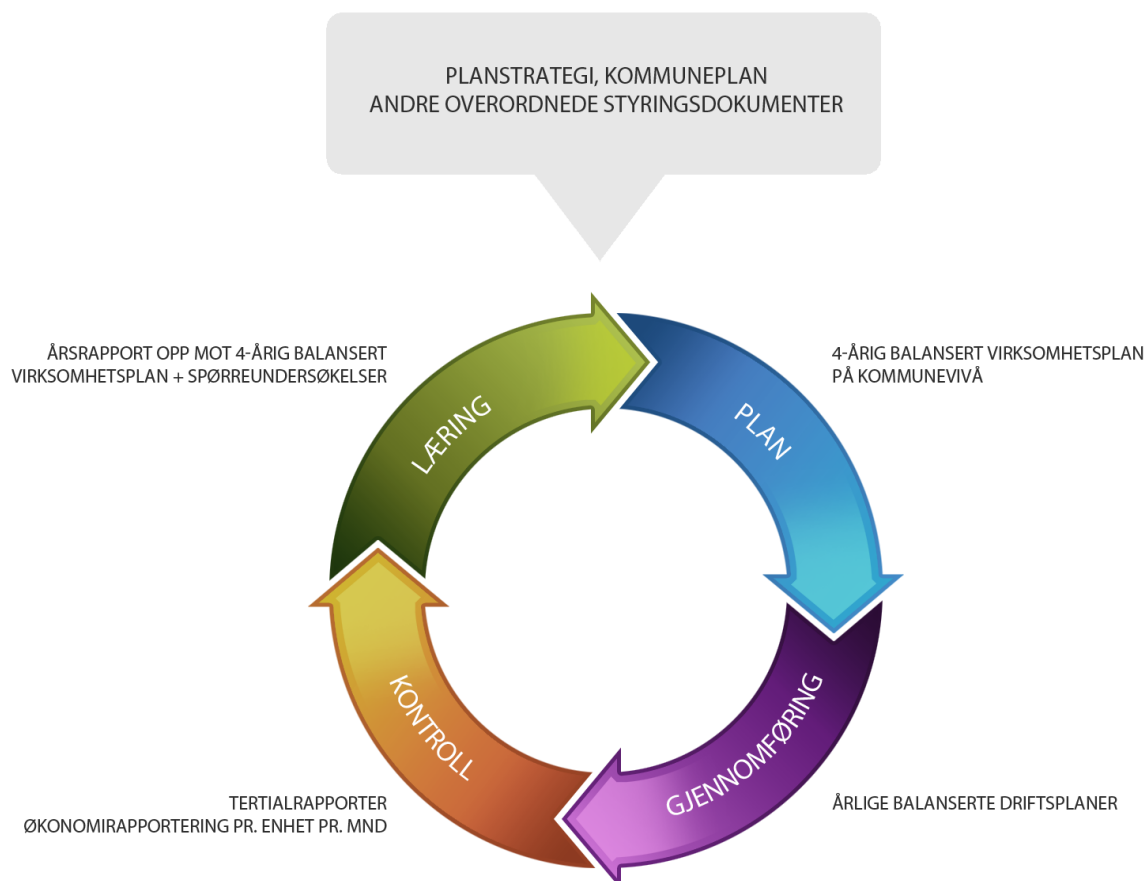
Politiske styringsorganer

Behandlede saker i politiske utvalg	Ant møter 2013	Ant. saker 2013	Ant. møter 2012	Ant. saker 2012	Ant møter 2011	Ant. saker 2011
Kommunestyret	9	132	9	125	12	156
Formannskapet	13	143	14	158	20	133
Klageutvalg	1	1	0	0	1	1
Valgstyret	4	9	1	1	5	13
Økonomiutvalget	7	4	5	4	5	5
Planutvalget	10	152	10	134	11	163
Utvalg for omsorg	6	20	8	17	8	18
Utvalg for oppvekst	6	17	7	20	7	26
Kontrollutvalget	8	55	8	68	6	51
Eldrerådet	11	36	11	51	9	34
Råd for funksjonshemmede	8	12	5	10	6	31
Partssammensatt utvalg	5	16	5	10	6	4
Bygdeutvalget	15	37				

3. Styringssystemet og organisasjonsutvikling

Hovedstyringssystemet for kommunen;

Målstyringen er rettet inn mot å beskrive krav til resultater i tjenesteproduksjonen - både når det gjelder kvantitet, produktivitet og kvalitet. Målene skal være målbare og stabile over tid (for å kunne følge en utvikling). Indikatorene bygges opp på valgte kvalitetsområder samt rundt nøkkeltall fra bl.a. KOSTRA. I målekartet finnes noen indikatorer som krever regelmessige tilbakemeldinger i form av spørreundersøkelser. Utvikling i egen drift over tid og sammenligningsmuligheter mellom enhetene og med andre sammenlignbare kommuner sikres på denne måten.

Den administrative organiseringen er i 2 hovednivå, rådmannen og 40 enheter. 22 oppvekstenheter, 8 helse/omsorgsenheter og 10 andre enheter.

Spørreundersøkelser

Styringssystemet er basert på prinsippene

om balansert styring. Vedtatt målekart fastsetter resultatindikatorer som forutsetter at det gjennomføres systematiske spørreundersøkelser rettet mot brukere, innbyggere generelt og medarbeidere (arbeidsmiljø). Tilbakemeldinger fra brukere, innbyggere og ansatte via spørreundersøkelser danner et sentralt lærings- utviklings og prioriteringsgrunnlag for Harstad kommune og den enkelte enhet. Målet er at forbedringer kan måles over tid ved den enkelte enhet. Enhetene skal kunne sammenligne seg med seg selv over tid og med andre enheter via felles spørsmål/indikatorer og på den måten legge grunnlaget for en god utvikling. Spørreundersøkelsene skal:

- Bidra til aktivitet, engasjement, innflytelse og ansvar
- Skaffe dokumentasjon til ledere, medarbeidere, brukere, politikere og media

Styringsystemet og organisasjonsutvikling

- Synliggjøre utviklingsveier
- Legge grunnlag for prioriteringer
- Bidra til holdningsendring og gi handlingskompetanse
- Legge grunnlag for dialog
- Tilrettelegge for folkevalgt styring

Spørreundersøkelser gjennomføres iht. egen gjennomføringsplan. Enheter innenfor samme tjenesteområde, for eksempel skoler, har gjennomført like undersøkelser slik at en kan sammenligne resultatene for disse enhetene. Resultatet av undersøkelsene skal relateres til vedtatte resultatmål og gi enhetene signaler om hvilke områder som bør forbedres. Områder hvor en enhetene har svake resultater skal følges opp med forbedringstiltak i enhetenes driftsplaner. Resultatene kan sammenlignes med tidligere år slik at det er mulig å se om iverksatte forbedringstiltak i enhetene har gitt resultater.

KOSTRA-nøkkeltall

Harstad kommune er i KOSTRA sammenligningsgruppe 13 fra SSB. Gruppe 13 består av store kommuner utenom de 4 største byene i landet. I årsrapporten sammenlignes derfor Harstad med gruppe 13 angående kostra-nøkkeltall for å kunne vurdere prioritering av tjenesteområder, produktivitet og dekningsgrader. De kommunene fra Nord-Norge som er med i gruppe 13 er, Bodø, Rana, Harstad og Tromsø.

Resultatmål

Kommunestyret har i virksomhetsplanen vedtatt resultatmål, kritiske suksessfaktorer og indikatorer innenfor de 4 fokusområder samfunn, organisasjon/personell, tjenester/brukere og økonomi. Dette er resultatmål som alle enheter i kommunen skal styre og rapportere etter. Kommuneorganisasjonens resultater presenteres på alle områder ved hjelp av de 4 ovennevnte fokusområder.

Resultatene av spørreundersøkelser måles på forskjellige skala for eksempel fra 1 til 6 eller 1 til 4, hvor 6 eller 4 er det beste resultatet. I vedtatt virksomhetsplan er det fastsatt krav

til resultatene for eksempel slik: Ønsket resultat er 5 og nedre akseptable grense er 3. Resultatene kommenteres ut fra disse kravene.

Egenkontroll

Kommunaldepartementet har foreslått tiltak for å styrke egenkontrollen i kommunene. "Tilråding 25: Administrasjonssjefen bør årlig rapportere arbeidet med internkontrollen til kommunestyret."

Kommunen forvalter en rekke lover med krav om internkontroll. Den mest kjente er Arbeidsmiljøloven med Internkontrollforskriften som skal sikre ansatte et godt arbeidsmiljø.

Kommunens kvalitetssystem skal ivareta internkontrollkrav i ulike lover og forskrifter. Kravene varierer i ulike lovverk, men omfatter i hovedsak følgende:

1. sørge for at de lover og forskrifter som gjelder for virksomheten er tilgjengelig, og ha oversikt over de krav som er av særlig viktighet for virksomheten
2. sørge for at arbeidstakerne har tilstrekkelig kunnskaper og ferdigheter
3. sørge for at arbeidstakerne medvirker slik at samlet kunnskap og erfaring utnyttes
4. fastsette mål for aktiviteter/tjenester som omfattes av lov og forskrift
5. ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet er fordelt
6. kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene skriftlig
7. Utarbeide og iverksette og rutiner/prosedyrer for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av lovgivningen
8. foreta systematisk overvåkning og gjennomgang av internkontrollen for å sikre at den fungerer som forutsatt

Styringssystemet og organisasjonsutvikling

Kommunens kvalitetssystem skal ivareta disse kravene og øvrige internkontrollkrav. De instrumentene kommunen benytter i internkontrollarbeidet er:

1. Opplæring
2. Avvikssystem
3. Egenkontroll (vernerunder m.m.)
4. Intern kvalitetsrevisjon
5. Elektroniske revisjoner
6. Risikovurderinger
7. Elektronisk kvalitetshåndbok med regelmessige revisjoner/oppdateringer
8. Kvalitetsutvalgene

9. Ledelsesgjennomgang på enhetsnivå og overordnet nivå
10. Forbedringsarbeid
11. Spørreundersøkelser
12. Balansert målstyring
13. Årshjulet

Rådmannen og lederne av kommunens kvalitetsutvalg gjennomgår rapporter og tiltak som er gjennomført hvert år og utarbeider en handlingsplan for internkontrolltiltak for kommende år.

Det er et mål at internkontrollen skal være så god at ulike tilsynsmyndigheter finner få avvik i systemrevisjoner.

Hovedresultater på fokusområdene

4.1. Økonomi – kommuneregnskapet (pliktig årsberetning)

Innledning

Det kommunale regnskapet føres etter et finansielt orientert system og følger anordningsprinsippet. Det vil si at regnskapet skal belastes og godskrives med de faktiske utgifter og inntekter det året de oppstår. En utgift er enhver transaksjon som medfører betalingsforpliktelse.

Kommunens regnskap består av 3 hoveddeler:

- Driftsregnskapet
- Investeringsregnskapet
- Balansen

I **driftsregnskapet** føres løpende inntekter og utgifter i løpet av året. Driftsregnskapet belastes med låneavdrag for investeringene og ikke avskrivninger. Avskrivningene føres i regnskapet for å synliggjøre kapitalslitasjen men påvirker kun brutto driftsresultat. Denne kostnaden blir nulltet ut slik at netto driftsresultat er upåvirket av denne kostnaden. Avskrivningene vises bl.a. for å kunne sammenligne forbruk av driftsmidler/kapitalslitasjen opp mot avdragene og driftsresultatet.

I **investeringsregnskapet** føres anskaffelser over kr 100 000,- og med en levetid over 3 år, samt engangsinntekter/-utgifter av spesiell karakter. Videre føres utlån/avdrag på startlån, finansiering av investeringer og ekstraordinære avdrag på lån i investeringsregnskapet.

Balansen viser eiendelene som likvider, fordringer, anleggsmidler (investeringer) og hvordan disse er finansiert – i form av gjeld og egenkapital.

Etter oppsummeringen presenteres de 3 hoveddelene samt en presentasjon av driftsresultatet på tjenestenivå med avviksforklaring. Videre presenteres også en oversikt over investeringsprosjekt med ramme over 20 mill. m/kommentarer.

Interkommunale samarbeid etter kommunelovens § 27 / § 28 (PPD fra 2008, Regionrådet fra 2009 og Krisesentertilbudet fra 2011) er med som en del av Harstad kommunes regnskap pga at Harstad er vertskommune. Det vises til årsregnskapet og noter (17a, 17b og 17c) når det gjelder den regnskapsmessige betydningen av dette.

Oppsummering 2013 og veien videre

Harstad kommunes regnskap er gjort opp med et mindreforbruk (overskudd) på kr 714.168,89. Selvkostområdene vann, avløp, renovasjon og feiing er gjort opp mot fond, mens slam har udekkede underskudd.

Hele det resterende av underskuddet fra 2011 på 52,6 mill. kroner er nå dekket inn (38,1 i 2013 og 14,5 i 2012)

I resultatet ligger det et netto positivt premieavvik på 29,5 mill. (inkl. arb.g.avg). Til sammen er det nå et akkumulert premieavvik (inkl. arb.g.avg.) på kr 161,5 mill. som skal utgiftsføres over til sammen 12 år og vil bl.a. de neste 10 år gi en årlig utgift på 15,9 mill.

Rådmannen er bekymret over den stigende gjeldsbelastningen for Harstad kommune som dette systemet akkumulerer over tid. Dette er også et systemproblem for andre kommuner.

Det er flere forhold som er bekymringsfulle når det gjelder Harstad kommunes økonomiske situasjon:

- Høy og økende langsiktig gjeld
- Avhengighet av positive premieavvik
- Høyt akkumulert premieavvik
- Bare minimumsavdrag av langsiktig gjeld
- Ingen disposisjonsfond

KOSTRA

De ureviderte KOSTRA-tallene for 2013 er publisert. Svarprosenten er bedret i forhold til tidligere publiseringer av ureviderte tall. Hele 94% av kommunenes regnskap er med, dvs at det bare er 28 kommuner som ikke har levert regnskapet til SSB.

Harstad er i KOSTRA-gruppe 13, som består av 40 kommuner med innbyggertall over 20.000,- (ikke de fire største kommunene).

Den største delen av de vedtatte kostnadsreduksjonene har vært innenfor de to største områdene, helse- og omsorg samt Grunnskolen. Dette fordi det er på disse områdene at Harstad kommunes kostnader ligger vesentlig over gjennomsnittet i kommunegruppe 13 og har også steget vesentlig mer de siste årene.

En gjennomgang av de publiserte foreløpige KOSTRA-tallene viser at Harstad kommune både innenfor Helse- og omsorg og Grunnskole har hatt litt lavere kostnadsnivå i 2013 sammenlignet med 2012, mens kostnadene i gruppe 13 har økt. Kostnadsnivået i Harstad er imidlertid ennå vesentlig høyere enn i gruppe 13.

Når det gjelder Helse- og omsorgssektoren så har Harstad kommune ca. 430 mill. kroner i

netto driftsutgifter Pleie og omsorg. Dette utgjør kr 387.993,- i netto driftsutgifter per innbygger 80 år og over, mens gruppe 13 har kr 341.670,-. Hvis Harstad kommune, hadde hatt samme kostnadsøkning som kommunegruppe-13 så ville våre totale utgifter i 2013 vært 29 mill. kroner høyere.

Når det gjelder Grunnskolen så har Harstad kommune ca. 295 mill. kroner i netto driftsutgifter i grunnskolesektoren. Dette utgjør kr 102.591,- i «Netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger 6-15 år», mens gruppe 13 har kr 91.192,-. Hvis Harstad kommune, hadde hatt samme kostnadsutvikling som kommunegruppe-13, så ville våre totale utgifter vært 15 mill. kroner høyere.

Hvis kostnadsreduksjonene i grunnskolen fra høsten 2013 hadde helårsvirkning i 2013, så ville våre netto driftsutgifter til grunnskolesektoren per innbygger 6-15 år vært ca. kr 100.155,- i 2013.

Andre områder hvor Harstad kommunes netto driftsutgifter er høye sammenlignet med gruppe 13 er; barnevern, kommunal eiendomsforvaltning og brannvern.

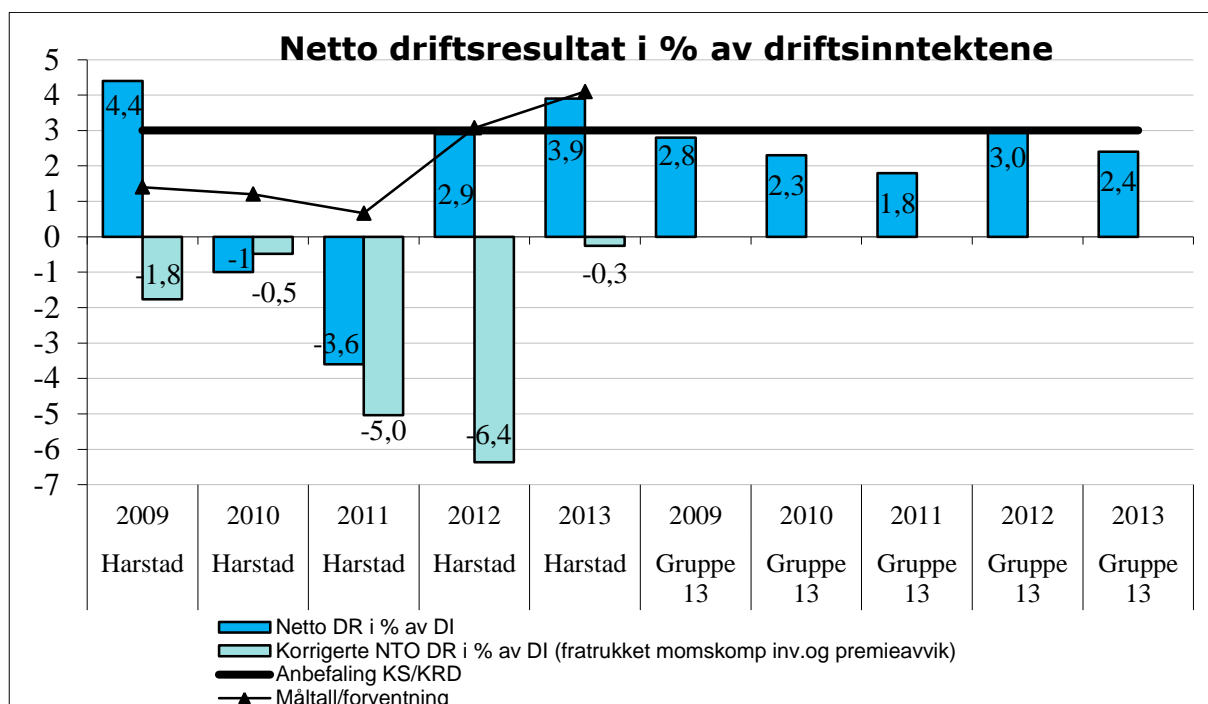
Hovedresultater på fokusområdene

Netto driftsresultat

Et viktig nøkkeltall er **netto driftsresultat**.

Netto driftsresultat skal vise om kommunelovens krav er oppfylt: Driftsresultatet skal være tilstrekkelig til at det dekker renter, avdrag på lån og nødvendige avsetninger. Netto driftsresultat (etter renter og avdrag på lån) ble 68,2 millioner kroner. Anbefaling fra KR/DS til **netto driftsresultat i % av driftsinntektene** er på minimum 3%. For 2013 var det budsjettert med et Netto driftsresultat i % av driftsinntektene med

4,1% mens resultatet ble 3,7% (3,9% for konsernet som også omfatter Harstad kommunes andel av komrevNord IKS). For kommunene i gruppe 13 har driftsresultatet de siste år ligget mellom 2 og 3 % (se graf) og ble i 2013 på 2,4%. Hvis man trekker ut premieavvik pensjon og momskompensasjon investering så får man et mer korrekt bilde av det reelle driftsresultatet som da for 2013 er på -0,3 % for Harstad. En tilsvarende korreksjon må påregnes i gruppe 13.

I VHP 2014-2017 er det budsjettert med følgende netto driftsresultat i % av driftsinntektene:

	2014	2015	2016	2017
NTO DR i % av DI	1,1	- 0,1	0,4	0,8
Korr. NTO DR i % av DI*	-0,4	- 1,1	- 0,3	0,7

*I det korrigerende er Netto premieavvik trukket ut

Hovedresultater på fokusområdene

Driftsregnskapet

Økonomisk oversikt drift

Viser kommunens løpende inntekter og utgifter i løpet av året og resultatet for året. Budsjett angir vedtatt budsjett inklusive budsjettendringer.

(tall i mill. kroner)	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Regulert Budsjett 2013	Avvik regnsk/bud	Endring 12-13 i %
<i>Driftsinntekter</i>					
Brukerbetalinger	65,1	72,5	68,5	-4,0	11,4 %
Andre salgs- og leieinntekter	165,1	180,8	176,1	-4,7	9,5 %
Overføringer med krav til motytelse	227,6	269,2	224,4	-44,8	18,3 %
Rammetilskudd	619,3	643,2	654	10,8	3,9 %
Andre statlige overføringer	61,0	67,5	61,6	-5,9	10,7 %
Andre overføringer	2,2	2,3	1,1	-1,2	4,5 %
Skatt på inntekt og formue	464,9	524,6	520,5	-4,1	12,8 %
Eiendomsskatt	65,4	66,3	66,3	-	1,4 %
Andre direkte og indirekte skatter	0,1	0,1	0,1	-	0,0 %
Sum driftsinntekter	1 670,7	1 826,6	1 772,4	-54,2	9,3 %
<i>Driftsutgifter</i>					
Lønnsutgifter	931,0	978,6	945,8	-32,8	5,1 %
Sosiale utgifter	162,4	175,9	191,5	15,6	8,3 %
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	217,3	248,2	229,8	-18,4	14,2 %
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	132,8	136,0	156	20,0	2,4 %
Overføringer	112,0	131,4	110,1	-21,3	17,3 %
Avskrivninger	59,5	63,1	63,4	0,3	6,1 %
Fordelte utgifter	-14,6	-14,6	-17,6	-3,0	0,0 %
Sum driftsutgifter	1 600,4	1 718,6	1 678,9	-39,7	7,4 %
Brutto driftsresultat	70,3	108,0	93,5	-93,9	53,6 %
<i>Finansinntekter</i>					
Renteinntekter og utbytte	26,1	12,5	7,2	-5,3	-52,1 %
Gevinst på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Mottatte avdrag på utlån	0,2	0,2	0,6	0,4	0,0 %
Sum eksterne finansinntekter	26,3	12,7	7,8	-4,9	-51,7 %
<i>Finansutgifter</i>					
Renteutgifter og låneomkostninger	60,2	62,0	61,7	-0,3	3,0 %
Tap på finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Avdrag på lån	49,2	53,0	52,7	-0,3	7,7 %
Utlån	0,5	0,6	0,6	-	20,0 %
Sum eksterne finansutgifter	109,8	115,6	115,1	-0,5	5,3 %
Resultat eksterne finanstransaksjoner	-83,5	-102,9	-107,3	-5,4	23,2 %
Motpost avskrivninger	59,5	63,1	63,1	-	6,1 %
Netto driftsresultat	46,3	68,2	49,3	-18,9	47,3 %
<i>Interne finanstransaksjoner</i>					
Bruk av tidligere års regnsk.m. mindreforbruk	0,0	2,3	2,3	-	
Bruk av disposisjonsfond	0,0	0,1	0,1	-	
Bruk av bundne fond	7,4	28,9	33,8	4,9	290,5 %
Bruk av likviditetsreserve	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Sum bruk av avsetninger	7,4	31,3	36,3	5,0	323,0 %
Overført til investeringsregnskapet	16,1	53,3	43,5	-9,8	231,1 %
Dekning av tidligere års regnsk.m. merforbruk	14,5	38,1	38,1	-	162,8 %
Avsatt til disposisjonsfond	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Avsatt til bundne fond	23,1	7,4	4	-3,4	-68,0 %
Avsatt til likviditetsreserven	0,0	0,0	0	-	0,0 %
Sum avsetninger	53,7	98,8	85,6	-13,2	84,0 %
Regnskapsmessig mer/mindreforbruk	0,0	0,7	0	-27,1	

Resultatmål: God økonomistyring og budsjettdisiplin

Indikator: Regnskap = budsjett

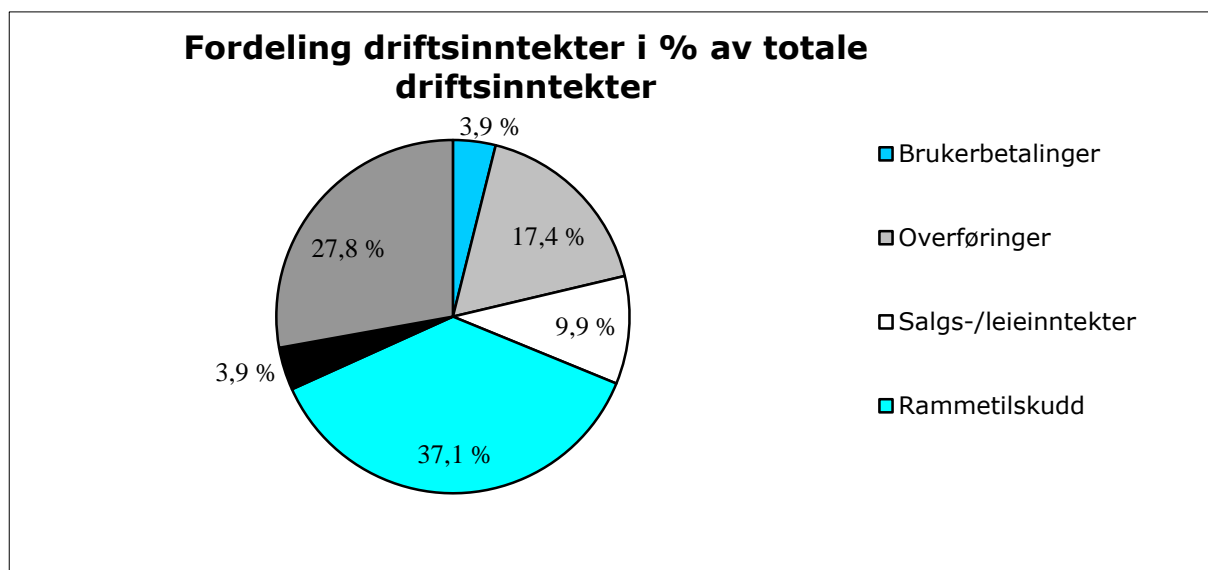
Det er noe avvik mellom regnskap og budsjett innenfor de enkelte inntekts- og utgiftsarter. Merinntekter har i hovedsak motpost på utgiftssiden og avviket fremkommer da det ikke i tilstrekkelig grad er foretatt tilsvarende balanserte budsjettendringer. I dette avsnittet vil bare hovedavvikene bli kommentert.

Driftsinntektene ble på 1 827 millioner kroner. Dette er 54 mill. mer enn budsjettet. Resultatenhetene styrer etter netto driftsrammer og kan i hovedsak omdisponere midler etter behov. Hovedårsaken til avviket er merinntekt på "Overføringer med krav til motytelse" med 45 mill. kroner. De to største avvikene her er merinntekter mva-kompensasjon 12 mill. og ressurskrevende

tjenester 10 mill. Sistnevnte har sin motpost i ikke realiserte innsparinger blant driftsutgiftene på hovedpost Overføringer. Det resterende er summen av små avvik på den enkelte enhet.

Driftsutgiftene ble på 1 719 millioner kroner. Dette er 40 millioner mer enn budsjettet. Det er avvik begge veier innenfor de enkelte hovedpostene. Størst avvik er det på Lønn (ekskl. sosiale utgifter) med 32 mill. i merforbruk. Dette fordeler seg i hovedsak med 18 mill. på helse- og omsorgsenhetene, 10 mill. er Harstad kommunes andel av PPD hvor budsjettet er på kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon, samt at 5 mill. er tiltaksutgifter på barnevernet. Sosiale utgifter har mindreforbruk på 15 mill. som er mindreutgifter pensjon.

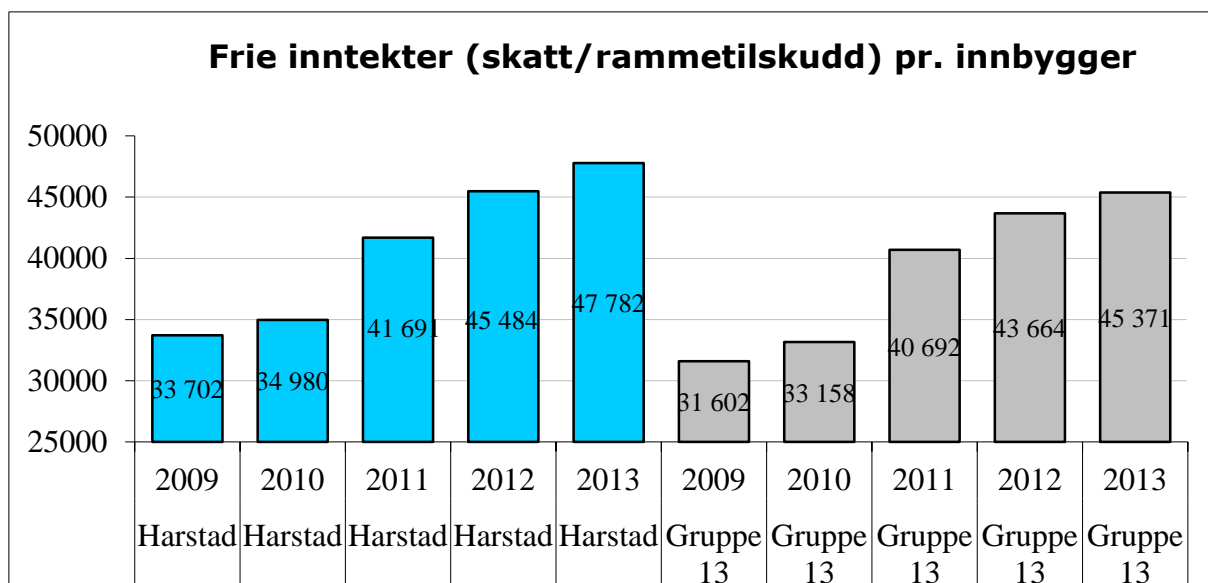
Inntektsutvikling

Skatt og rammetilskudd utgjør 63,9% av kommunens inntekter i 2013 mot 64,9% i 2012. Den største endringen fra 2011 er overføringenes andel av driftsinntektene som

er økt fra 17,4% til 18,6%. Dette skyldes økt inntekt fra momskompensasjon av investeringer.

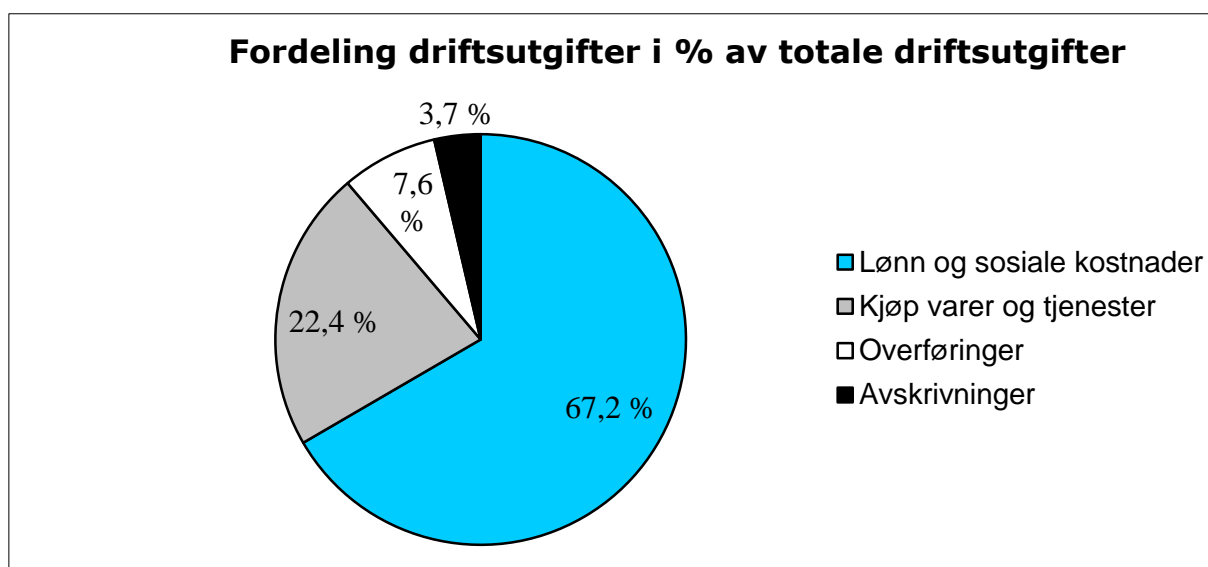

Som det fremgår av grafen ligger Harstad høyt i frie inntekter pr innbygger i forhold til gruppe 13. Dette utgjør 59 mill. kroner (43 i 2012 og 24 i 2011) i merinntekter for Harstad sett i forhold til gjennomsnittet i

gruppe 13. Hovedårsaken er Nord-Norge tilskuddet som i 2013 utgjorde 71,6 mill. kroner (67,4 i 2012 og 64,8 i 2011) for Harstad kommune.

Utgiftsutvikling

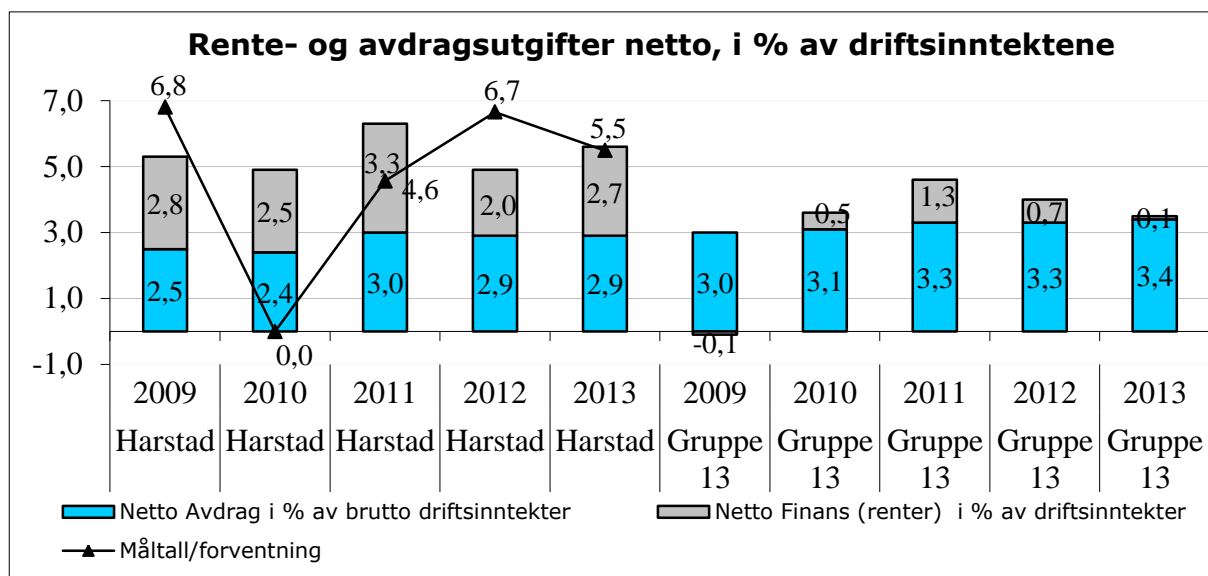

Grafen viser hvordan de ulike utgiftene fordeler seg etter totale driftsutgifter. Størsteparten av kommunens utgifter er

lønns- og pensjonsutgifter på 67,2% (68,3% i 2012).

(Fordelte utgifter -0,8 % er holdt utenom)

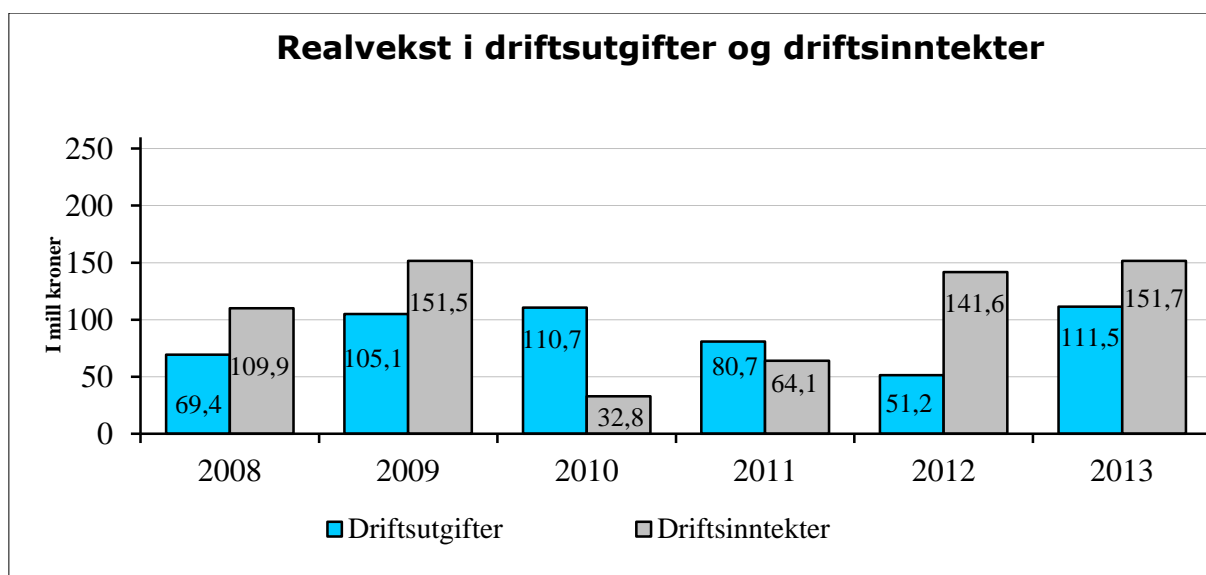
Hovedresultater på fokusområdene

Grafen beskriver hvor stor del av driftsinntektene som går med til å dekke rente- og avdragsutgifter, korrigert for renteinntekter, utbytte og eieruttak (netto tap/gevinst på finansielle instrumenter er holdt utenom). Resultatet (5,6%) ble omtrent som forventet i opprinnelig budsjett for 2013. Kommunen betaler 0,5 prosentpoeng mindre i avdrag enn gruppe 13. Harstad betaler kun minimumsavdrag. Det er her verdt å påpeke at kommunen har en langsiktig gjeld som er betydelig høyere enn gruppe 13 (se under kommentarer til balansen). Når det gjelder renteutgifter har kommunen en nettoutgift på

2,7 % (vel 49 mill. kroner), mens gruppe 13 har en nettoutgift på 0,1% av driftsinntektene. Dette indikerer at kommunene i gruppen har mindre renteutgifter som følge av betydelig mindre langsiktig gjeld. Det indikerer også at de mottar andelsmessig mer i renteinntekter, utbytte eller eieruttak enn Harstad kommune gjør. Årsaken til forskjellen på netto renteutgift i Harstad i 2013 og 2012, er at Harstad kommune i 2013 ikke mottok utbytte fra Hålogaland Kraft AS.

Kommunens økonomiske utvikling og situasjon

Sum driftsutgifter og driftsinntekter er utgangspunktet for beregningen, korrigert for avskrivninger, justert med konsumprisindeksen. Kommunen har hatt en realvekst i inntekter på 151,7 millioner kroner, mens realveksten i utgifter er på 111,5 millioner kroner. Det har vært en positiv utvikling de to siste år hvor realveksten i inntektene har vært størst, selv

om realveksten i utgiftene siste år var større enn året før. Den positive utviklingen er et resultat av kostnadsreduksjoner. Skatt/rammetilskudd og økt momskompensasjon investering har stått for det vesentligste av økningen i inntektene mens det er lønn og driftsutgifter samt overføringer som har stått for det vesentligste av økningen i utgiftene.

Hovedresultater på fokusområdene

Pensjon

Når det gjelder pensjonspremien er kommunen direkte påvirket av de priser våre pensjonsleverandører krever. Den actuarielt beregnede pensjonskostnaden er direkte avhengig av de økonomiske forutsetninger som er bestemt av sentrale myndigheter.

Den betalte pensjonspremie blir utgiftsført, men det skal i tillegg beregnes en korreksjonspost til utgiftsføringen (premieavvik). Premieavviket er forskjellen mellom den betalte pensjonspremie og en actuarielt beregnet pensjonskostnad. Dersom den betalte pensjonspremien er større enn den actuarielt beregnede pensjonskostnaden, vil det medvirke til at årets utgift blir redusert og overført til kommende år. Pensjonsregnskapet er gjort opp i henhold til de forutsetninger som er bekjentgjort av Kommunal- og regionaldepartementet og en generell konsensus blant pensjonsleverandørene.

Fra 2013 har Harstad kommune opprettet egen kommunal pensjonskasse som overtar alle pensjonsmidler og forpliktelser fra Storebrand

Premieavviket

Totalt betalt premie inklusiv bruk av premiefond ble i 2013 vel 187 millioner.

kroner, som er en nedgang på 12,6 % fra 2012. Ser man bort fra bruk av premiefond, var innbetalt premie vel 152 mill. kroner, som er en nedgang på 0,9 % (økning fra 2011 til 2012 var 13 % i Harstad kommune). En hovedårsak gjelder KLP og er større tilbakeført overskudd i 2013 sammenlignet med 2012, samt lavere reguleringspremie i 2013 sammenlignet med 2012.

Actuarielt beregnet netto pensjonskostnad økte fra 112 mill. kroner i 2012 til 113 mill. kroner i 2013. (økning fra 2011 til 2012 var 14,5 mill kroner i Harstad kommune)

Dette gir et positivt premieavvik på 29,5 mill. (inkl. arb.g.avg) for alle ordninger. Til sammen er det nå et akkumulert premieavvik (inkl. arb.g.avg) på 161,5 mill. som skal utgiftsføres over til sammen 12 år og vil bl.a. de neste 9 år gi en årlig utgift på ca. 15,9 mill. kroner.

Det er to vesentlige elementer i aktuarberegningene; avkastning og utviklingen i lønn og G. Lav avkastning kombinert med høy lønns- og prisutvikling medfører at endringen i pensjonsforpliktelsen påvirkes mye. Fortsatt er lønns- og G-veksten høyere og avkastningen noe lavere enn det som er forutsatt i KRD sine beregninger. Det bidrar til det økende premieavvik.

Premieavvik inkl. arbeidsgiveravgift årene 2002-2013.

År	Premieavvik inkl Arbeidsgiveravgift (- er negativt)	Årlig Amortisering over 15 (10) år	Utgiftsføres i perioden	Akkumulert årlig utgift	År
2002	- 2 385 690				2002
2003	14 663 992			-2 385 690	2003
2004	9 102 427			14 663 992	2004
2005	4 869 166			9 102 427	2005
2006	3 206 928			4 869 166	2006
2007*	25 857 219	1 723 815	2008-2022	3 206 928	2007*
2008*	(inkl.PPD) 22 746 366	1 516 424	2009-2023	1 723 815	2008*
2009*	(inkl.PPD) 29 078 362	1 938 557	2010-2024	3 240 239	2009*
2010*	(inkl.PPD) 30 507 852	2 033 857	2011-2025	5 176 933	2010*
2011*	(inkl.PPD) 30 974 878	3 097 488	2012-2021	7 210 790	2011*
2012**	(inkl.PPD) 31 894 236	3 189 424	2013-2022	10 308 277	2012**
2013**	(inkl.PPD) 29 502 800	2 950 280	2014-2023	13 497 701	2013**
				13 729 646	2014**
	Sum akkumulert premieavvik (langiktig gjeld) per 31.12.13			161 465 535	

* Amortiseres over 15 år

** Amortiseres over 10 år

Hovedresultater på fokusområdene

Forklaring avvik regnskap/budsjett på hovedområder

(tall i 1 000)	Regnskap	Rev. Budsjett	Avvik	Kommentar
Fellesutgift/-inntekt				
Skatt, rammetilskudd og refusjoner				
Momskompensasjon	-96 326	-81 797	14 530	Merinntekt
Skatteinntekt	-524 619	-520 450	4 169	Merinntekt
Rammetilskudd	-643 221	-654 000	-10 779	Mindreinntekt
Eiendomsskatt	-66 316	-66 300	16	Merinntekt
Andre statlige overføringer	-9 943	-8 437	1 506	Merinntekt
Overføring til investeringsregnskapet	52 715	42 898	-9 817	Merutgift
Øvrige budsjettposter	227	-64	-291	Merutgift
Finansielle poster				
Netto rentekostnader (ordinær)	53 910	58 123	4 213	Mindreutgift
Netto finansielle poster VAR (Kalk.	-30 994	-31 186	-192	"Mindreinntekt"
Avdrag	52 981	52 278	-703	Merutgift
Andre finansielle poster	-2 144	-1 648	496	Merinntekt
Pensjon				
Premieavvik inkl.amortisering	-15 874	-14 856	1 018	"Merinntekt"
Øvrige pensjonsutgifter fellesområdet	-8 248	4 400	12 648	Merinntekt
Diverse felles-fond/inntekt/utgift				
Dekning av tidligere års	38 081	38 081	0	
Øvrige felles-utg/innt	-8 273	-8 999	-726	Mindreinntekt
Sum fellesområdet	-1 208 045	-1 191 957	16 087	
Tjenesteområder				
Barnehage*	135 471	135 204	-267	Merutgift
Grunnskole**	260 640	263 910	3 270	Mindreutgift
Helse- og omsorgstjenester***	484 721	474 925	-9 796	Merutgift
Tekniske tjenester	123 031	115 367	-7 664	Merutgift
Administrative tjenester****	117 491	121 761	4 270	Mindreutgift
NAV og BUT	70 326	63 689	-6 638	Merutgift
Kulturenheter	16 365	17 101	737	Merutgift
Interkommunalt samarbeid	0	0	0	
Sum enheter	1 208 045	1 191 957	-16 087	

* Barnehage inkluderer også ansvar 0480 Fag barnehage på ØKO

**Grunnskole inkluderer også Voksenopplæringa samt ansvar 0481 Fag skole på ØKO

***Helse og omsorgstjenester inkluderer også helse- og omsorgsrelaterte ansvar på ØKO

****Administrative tjenester er eksklusiv Fagansvar på ØKO

Netto mindreforbruk på Grunnskole er i hovedsak netto mindreforbruk gjeste-/borteelever.

Netto merforbruk på Helse- og Omsorgstjenester skyldes i hovedsak merutgifter lønn på tjenesteenhetene. Merinntekter statstilskudd ressurskrevende tjenester balanserer mot ikke-realiserde innsparingsposter.

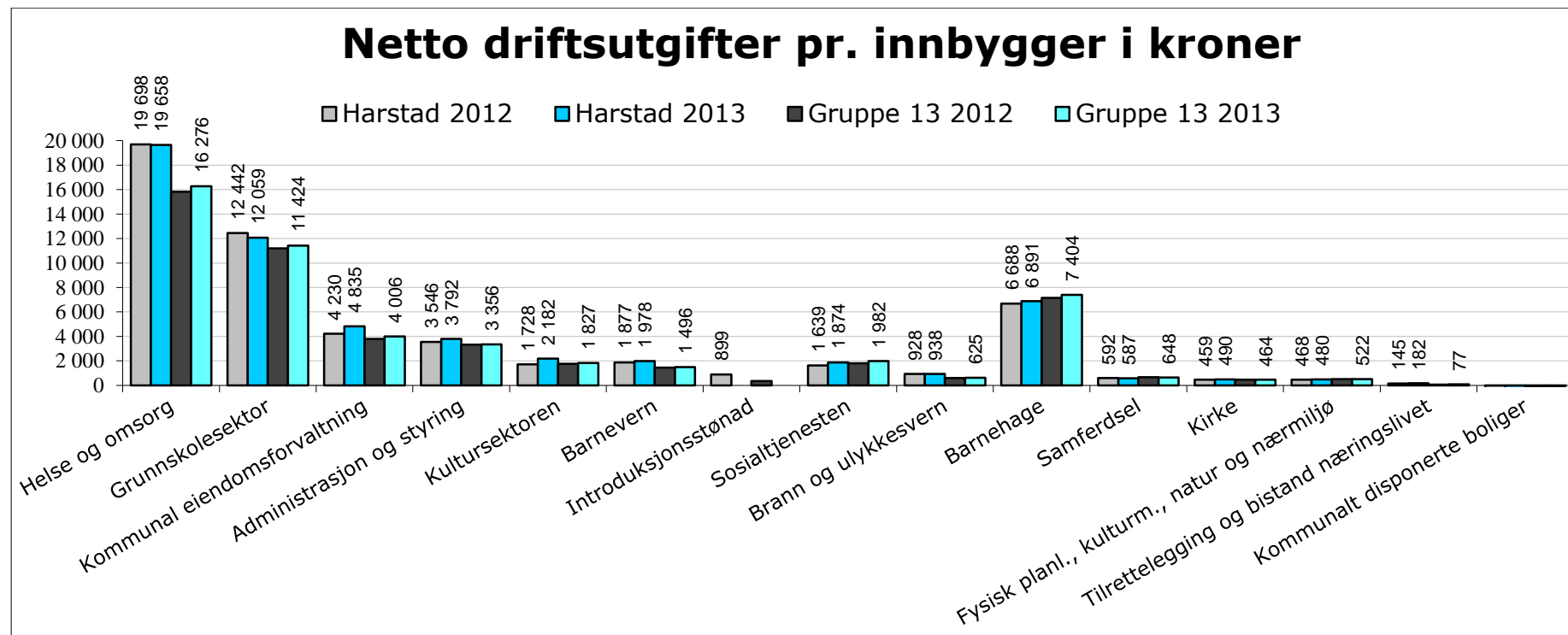
Netto merforbruket på Tekniske tjenester skyldes i hovedsak merforbruk energiutgifter og veivedlikehold.

Netto mindreforbruk Administrative tjenester

er generelt mindreforbruk på flere enheter.

Netto merforbruket NAV og BUT skyldes i hovedsak merforbruk sosialhjelp og merforbruk barnevernstiltak.

Prioritering

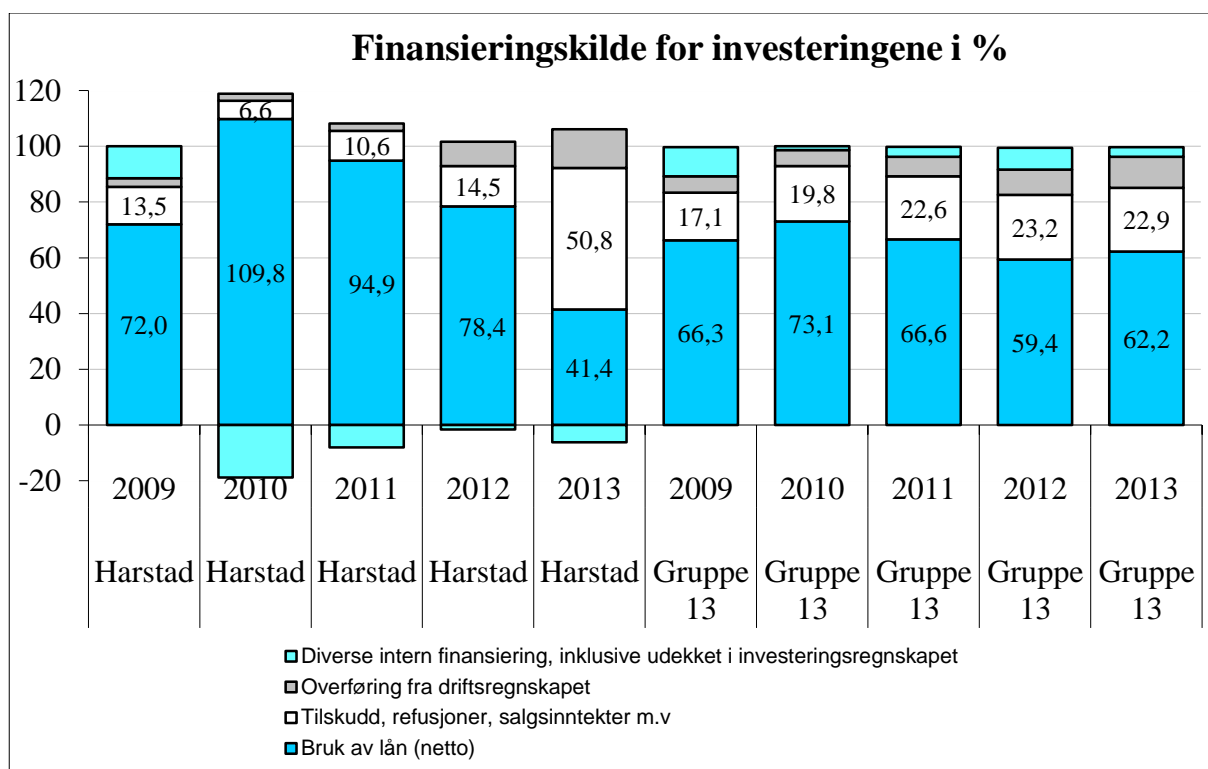
Harstad kommune bruker desidert mest av netto driftsutgifter til sektorene Helse- og omsorg samt Grunnskolen. I helse- og omsorgssektoren bruker Harstad betydelig mer enn gruppe 13 selv om Harstad har en lavere arbeidsgiveravgift. Det er imidlertid en positiv trend at Harstad kommunes utgifter på Helse- og omsorgsområdet er stabil mens de har økt litt i Gruppe 13. Det er også positivt at Grunnskolen i Harstad har redusert utgiftene fra 2012 til 2013 mens Gruppe 13 har økt sine utgifter. Andre områder hvor Harstad kommune bruker mer enn gruppe 13 er, barnevern, kommunal eiendomsdrift og brannvern.

Investeringsregnskapet**Økonomisk oversikt**

Viser utgiftene ved kommunens investeringer og utlån i løpet av året, og hvordan disse er finansiert.

	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Budsjett 2013	Avvik regnsk/bud	%-vis Endring 12-13 i %
<i>Inntekter</i>					
Salg av driftsmidler og fast eiendom	6,4	154,7	154,6	-0,1	2317,2 %
Andre salgsinntekter	0,1	0,1	-	-0,1	0,0 %
Overføringer med krav til motytelse	19,2	36,9	39,9	3,0	92,2 %
Statlige overføringer	1,7	3,8	-	-3,8	123,5 %
Andre overføringer	2,7	0,3	-	-0,3	-88,9 %
Renteinntekter og utbytte	-	0,1	-	-0,1	
Sum inntekter	30,2	195,9	194,5	-1,4	548,7 %
<i>Utgifter</i>					
Lønnsutgifter	1,7	1,5	-	-1,5	-11,8 %
Sosiale utgifter	0,3	0,4	-	-0,4	33,3 %
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	153,7	315,1	404,8	89,7	105,0 %
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	-	-	-	-	0,0 %
Overføringer	30,1	65,8	-	-65,8	118,6 %
Renteutgifter og omkostninger	3,3	1,5	2,1	0,6	-54,5 %
Fordelte utgifter	-	-	-	-	0,0 %
Sum utgifter	189,0	384,3	407,0	22,7	103,3 %
<i>Finansransaksjoner</i>					
Avdrag på lån	5,2	5,7	4,6	-1,1	9,6 %
Utlån	8,9	6,7	15,0	8,3	-24,7 %
Kjøp av aksjer og andeler	0,6	160,7	160,7	-	26683,3 %
Dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbr	-	-	-	-	0,0 %
Avsatt til ubundne investeringsfond	1,7	26,4	26,4	-	1452,9 %
Avsatt til bundne fond	2,1	1,1	-	-1,1	-47,6 %
Avsatt til likviditetsreserve	-	-	-	-	0,0 %
Sum finansieringstransaksjoner	18,5	200,6	206,7	6,1	984,3 %
Finansieringsbehov	177,3	389,0	419,1	30,1	119,4 %
<i>Dekket slik:</i>					
Bruk av lån	155,6	323,1	365,1	42,0	107,6 %
Salg av aksjer og andeler	-	1,5	-	-1,5	
Mottatte avdrag på utlån	4,8	7,0	4,8	-2,2	45,8 %
Overføringer fra driftsregnskapet	16,1	53,3	43,5	-9,8	231,1 %
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbr	-	-	-	-	0,0 %
Bruk av disposisjonsfond	-	0,4	0,4	-	
Bruk av bundne driftsfond (fond tom 2011)	0,5	1,7	5,3	3,6	240,0 %
Bruk av ubundne investeringsfond	0,3	-	-	-	0,0 %
Bruk av bundne investeringsfond	-	1,9	-	-1,9	
Bruk av likviditetsreserve	-	-	-	-	0,0 %
Sum finansiering	177,3	389,0	419,1	30,1	119,4 %
Udekket/udisponert	-	-	-	-	0,0 %

Finansiering av investeringene

Årsaken til at div. intern finansiering er negativ i 2010 er at den i stedet for å være en finansiering av investeringene viser utgifter til dekning av tidligere års (2009) udekkede finansieringsbehov. For 2011 og 2012 og 2013 er det avsetninger til fond.

Hovedårsaken til lavere lånefinansieringsgrad i 2013 er at innskudd i Harstad Kommunale Pensjonskasse (HKP) er en investeringsutgift, og denne er finansiert med salgsinntekt. Hvis vi ser bort fra innskuddet i HKP, så er

lånefinansieringsgraden vesentlig høy og også vesentlig høyere enn gruppe 13. At kommunen har høyere lånefinansieringsgrad enn gruppe 13 er en trend som har vedvart i mange år, noe som også vises i balansen med at kommunen har høyere langsiktig gjeld enn gruppe 13 (se analyse av balansen). Oversikten viser at kommuner i gruppe 13 i større grad er i stand til å finansiere sine investeringer med andre midler enn lån enn det Harstad kommune er.

Oversikt over enkelte prosjekt i investeringsregnskapet

Opplysningene i årsrapporten vedrørende investeringsprosjektene er utarbeidet i tråd med veilederen "Budsjettering av investeringer og avslutning av investeringsregnskapet" som er utgitt av Kommunal- og regionaldepartementet", gjeldende fra regnskapsår 2011.

Oversikten nedenfor viser alle investeringsprosjektene med en investeringsramme på minimum 20 mill. kroner, og viser utgiftsrammen (art 3000:3504)

inv.nr	(tall i hele 1000)	2013 Regnsk	2013 Rev budsj	Avvik i 2013	Tom 2012 Regnsk	Tom 2016 Ramme	Gjenstående ramme
140097	Bergsodden sykehjem 2 etasjer	184 566	187 426	2 860	25 633	259 124	48 925 277
140107	Harstad sykehjem, ombygging	0	0	0	0	69 004	69 004 000
140140	Barnehage i Gullhaugen	15 079	20 290	5 211	1 410	50 000	33 511 649
140148	Ren Harstad Havn	81 581	74 928	-6 653	55 781	156 914	0
140149	Barnehage - NY	555	2 000	1 445	0	60 000	59 445 131
140153	Barnehage i Fagerlia	1 942	2 500	558	0	43 000	0
140165	Harstad teknologipark - Grunnerverv	295	10 000	9 705	0	10 000	9 705 361
150017	Harstad Teknologipark	199	19 933	19 734	367	70 300	69 733 895
150018	Harstad Teknologipark - vann og avløp	1 453	0	-1 453	0	0	-1 452 993
151043	Harstad Teknologipark - vei	1 604	0	-1 604	0	0	-1 604 497
153083	Vann: Harstad Teknologipark	319	0	-319	0	0	-318 841
Sum Harstad Teknologipark		3 870	29 933	26 063	367	80 300	76 062 925
153051	Vann: Sørvik - Fauskevåg	12 852	13 865	1 013	9 997	23 861	1 012 788
154052	Avløp: Oppgradering Bergsodden RA	19 941	20 638	697	5 592	26 230	696 885

140097 Bergsodden sykehjem:

Prosjektet forventes ferdigstilt høsten 2014 innenfor budsjettammen.

140107 Harstad sykehjem-ombygging:

Behovet for ombygging er så langt ikke avklart. Omfang og fremdrift på prosjektet forventes avklart i 2014.

140140 Barnehage i Gullhaugen:

Prosjektet forventes ferdig i sept. 2014 innenfor budsjettamme.

140148 Ren Harstad Havn:

Prosjektet avsluttes sommeren 2014. Samlet kostnad forventes å bli 162 mill.kr inklusiv kai. Det kreves i tillegg 10 års miljøovervåking etter avslutning. Driftskostnader for miljøovervåking anslås til ca 1 mill.kr. årlig.

140149 Barnehage - NY:

Fullføring av reguleringsplan for barnehagetomt i Breivikhaugen ble stoppet i Planutvalget. Prosjektet planlegges flyttet til Stangnes og forventes ferdig høsten 2016. Rammen for prosjektet er i VHP 2014-2017 øket til 74,4 mill.kr og forventes å være tilstrekkelig.

140153 Barnehage i Fagerlia:

Prosjekterings og reguleringsarbeid pågår.

Rammen for prosjektet er i VHP 2014-2017 øket til 61 mill.kr inkl. flytting av brakkerigg. Barnehagen forventes slutført høsten 2015 innenfor budsjettammen.

140165, 150017, 150018, 151043, 153083 - Harstad teknologipark:

Det foreligger avtale med grunneierne om rettslig fastsettelse av pris for erverv av grunn. Første rettsmøte i skjønnssak satt til mai 2014. Det er foreløpig usikkert om denne prosessen vil kunne slutføres i løpet av 2014.

Forprosjekt og detaljprosjekt for utbygging av infrastruktur og tomtearronding er gjennomført i 2013. Anbudsutsendelse vil kunne skje våren 2014 med en mulig anleggsstart høsten 2014. Utbyggingen er delt i flere delprosjekt for å handtere reglene for mva. Prosjektet er så langt gjennomført innen vedtatte rammer.

153051 - Vann: Sørvik Fauskevåg:

Del 1 av vannforsyningen på strekningen fra Sørvik til Brokvik og Fauskevåg er ferdigstilt. Abonentene fra de private vannverkene i Brokvik og Fauskevåg er tilkopleet Harstad vannverk. Del 2 av utbyggingen fram til gamle Fauskevåg skole vil bli gjennomført i 2014. Prosjektet er gjennomført innen vedtatte rammer.

Hovedresultater på fokusområdene

154052 – Avløp: Oppgradering av Bergsodden RA:

Bergsodden RA er i 2013 oppgradert til primærrenseanlegg i tråd med krav fra fylkesmannen. Anlegget er satt i drift. Det gjenstår kun mindre asfalteringsarbeider på

utearealene. Dette ferdigstilles sommeren 2014. Prosjektet er gjennomført innen vedtatte rammer.

Hovedresultater på fokusområdene

Balansen

Balansen viser kommunens bokførte eiendeler, gjeld og egenkapital pr 31. desember. Utviklingen i balansen over tid er interessant for å kunne bedømme kommunens likvide stilling, og det gis derfor en oversikt over utviklingen de siste fire årene.

	Regnskap 2010	Regnskap 2011	Regnskap 2012	Regnskap 2013	Endr. 12- 13 i mill kr	Endr. 12- 13 i %
EIENDELER						
Anleggsmidler	3 649,0	3 761,8	4 193,4	4 764,6	571,2	13,6 %
<i>Herav:</i>						
Faste eiendommer og anlegg	2 013,0	2 147,5	2 340,6	2 628,3	287,7	12,3 %
Utstyr, maskiner og transportmidler	67,6	70,5	66,7	64,7	-2,0	-3,0 %
Utlån	105,1	108,0	1,9	120,2	118,3	6226,3 %
Konserninterne langsiktige fordringer	-	-	122,5	3,5	-119,0	-97,1 %
Aksjer og andeler	16,2	16,3	18,7	177,8	159,1	850,8 %
Pensjonsmidler	1 447,1	1 419,4	1 643,0	1 770,0	127,0	7,7 %
Omløpsmidler	380,0	332,6	469,8	448,7	-21,1	-4,5 %
<i>Herav:</i>						
Kortsiktige fordringer	107,6	100,4	112,9	110,1	-2,8	-2,5 %
Konserninterne kortsiktige fordringer	-	-	-	-	-	0,0 %
Premieavvik	98,0	121,8	145,7	161,5	15,8	10,8 %
Aksjer og andeler	-	-	-	-	-	0,0 %
Sertifikater	-	-	-	-	-	0,0 %
Obligasjoner	-	-	-	-	-	0,0 %
Kasse, postgiro, bankinnskudd	174,4	110,4	211,2	177,2	-34,0	-16,1 %
SUM EIENDELER	4 029,0	4 094,4	4 663,2	5 213,3	550,1	11,8 %
EGENKAPITAL OG GJELD						
Egenkapital	496,6	260,8	260,6	371,5	110,9	42,6 %
<i>Herav:</i>						
Disposisjonsfond	14,9	-	1,8	1,3	-0,5	-27,8 %
Bundne driftsfond	29,0	31,9	49,1	25,9	-23,2	-47,3 %
Ubundne investeringsfond	12,7	29,8	31,3	57,6	26,3	84,0 %
Bundne investeringsfond	2,7	2,7	4,9	4,1	-0,8	-16,3 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK						
Drift	-1,0	-1,0	-2,3	-2,3	-	0,0 %
Endring i regnskapsprinsipp som påvirker AK						
Invest	-	-	-	-	-	0,0 %
Regnskapsmessig mindreforbruk	-	-	2,3	0,7	-1,6	-69,6 %
Regnskapsmessig merforbruk	-0,2	-52,6	-38,1	-	38,1	0,0 %
Udisponert i inv.regnskap	-	-	-	-	-	0,0 %
Udekket i inv.regnskap	-	-	-	-	-	0,0 %
Likviditetsreserve	-	-	-	-	-	0,0 %
Kapitalkonto	438,5	249,9	211,7	284,2	72,5	34,2 %
Langsiktig gjeld	3 289,4	3 604,2	4 178,4	4 569,2	390,8	9,4 %
<i>Herav:</i>						
Pensjonsforpliktelser	1 689,5	1 833,4	2 156,7	2 359,3	202,6	9,4 %
Ihendehaverobligasjonslån	150,0	150,0	-	-	-	0,0 %
Sertifikatlån	-	-	-	-	-	0,0 %
Andre lån	1 449,9	1 620,8	127,5	82,4	-45,1	-35,4 %
Konsernintern langsiktig gjeld	-	-	1 894,2	2 127,5	233,3	12,3 %
Kortsiktig gjeld	243,0	229,4	224,2	272,5	48,3	21,5 %
<i>Herav:</i>						
Kassekredittlån	-	-	-	-	-	0,0 %
Annen kortsiktig gjeld	243,0	229,4	-	203,1	203,1	#DIV/0!
Konsernintern kortsiktig gjeld	-	-	49,7	-	-49,7	0,0 %
Premieavvik	-	-	-	-	-	0,0 %
SUM EGENKAPITAL OG GJELD	4 029,0	4 094,4	4 663,2	5 213,3	550,1	11,8 %
MEMORIAKONTI						
Memoriakonto	81,8	98,4	206,7	93,2	-113,5	-54,9 %
<i>Herav:</i>						
Ubrukte lånemidler	78,9	92,3	196,7	88,8	-107,9	-54,9 %
Ubrukte konserninterne lånemidler	-	-	-	-	-	0,0 %
Andre memoriakonti	3,0	6,0	9,9	4,4	-5,5	-55,6 %
Motkonto til memoriakontiene	-81,8	-98,4	-206,7	-93,2	113,5	-54,9 %

Hovedresultater på fokusområdene

Eiendeler

Verdien på anleggsmidlene har økt med 571 millioner kroner. Av dette skriver 286 millioner kroner seg fra økning i verdi på fast eiendom og utstyr, maskiner og transportmidler noe som betyr at kommunen har investert vesentlig mer enn det avskrivningene har vært på. Det er videre en økning aksjer og andeler på 159 mill. kroner som i hovedsak er innskudd i Harstad Kommunale Pensjonskasse. Økningen i pensjonsmidler er på 127 mill. Pensjonsmidlene som er aktuarberegnet, består av pensjonsmidler pr 1.1.2013 korrigert for årets pensjonspremie, forventet avkastning, pensjonsutbetalingene samt estimatavvik.

Omløpsmidlene er redusert med 21 mill. kroner. Reduksjonen i de mest likvide omløpsmidlene (kasse og bank) har vært 34 mill. kroner, mens det er en økning i premieavviket 16 mill. kroner.

Sum endring anleggsmidler og omløpsmidler

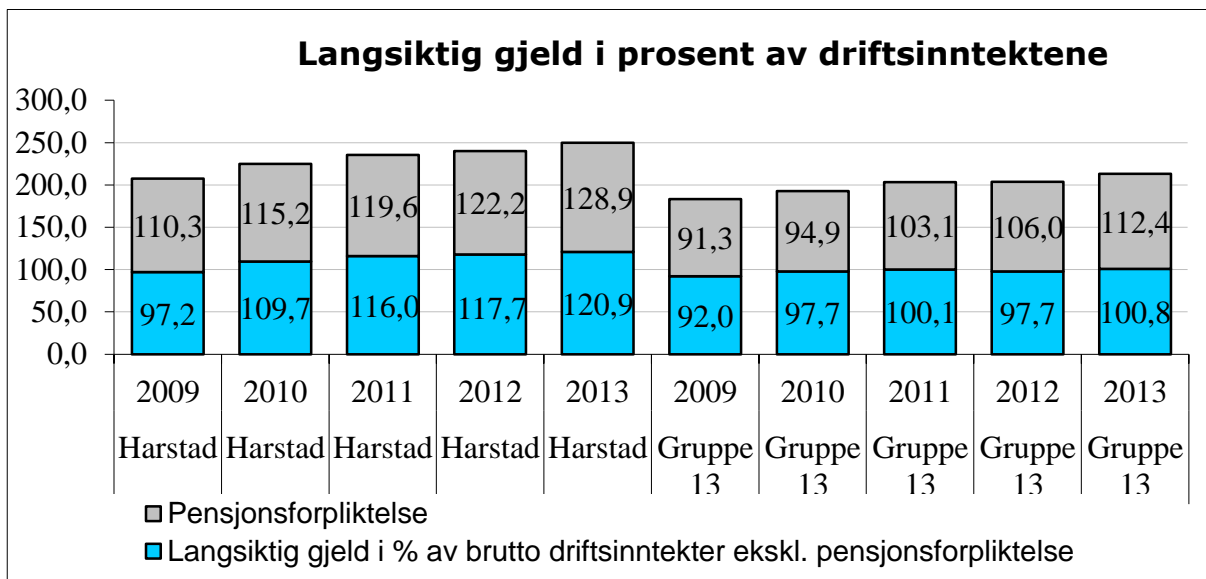
gir en total økning av eiendeler med 550 millioner kroner.

Egenkapital og gjeld

Egenkapitalen er økt med 111 mill. kroner fra 2012 til 2013. Hovedårsakene til dette er økning av kapitalkontoen med 72,5 millioner og inndekking av regnskapsmessig merforbruk på 38 mill. kroner. Endringen i kapitalkontoen gjenspeiler bl.a. endringer i anleggsmidler og gjeld. Det er verdt å påpeke at kommunen ikke har noen midler på disposisjonsfond. Dette vil si at kommunen ikke har noen buffer til å håndtere svingninger i driften i årene fremover.

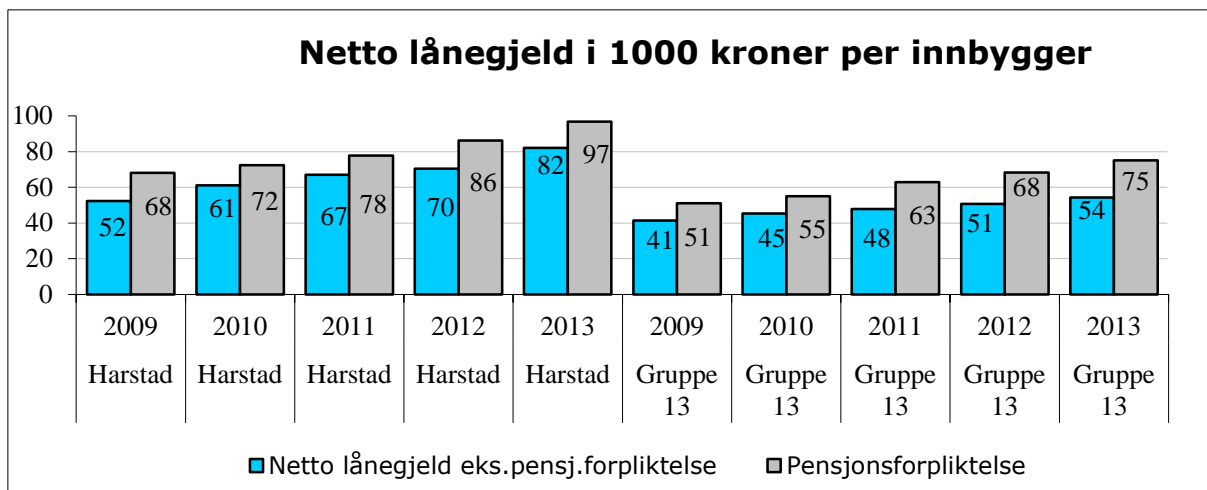
Den langsiktige gjelden har økt med 391 millioner kroner, hvorav 203 millioner skyldes økning i pensjonsforpliktelser og resten skyldes økning i kommunens låneportefølje.

Sum endring egenkapital og gjeld gir en økning på 550 millioner kroner.

Kommunens langsiktige gjeld i prosent av driftsinntektene er økende. Den er også betydelig høyere enn gjennomsnittet i

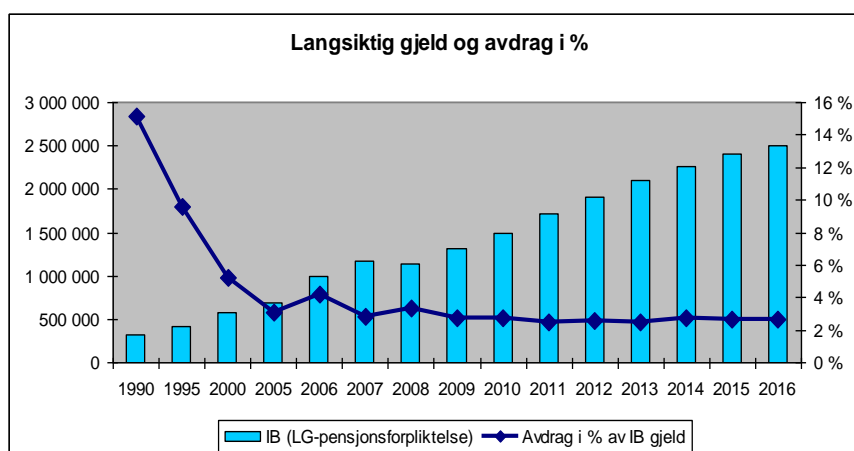
Gruppe 13. Se for øvrig under kommentarer netto lånegjeld pr. innbygger.

Kommunens netto lånegjeld pr. innbygger eksklusiv pensjonsforpliktelse er kr 27 926 (19 696 i 2012) høyere enn gjennomsnittet for gruppe 13. Det betyr at Harstad kommune har ca. 683 millioner kroner mer i lånegjeld enn vi ville hatt hvis vi lå på gjennomsnittet i gruppe 13. Dette betyr at den økonomiske handlefriheten til kommunen er redusert som følge av at en større andel av rammen i Harstad kommune vil gå med til å dekke renter og avdrag enn kommunene i gruppe 13 (se for øvrig kommentar under driftsregnskapet vedrørende rente og avdrag). Ved 40 års avdragstid utgjør dette over 17 mill. kroner i merutgifter til avdrag i året (i tillegg til renteutgiftene). Harstad kommunes lånegjeld pr. 31.12.2013 er på ca. 2,2 milliarder kroner (ekskl. pensjonsforpliktelse), noe som er en økning på 188 millioner fra 2012. En gjennomsnittlig renteøkning på 1 % vil medføre ca. 17 mill. i årlige økte renteutgifter på eksisterende lån da en del av lånene er bundet i rentebytteavtaler.

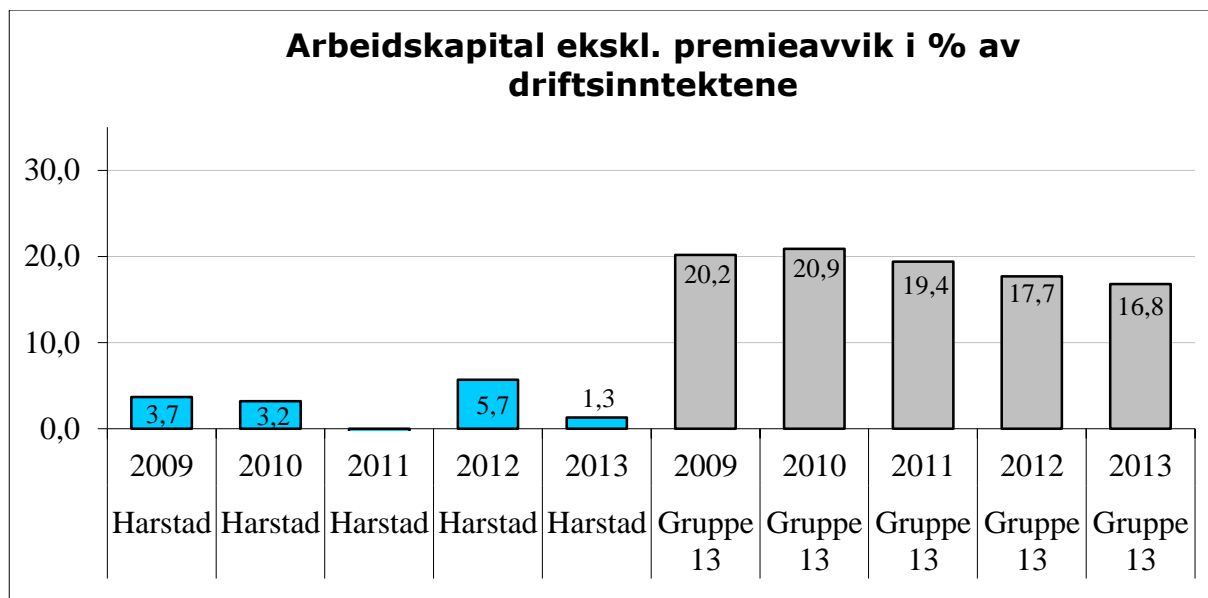
Pensjonsforpliktelsen er nåverdien av kommunens forventede utbetalinger av pensjoner og det er tatt hensyn til lønnsutvikling, pensjonsreguleringer, uførhet, dødelighet og det faktum at noen ansatte vil fratre sine stillinger. I nåverdiregningen er den bestemte diskonteringsrate svært avgjørende for pensjonsforpliktelsens størrelse. Pensjonsforpliktelsen pr. innbygger er kr 21 686 høyere enn gjennomsnittet for gruppe 13, noe som betyr at kommunen har ca. 530 millioner kroner mer i pensjonsforpliktelse enn vi ville hatt hvis vi lå på gjennomsnittet i gruppe 13. Hovedårsaken til dette er at Harstad kommune har flere ansatte per innbygger enn gjennomsnittet i gruppe 13.

Pensjonsforpliktelsen er pr 31.12.2013 bokført til 2 359 millioner kroner, noe som tilsvarer en økning på 203 millioner kroner fra 2012.

Grafikken viser hvordan kommunen over tid har økt avdragstiden i kombinasjon av stadig økende gjeld, og dermed redusert avdragets andel av gjelden. De siste årene har kommunen betalt minimumsavdrag

Arbeidskapital og likviditet

Arbeidskapitalen defineres som differansen mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld, og er et uttrykk for kommunens likviditet. Med likviditet menes evne til å betale forpliktelsene etter hvert som de forfaller. Arbeidskapitalen for Harstad kommune sett i forhold til driftsinntektene er betydelig lavere enn gruppe 13, noe som betyr at kommunens evne til å betale sine forpliktelser er betydelig svakere enn gruppe 13. Ubrukte lånemidler (opptatt lån som ikke er brukt) utgjør 4,9 % av driftsinntektene, noe som tilsier at den reelle arbeidskapitalen ekskl. premieavvik er negativ. Årsaken til endring fra 2012 er reduksjon i ubrukne lånemidler.

Likviditetsgraden er et annet interessant nøkkeltall som gir uttrykk for forholdet mellom de mest likvide midlene (kasse, bank) og den kortsiktige gjelden, og viser i hvor stor grad kommunen er i stand til å

innfri den kortsiktige gjelden. Dersom de mest likvide midlene er lik kortsiktig gjeld er likviditetsgraden 1. Likviditetsgraden bør være større enn 1 for å sikre seg en forsvarlig drift. Likviditetsgraden er for 2013 på 0,65 og bekrefter at den likvide situasjonen til kommunen er alarmerende.

	2011	2012	2013
Kasse, bank og post	110,40	211,20	177,20
Kortsiktig gjeld	229,40	224,20	272,50
Likviditetsgrad	0,48	0,94	0,65

Bankinnskuddene består bl.a. av ubrukne lånemidler til investeringene. Hvis vi korrigerer for disse så ville likviditetsgraden i 2013 vært bare **0,32**.

Hovedresultater på fokusområdene

Finans- og gjeldsforvaltning

Harstad kommunes finansreglement ble vedtatt i kommunestyret i sak 130/2010 i desember 2010. I dette reglementet er det lagt retningslinjer for finansforvaltningen, bla forvaltningen av kommunens likvide midler,

forvaltning av kommunens låneportefølje, valutasikring og derivater. Det er videre sagt noe om fullmakter, rapportering og kontroll samt håndtering av finansiell risiko.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål

	31/12-2013 (ev. gj.sn. 2013)	31/12-2012 (ev. gj.sn. 2012)	Endring
Aktiva (brukskonto) plassert i hovedbank (mill kroner)	177	211	-34
Aktiva plassert i hovedbank (% av sum midler til driftsformål)	100%	100%	0
Aktiva plassert i annen bank (mill kroner)	0	0	0
Aktiva plassert i obligasjoner o.l (mill kroner)	0	0	0
Egne rentebetingelser	2,48%	2,99%	-0,51%
Benchmark ST1X (gj.sn)	1,58%	1,61%	-0,03%

I hht finansreglementet skal plassering av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål vektes mot en referanseindeks; ST1X. Som tabellen viser så har kommunen hatt vesentlig bedre avkastning enn referanseindeksen. I 2013 var kommunens overskuddslikviditet plassert på konto i kommunens hovedbank. Bakgrunnen er at

gjeldende rentevilkår på innskudd i bankavtalen er gode og ligger over markedsrenten. Dette er i samsvar med de prosedyrer som er fulgt de siste årene. Rådmannen har ikke konstatert avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglementet.

Forvaltning av kommunens gjeldsportefølje og øvrige finansieringsavtaler

(i mill kroner)	31/12-2013 (ev. gj.sn. 2013)	31/12-2012 (ev. gj.sn. 2012)	Endring
Opptak av nye lån (inkl. avtaler om finansiell leasing) i året	200	243	-43
Konvertering eldre lån i året	55	150	-95
Gjorte FRA'er og SWAP kontrakter per 31/12	799	849	-50
Netto utgift FRA'er og SWAP kontrakter	16,4	12,7	
Gjenstående løpetid for passiva (gj.sn)	18	19	
Gjennomsnittlig rentebinding (år)	2,5	2,6	
Egne rentebetingelser (gj.snitt)	2,99	3,02	
Benchmark ST4X (gj.sn)	1,75	1,54	0,21
Benchmark ST4X (gj.sn) + 1% (Kalkylerente VAR)	2,75	2,54	0,21
Benchmark ST4X (gj.sn) + 1,5% (rente av lån til HLK)	3,25	3,04	0,21
Sammensetning og verdi av låneporteføljen samlet og fordelt på de ulike typer passiva			
Kassekreditt	0	0	0
Annen kortsiktig gjeld	273	224	49
Leasing	260	66	194
Lån til videreformidling	70	61	9
Pensjonsforpliktelser (brutto)	2 359	2 157	208
Pensjonsforpliktelser (netto)	589	514	76
Ihendehaverobligasjonslån	0	0	0
Sertifikatlån	0	0	0
Andre ordinære lån til investeringer	2 139	1 961	178

I hht finansreglementet skal låneporteføljen vektes mot en referanseindeks:

ST4X. Det er ikke realistisk å forvente samme gjennomsnittlige rentesats som benchmarken

Hovedresultater på fokusområdene

fordi det ville medføre at alle lån måtte være i flytende rente. Dette ville medføre store svingninger i renteutgiftene ved renteendringer og ikke i tråd med det vedtatte finansreglementet. De totale renteutgifter (inkl påløpte ikke betalte renter og SWAP'er) i 2013 gir en gjennomsnittrente på 2,99%.

Rentebytteavtalene hadde en netto utgift på 16,4 mill i 2013 mot 12,7 mill i 2012. Dette er en kostnad ved å ha en viss andel av lånene knyttet til fast rente (ihht finansreglementet). I et økende rentemarked vil en ofte få en gevinst ved fast rente, mens et fallende rentemarked ofte vil gi en kostnad ved fast rente. Renteswappene i fast rente sikrer en viss stabilitet i forhold til rentesvingninger. I hht finansreglementet skal gjeldsporteføljen ha en fastrenteandel (lån med rentebinding 1 år frem i tid og over) på minimum 30% og maksimum 70%. Den faste andelen nærmer seg nå minimum.

I hht finansreglementet skal gjennomsnittlig gjenværende rentebinding (durasjon – vektet

rentebindingstid) på samlet rentebærende gjeld til enhver tid være mellom 1 og 5 år. Lån kategoriseres ofte i følgende kategorier:

- Kortsiktige lån 0-1 års rentebinding
- Mellomlange lån 1-4 års rentebinding
- Lange lån fra 4 års rentebinding

Lånene kan tas opp med fast eller flytende rente evt. sikres ved renteinstrumenter. De siste år er de fleste lån tatt opp med flytende rente. Andelen faste lån er sikret ved at bl a løpende lån er omgjort gjennom swapper (rentebytteavtaler).

Total låneportefølje pr 31.12.2013 (eks Husbankens startlån) var 2,14 milliarder kroner mot vel 1,96 milliarder kroner i 2012. Den gjennomsnittlig gjenværende rentebindingen er ca 2,5 år. Fordelingen mht rentebinding er som følger:

Andel av låneportefølje		Rentebinding
2012	2013	
54%	69%	0 – 1 år
21%	5%	1 – 4 år
25%	26%	4 – 10 år

Rådmannens har ikke konstatert avvik mellom faktisk forvaltning og rammene i finansreglement.

4.2. Organisasjon/personell

Rådmannens strategi for fokusområdet org./personell tar utg. pkt. i virksomhetsplanens vedtatte resultatmål. Strategien omfatter strategisk personalledelse, personalforvaltning og administrasjon knyttet til rekruttering, utvikling og forvaltning av virksomhetens menneskelige ressurser.

Prioriterte oppgaver i 2013 har vært:

- Lederlæringsprogram som tar opp den verdsettende grunntonen og kobler dette sammen med læringslean og organisasjonsutvikling
- Høyere frisknærvær og økt arbeidsglede med fokus på økt verdiskapning
- Utvikle bedre brukeropplevelse innen IKT og oppdatering av IKT systemer
- Bedre tilgjengelighet og service
- Gjennomføring og avslutning av prosjekter knyttet til etablering av ny kommune fom 1. januar 2013, herunder IKT tilpasninger, integrering av nye enheter, opplæring av ansatte og utvikling av organisasjon

I tillegg kommer driftsoppgaver som omfatter:

- HMS arbeid og vernetjeneste
- Forbedring og utvikling av retningslinjer/prosedyrer
- Oppfølging av innførte programmoduler
- Fokus på opplæring av ledere og ansatte gjennom gode kurstilbud
- Generell lederstøtte og rådgivning
- Koordinering mot andre støttetjenester
- Koordinering av arbeidet med nedbemanning/overtallighet
- Lønnsforhandlinger kapittel 3 og 5

Aktiviteten har vært rettet mot de utfordringer ledere og ansatte står ovenfor og spesielt knyttet til redusert drift og tilpasset aktivitet iht budsjett.

Resultatmål: God ledelse

Det er ikke målt medarbeidertilfredshet eller utført andre undersøkelser som kan resultatrapportere dette punkt i 2013.

Lederutviklingsprogram

For 2013 er det spesielt lagt vekt på 3 forhold:

- Lederutvikling med fokus på tydelig, synlig og dialogbasert ledelse
- bruk av læringslean som verktøy for OU og effektiv ressursutnyttelse gjennom forbedringer av arbeidsprosesser
- Spesifikke prosjekter for redusert sykefravær i enheter med høyt eller sterkt økende sykefravær

Læringslean og utvikling

Harstad kommune har utdannet 20 veiledere som støtter enheter/avdelinger med prosessveiledning og bruker Læringslean som verktøy for læring og utvikling. Dette koordineres av en leankoordinator i 50% stilling. Det har vært venteliste på oppdrag. Det erfarer effekt på bedre samhandling, mindre «plunder og heft» og lavere sykefravær ved enheter som bruker dette verktøy. Dette bedrer arbeidsmiljøet og ansatte finner gode råd om utvikling og bedre arbeidsflyt.

I 2013 er det gjennomført 25 av 28 planlagte prosesser. 3 prosesser er overført til 2014 pga. driftsmessige forhold.

Rådmannsdialog

Som del av lederlæringsprogrammet, har rådmann hatt fokus på tett dialog med enhetsledere, avdelingsledere og tillitsvalgte med fokus på resultatmål, økonomistyring og tiltak under veis i prosessen.

Resultatmål: Godt arbeidsmiljø

Engasjement, ansvar og trivsel er viktige faktorer for å styrke frisknærværet. Logisk oppbygde oppgaver uten plunder og heft er en styrke.

Fokus på systematisk gjentakende aktiviteter som vernerunder, risikovurderinger med oppfølgende handlingsplan, best mulig ergonomisk kunnskap og tilrettelegging, god konflikthåndtering er faktorer for at internkontroll HMS blir et «levende dokument». I tillegg er vektlagt:

Arbeidsmiljøfestivalen med fokus på trivsel og kompetanse, ble gjennomført for fjerde år på rad i september 2013. Disse dagene samler aktiviteter og kurstilbud for og med ansatte med stort engasjement. Besøk fra andre kommuner/ bedrifter og et godt

Hovedresultater på fokusområdene

program satt sammen av interne og eksterne bidrag, forsterker betydningen av festivalen.

Læringslean, klarhet i oppgavens betydning og oppbygning, ulike roller samt fjerning av opplevd «plunder og heft» fører til enklere arbeidshverdag og bedre arbeidsmiljø.

Under arbeidstittelen, «Ups! Opp igjen» har AMU valgt å rette fokus mot frisknærvær i barnehagene. Utgangspunktet var en spørreundersøkelse som gikk til alle ansatte og vikarer. Svarprosenten var 100. Ut fra undersøkelsen og samtaler i hvert barnehage-hus er det avdekket noen sammenfallende faktorer som Harstad kommune må jobbe videre med i 2014.

Arbeidsmiljøutvalget har i 2013 avholdt 6 møter og behandlet 27 saker. Sentrale saker:

- Nærvær
- Klubbholmen boliger- risiko
- Festivalen
- Arbeidsmiljøprisen: Vågsfjordens perlepris
- Styrking av nærvær i barnehagene
- Samarbeidsplan/ handlingsplan Harstad kommune – Sør-Troms HMS-tjeneste
- Søknad arbeidstilsynets godkjenning og ombygging
- Kontorforhold

- Status driftstilpasninger
- Avviksmelding HMS
- Medieomtaler som oppleves trakasserende av ansatte
- Arbeidsrelaterte ulykker/ skader
- Andre HMS -avvik
- Avvik 2012
- Rapporter fra målretta helseundersøkelser
- Andre HMS - rapporter
- Orientering fremdrift: Verdsettende lederskap - en lærende kommune.
- Arbeidsmiljøfestival 2013, forberedelser, gjennomføring
- Virksomhetsplanen 2014-2017

Risikovurderinger: Det er ønskelig å forebygge uønskede hendelser, herunder skader og sykdom som er relatert til arbeid. Risikovurderingens handlingsplan skal ivareta både fysisk og psykososialt arbeidsmiljø.

Bedriftshelsetjeneste:

En viktig samarbeidspartner for Helse, Miljø og Sikkerhet i kommunen er Sør-Troms HMS-tjeneste. Alle kommunens fast ansatte er dekket i denne avtalen.

Indikator: Frisknærvær	Antall	2012	2013	Endring 2012-2013 (%-poeng)
Indikatorkrav: økning hvert år				
Enhet	årsverk	Total	Total	
Rådmannen	7	91,5	98,5	+ 7,0 %
Personal og organisasjon	27,6	93,8	94,5	+ 0,7 %
Økonomi og utvikling	22	98,4	97,7	-0,7 %
Administrasjonsenheten	15	89,3	95,2	+ 5,9 %
Regnskapsenheten	15,7	87,6	89,9	+ 2,3 %
Koordinerende enhet	9,8	97,2	91,5	-5,7%
Kemnerenheten	13,4	91,5	96,1	+ 4,6 %
Areal og byggesak	24,3	95,2	95,6	+ 0,4 %
Brann og beredskap	30,9	95,0	95,6	+ 0,6 %
Bygg og eiendom	79	89,9	88,8	-1,1 %
- renhold	50	86,5	86,5	-0 %
Drift og utbyggingstj.	66,1	93,3	94,5	+ 1,2 %
Helsehuset	112,9	90,6	91,9	+ 1,3 %
NAV kommunalt ansatte	25,3	89,6	85,5	-4,1 %
Barne og ungdomstj.	33,9	87,2	87,1	-0,1 %
Harstad bibliotek	8,1	88,2	87,6	-0,6 %
Harstadåsen barnehager	31,5	90,1	89,7	-0,4 %

Hovedresultater på fokusområdene

Indikator: Frisknærvær Indikatorkrav: økning hvert år	Antall	2012	2013	Endring 2012-2013 (%-poeng)
Enhet	årsverk	Total	Total	
Byggekllossen barnehager	33	86,0	88,4	+ 2,4 %
Fargeklatten barnehager	23,9	91,8	87,0	-4,8 %
Heggen barnehager	40	84,3	84,8	+ 0,5 %
Gangsåstoppen barnehage	29,5	90,7	91,2	+ 0,5 %
Hinnsteinen barnehager	32,9	83,8	85,8	+ 2,0 %
Bergsåsen barnehager	23	90,0	85,6	-4,4 %
Medkila skole	27,5	92,4	89,4	-3,0 %
Sørvik oppvekstsenter	34	89,5	88,1	-1,4 %
Kila skole	60	94,7	93,1	-1,6 %
Kanebogen skole	39	94,0	87,4	-6,6 %
Seljestad barneskole	41	96,7	94,7	-2,0 %
Seljestad ungdomskole	36,3	90,9	95,6	+ 4,7 %
Harstad skole	52,8	92,0	89,7	-2,3 %
Hagebyen skole	36,4	87,7	91,7	+ 4,0 %
Bergseng skole	41,5	93,5	89,2	-4,3 %
Grøtavær oppvekstsenter	19,6	89,4	93,3	+ 3,9 %
Stangnes 8-13	22,2	94,0	89,4	-4,6 %
Bjarkøy oppvekstsenter	19,8		92,3	
Harstad kulturskole	19,2	96,8	95,5	-1,3 %
Voksenopplæringen	23	93,3	92,3	-1,0 %
Omsorg Stangnes	102,8	86,1	87,8	+ 1,7 %
Omsorg Sør	148,8	86,6	87,0	+ 0,4 %
Omsorg Sentrum	142	89,6	87,9	-1,7 %
Omsorg Øysamfunn	30,7		91,7	
Omsorg Nord	157,7	83,9	87,2	+ 3,3 %

Resultat-/avvikskommentarer

Frisknærværet for 2013 endte på totalt 89,9. Dette er likt sammenlignet med året før. Harstad kommune har fokus på tiltak som kan styrke arbeidsmiljø og nærvær. Spesielt er barnehagene under kartlegging og oppfølging. Kartlegginga er gjennomført i løpet av 2013. Ved å rette opp avdekte skjevheter håper vi på å styrke nærværet i løpet av 2014.

Andre eksempel er: spesiell oppfølging gravide, opplæring ergoteknikere (barnehager), ryggombud (pleie og omsorg) Arbeidsmiljøfestivalen (arrangert for 4 gang i 2013), styrking av vernetjenesten med fokus på opplæring, forenkling av verktøy og prosedyrer. Målet er å skape langtidsfrisk organisasjon og ansatte med fokus på hvordan situasjonen ser ut på sitt beste.

Frisknærvær fordelt på kjønn - sektorvis

Frisknærvær sektor	2005	2011	2012	2013	endring	Trend
Barnehager –totalt	89,6	86,2	87,6	87,4	-0,2	
Barnehager –kvinner	89,3	86,2	87,7	87,5	-0,2	
Barnehager- menn	98,2	85,9	85,1	85,2	+0,1	
Skoler – totalt	92,9	90,5	92,4	91,2	-1,2	
Skoler – kvinner	91,2	89,0	91,8	90,1	-1,7	

Hovedresultater på fokusområdene

Frisknærver sektor	2005	2011	2012	2013	endring	Trend
Skoler – menn	96,5	95,9	93,8	93,9	+0,1	
Helse og omsorg- kvinner		87,4	87,2	88,2	+1,0	
Helse og omsorg- menn		90,4	88,3	90,7	+2,4	
Helse og omsorg- totalt		87,8	87,4	88,4	+1,0	
Alle Kvinner (hele kommunen)	88,5	88,0	88,9	88,8	-0,1	
Alle Menn (hele kommunen)	92,1	93,8	92,8	93,5	+0,7	
Totalt (hele kommunen)	90,6	89,4	89,9	89,9	0	

Statistisk sett har det alltid vært høyere nærvær blant menn enn blant kvinner. Slik er det også i 2013. Forskjellen blir imidlertid mindre i enkelte sektorer og i barnehagene er det motsatt.

Store deler av fravær i barnehage og helse- og omsorg gjelder belastningslidelser i armer, nakke og rygg (nasjonale undersøkelser). Harstad kommune har satset på ombud/veiledere innenfor arbeidsteknikk i hver barnehage. Utvalgte ansatte i hver barnehage kurses for å drive opplæring av kollegaer. Disse har fått navnet ergoteknikere. I tillegg er det fokus på å legge til rette for å fjerne mest mulig støy. Støy har en vesentlig negativ innvirkning på belastningslidelser i tillegg til velkjent hørselsproblematikk.

Skolestrukturen i Harstad har vært gjenstand for store endringer. Enkelte tilbakemeldinger kan tyde på opplevelse av helsemessig slitasje. Frisknærveret synker i skolen.

I helse- og omsorg har kommunen valgt å utdanne egne ombud på avdelingene for å ivareta opplæring og veiledning av kollegaer i riktig løfteteknikk, bruk av hjelpemidler etc. Disse ombudene har navnet «ryggombud». Denne ordningen har pågått over år men er endret i 2013. Det arbeides aktivt med å få nærværet økt og mange tiltak/tilrettelegging f. eks. endringer i turnus, risikovurdering m/ handlingsplan, ergonomisk opplæring, tilrettelegging samt fokus på psykososialt miljø osv.

Harstad kommune har virksomhetsteam i samarbeid med NAV arbeidslivssenter. Målet er å øke friskfaktoren i Harstad kommune.

Harstad kommune har inngått samarbeidsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv. Avtalen gikk formelt ut i desember 2013. Men i påvente av statens revidering er den foreløpig prolongert.

Delmål:

1. Økning i frisknærveret

2. inkluderende rekruttering
3. øke den reelle pensjonsalderen.

Ved utgangen av 2013 hadde Harstad kommune 122 senioravtaler.

Partssammensatt Utvalg for adm. og likestilling

har gjennomført 6 møter i 2016. Det er behandlet 7 saker slik:

1. Omsorg Stangnes – tjeneste ved Klubbholmen boliger
2. Revisjon av tjenestebeskrivelse – Skolefritidsordningen
3. Støttekontaktordningen – Ny tjenestebeskrivelse
4. Kompetanseplan for helse- og omsorg
5. Konkurransesponering av omsorgstjenester i Harstad kommune
6. Kompetanseplan for ansatte i grunnskolen og voksenopplæringen i Harstad kommune 2013-2016 (*beh. 2 ganger, den 15/10 og 7/11*)
7. Kommunalt eiendomsselskap

Likestilling mellom kjønnene:

Partssammensatt utvalg er også likestillingsutvalg i Harstad kommune. Ihht målsetting er ny plan for likestilling, mangfold og mot diskriminering ferdig utarbeidet og til høring hos hovedtillitsvalgt. Planen behandles i første møte 2014.

Rådmannsfunksjonen består ved årsskiftet av 1 rådmann og 2 assisterende rådmenn. Alle er menn. Av enhetslederne er det 21 kvinner og 18 menn. Gjennomsnittlig årslønn for ansatte i Harstad kommune er kr. 433.360,- for kvinner og 440.380,- for menn.

Dette skyldes i hovedsak at andel kvinner er størst i stillinger uten særskilt krav til utdanning.

Hovedresultater på fokusområdene

Fast ansatte fordelt på stillingsprosent og kjønn														
Stillings %	Kvinner							Menn						
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
0*		100	76	62	71	70	48		9	9	10	19	14	12
1 – 24,99	62	46	40	34	29	36	45	28	32	33	27	27	33	61
25 – 49,99	53	54	57	57	60	45	47	8	6	6	7	12	10	14
50 – 74,99	273	279	253	244	261	244	238	28	29	30	29	35	32	31
75 – 99,99	258	271	283	310	310	312	311	17	15	25	30	28	24	27
100	688	677	713	784	796	775	813	338	343	339	350	355	351	340
Sum	1 334	1 427	1422	1491	1527	1482	1502	419	434	442	453	476	464	483

*Stillingsprosent 0 er fast ansatte som har permisjon uten lønn eller er langtidssykemeld

Tallene er 2013 er pr 31.12.2013. I disse tallene ligger også ansatte fra tidligere Bjarkøy kommune, PPT og Kvæfjord kommune i forbindelse med virksomhetsoverdragelsene.

Det er stor økning av ansatte mellom 1 % og 24,99 %. Årsaken er at deltidbrannmannskapene fra tidligere Bjarkøy kommune og Kvæfjord kommune nå er ansatt i Harstad kommune. Tabellen viser små variasjoner i forhold til 2012 når en legger til grunn nedgang i bemanning totalt. Vi ser at til tross for dette er det en økning i stillinger for kvinner med 100% stilling.

Bedre levekår for lesbiske, homofile, bifile:

I følge LLH viser forskning at 40 % av lesbiske og homofile arbeidstakere er helt eller delvis skjult på arbeidsplassen. 20 % av gruppen gir uttrykk for å ha blitt mobbet og trakassert i arbeidslivet. Harstad kommune støtter målet om å sikre bedre levekår for disse.

Harstad kommune skal ha aktiv holdning til de samfunnsmessige utfordringene med vern mot diskriminering i arbeidslivet. Alle innbyggere i Harstad kommune skal kunne være hele mennesker, få lov til å dele alle sine opplevelser, erfaringer og hverdag med venner, familie, arbeidskollegaer etc. Kommunen skal bidra til å sikre gode levekår og likeverdige tjenester. Både for skole, fritidsorganisasjoner og andre som har kontakt med ungdom hver dag, er det viktig å være klar over problemstillingen og tilrettelegge for positive holdninger, fleksible ordninger og igangsette tiltak der det viser seg nødvendig. Videre identifiseres å sikre gode levekår og likeverdige tjenester til hele befolkningen som en hovedutfordring i gjeldende kommuneplan.

Diverse nøkkeltall personalfunksjonen	2011	2012	2013
Oppfulgte arbeidstakere i forbindelse med virksomhetsoverdragelse og/eller er definert som mulig overtallige iht. prosedyrer for overtallighet	1	110	89
Oppsagte arbeidstakere pga langtidssykemelding, overtallighet eller disiplinære forhold i henhold til prosedyrer	25	30	35
Saksbehandling avtalefestet førtidspensjon (AFP)	20	22	34
Saksbehandling alderspensjon (inkl. særaldersgrense)	2	21	45
Innvilgede tilretteleggingstilskudd (IA)	200	121	95
Innvilgede tidsbestemt lønnstilskudd i regi av IA (TULT)	2	3	2
Annonsering eksternt og internt	450	219	182
Faste tilsetninger	350	264	124
Søkere	5 872	2 512	2 616
Saksbehandling fødselspermisjoner (antall permisjoner inkl. fedrekvote)	93	79	68
Senioravtaler	108	126	122
Antall tidsregistreringer (manuelle endringer, rådhus 1a+b og brann og beredskap)	5 000	5 200	5 200

Situasjon i 2013 har vært preget av driftstilpasning og evnen til å kunne tilby annet arbeid andre steder i Harstad kommune pga enhetsvise endringer. Når organisasjonen settes under «press» oppleves at antall ansatte som slutter pga pensjon generelt øker og antall utlyste stillinger reduseres. Faste og midlertidige ansettelser er nå i sum, mindre enn faste

Hovedresultater på fokusområdene

tilsetninger i 2011. Antall senioravtaler ligger stabilt.

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Turnover i forhold til totalt antall ansatte

Indikator: "turnover"	2012	2013
Indikatorkrav: mindre enn 10 %		
Resultat alle enheter	5,4%	7,1%

Resultat-/avvikskommentarer

Turnover i Harstad kommune viser en liten økning. Forklaringen er at antallet som går av med pensjon øker samt at viktig kompetanse må tilføres.

For Harstad kommune anses turnover å være moderat for en organisasjon med stor spennvidde og kompleksitet.

Indikator: Andel faglært personale i hht bemanningsplan indikatorkrav: 100%

Generelt kan sies at det er noen utfordringer knyttet til rekruttering. Enhetene melder at andelen faglært personale i enhetene er høyt. De siste par årene er det blitt merkbart i Harstad at arbeidsmarkedet er strammere og påvirkes av annen etablering i byen.

Denne utfordringen har i 2013 blitt mindre enn forventet pga driftstilpasninger, men selv med reduksjon i stillinger innen helse og omsorg, er det utfordrende å rekruttere i deltids- og helgestillinger.

Resultatmål: God organisering

Årsverk pr. enhet

Tabellen viser antall årsverk pr. 31.12.2012 og 31.12.2013, samt endring fra 2012 til 2013.

Tjeneste- og støtteenheter	2012	2013	Endring	Merknader
Administrative enheter				
Ordfører	1,3	1,3	0,0	
Rådmannen	6,0	5,0	-1,0	Overformynderiet 200% i halvt år
Personal- og organisasjon	27,6	31,9	4,3	Stillinger etter kommunesammenslåing og leankoordinator
Økonomi- og utvikling	18,0	19,0	1,0	50% migrasjonsrådgiver, 50% rådgiver ikt omsorg
Administrasjonsenheten	15,0	14,1	-0,9	Overført til koordinerende enhet
Regnskapsenheten	14,9	14,3	-0,6	Kommunesammenslåing flyttet stillingsbank personal
Kemnerenheten	13,4	11,4	-2,0	20% regnsk.enh., 80% koordinerende, 100% stillingsbank personal
Tekniske enheter				
Areal- og byggesak	24,3	24,0	-0,3	Oppsigelsestid ansatt sluttet
Brann- og beredskapstj.	30,9	30,9	0,0	

Indikator: Andel stillingsbeskrivelser for alle funksjoner og kategorier

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 100%

Resultat

Forrige rapportering	2013
65%	Ca 70%

Resultat-/avvikskommentarer

Det arbeides aktivt med å styrke organisasjon Harstad kommune med tydelig lederskap, hvor ansvar, roller og myndighet er sentrale begreper. Ila 2013 er mellomledernivået/avdelingsledere på plass i strukturen og oppdatert med stillingsbeskrivelser.

Dette gjelder:

- Avdelingsledere skole
- Ass styrere barnehage
- Avdelingsledere helse og omsorg (09)
- Avdelingsleder IKT
- Avdelingsleder NAV kommune
- Avdelingsledere Bygg og eiendom
- Avdelingsledere Drift og utbygging

Etikk

Harstad kommune søker å etterstrebe høy etisk standard i all virksomhet. Et av virkemidlene for å få dette til er at kommunestyret har vedtatt kritisk suksessfaktor i VHP under resultatmålet god ledelse og "fokus på etiske grunnregler og praktisering". Ut fra dette må alle enheter planlegge tiltak i driftsplanen som skal fokusere på etikk.

Hovedresultater på fokusområdene

Tjeneste-og støtteenheter	2012	2013	Endring	Merknader
Bygg- og eiendom	79,2	78,3	-0,9	Komm.sammenslåing, flyttet stillingsbank
Drift- og utbygging	66,1	66,6	0,5	
NAV og barne- og ungdomstj				
Sosialtjenesten	25,3	25,1	-0,2	Tolk omgjort til kjøp av tjenester
Barne- og ungdomstjenesten	33,9	35,1	1,2	Prosjekt finansiert av fylkesmannen
Barnehager				
Fag barnehage	2,5	5,0	2,5	Spes ped private barnehage, 200% refunderes fra IMDI
Harstadåsen barnehage	31,5	31,0	-0,5	Endring spes.ped høsten
Byggekløssen barnehage	33,0	3,5	-2,5	Redusert antall plasser, endring spes.ped.
Barnely barnehager	23,9	22,9	-1,0	Endring spes.ped. høsten
Heggen barnehager	40,0	39,8	-0,3	Endring spes.ped. høsten
Gangsåstoppen barnehager	29,5	29,5	0,0	
Hinnstein barnehager	32,9	34,2	1,3	Endring spes.ped. høsten
Bergsåsen barnehager	23,0	24,0	1,0	Endring spes.ped. høsten
Skoler				
Fag skole	1,0	1,34	0,3	Flyttet 100% migrasjon, 134% økn. Prosjekt skole
Medkila skole	27,5	28,2	0,7	Endring nytt skoleår
Sørvik oppvekstsenter	34,0	32,6	-1,4	Endring nytt skoleår
Kila skole	59,9	55,2	-4,7	Endring nytt skoleår
Kanebogen skole	39,0	38,5	-0,5	Endring nytt skoleår
Seljestad barneskole	40,0	38,0	-2,0	Endring nytt skoleår
Seljestad ungdomsskole	36,3	36,3	0,0	Endring nytt skoleår
Harstad skole	52,8	49,0	-3,8	Endring nytt skoleår
Hagebyen skole	37,4	33,9	-3,5	Endring nytt skoleår
Bergseng skole	41,5	38,4	-3,1	Endring nytt skoleår
Grytøy oppvekstsenter	19,7	18,9	-0,8	Endring nytt skoleår
Stangnes 8-13	22,2	19,5	-2,7	Endring nytt skoleår
Bjarkøy oppvekstsenter	19,8	16,4	-3,4	Endring nytt skoleår
PPD	23,5	22,6	-0,9	
Harstad voksenopplæring	23,0	23,0	0,0	
Kulturtjenester				
Harstad bibliotek	8,1	8,1	0,0	
Harstad kulturskole	19,1	19,1	0,0	
Helse og omsorg				
Helsehuset	112,7	111,5	-1,2	
Tildelingsenhet	9,5	12,6	3,1	Kemner, koord. enhet økning utskrivningsklare
Omsorg Stangnes	102,8	103,3	0,5	
Omsorg Sør	148,8	148,1	-0,7	
Omsorg Sentrum	142,0	137,6	-4,4	
Omsorg Øysamfunn	31,5	30,5	-1,0	
Omsorg Nord	157,7	155,5	-2,2	
Interkommunale samarbeid				
Sør-Troms Regionråd	2,0	4,0	2,0	Prosjektstillinger
Sum	1 784,7	1 755,9	-28,8	

Hovedresultater på fokusområdene

Sum årsverk på tjenesteområder

	2012	2013	Endring	Merknader
Administrative enheter	96,2	97,0	0,8	
Tekniske enheter	200,5	199,8	-0,7	
NAV og Barne- og ungdomstjenesten	59,2	60,2	1,0	Økning prosjekt finansiert av staten
Barnehage	237,7	237,0	-0,7	
Skole	433,3	409,0	-24,3	Nedtrekk ressurser
Helse og omsorg	705,00	699,0	-6	Nedleggelse av sykehjemsavd
Kulturtjenester	27,3	27,3	0,0	
Interkommunale samarbeid	25,5	26,6	1,1	Prosjektstillinger
Sum	1784,7	1755,9	-28,8	

I 2011 var det totalt 1.823 årsverk i Harstad kommune samt 64 årsverk i tidligere Bjarkøy kommune, til sammen 1.887 årsverk.

Resultatmål: Redusere risiko

Indikator: Gjennomført internkontroll i enheten

Resultat: Enhetene skal rapportere på denne indikatoren ved å bekrefte at pålagt "ledelsesgjennomgang" er gjennomført i egen enhet.

Formålet er å sikre at internkontrollkrav i lov og forskrift samt krav i kommunens kvalitetssystem er etterkommet av den enkelte enhet. Innholdet i ledelsesgjennomgangen er dokumentert i en egen prosedyre og skal gjennomføres med grunnlag i:

- Enhetens avviksregistreringer
- Kartlegging og risikovurderinger
- Vernerunden(e)
- Eventuelle opplæringsbehov
- Nye krav i lov og forskrifter
- Interne eller eksterne tilsyn/revisjoner

Gjennomgangen skal resultere i forbedringstiltak på områder som ikke fungerer tilfredsstillende.

Enhetsledere besvarer et skjema over internkontrollkrav enhetene må etterkomme i følge lov, forskrift og kommunale prosedyrer. Skjemaet er et hjelpemiddel til å holde oversikt over de viktigste kravene enhetene må forholde seg til.

I 2013 har kun 22 enheter av totalt 40 fylt ut skjemaet. Rapportene fra enhetene vil danne grunnlaget for ledelsens gjennomgang på overordnet nivå. Prosedyren for ledelsens gjennomgang skal revideres i 2014. Denne vil ses i sammenheng med revisjon av kvalitetssystemet for øvrig.

Resultatmål: Godt kvalitetssystem for kommunen

Indikator: Antall interne revisjoner pr. år
Indikatorkrav: Minimum 10

Resultat: Det ble gjennomført 9 interne kvalitetsrevisjoner i 2013.

Hensikten med intern kvalitetsrevisjon er å kontrollere at enhetene utøver virksomheten i samsvar med krav i lov, forskrift og interne prosedyrer og er et element i kommunens egenkontroll.

I 2013 ble seks omsorgsenheter revidert med fokus på oppfølging av journalforskriften. Dette ga gode muligheter for felles oppfølging av resultatene i kvalitetsutvalg for helse og omsorg.

To skoler ble revidert med hovedfokus på ledelsens gjennomgang. En støtteenhet ble revidert etter eksisterende modell med fokus på kvalitetssystemet, HMS og informasjonssikkerhet.

Videre plan for kvalitetsrevisjon vil bruke de gode erfaringene fra omsorgsenhetene til et mer spisset fagfokus for en gruppe enheter som avgjøres etter rådmannens risikovurdering.

IKT Nøkkeltall

Kommunens løsning, omfattet per årssiftet:

5100	brukere i nettverket (inkl.elever)
1350	PC'er
1100	terminaler skoler
130	nettbrett
210	smarttelefoner
390	mobiler
800	abonnement totalt (administrasjon)
110	servere

Hovedresultater på fokusområdene

Innkjøpsfunksjonen

Innkjøpsfunksjonen har arbeidet i tråd med strategi vedtatt i kommunestyret 26.5.2011.

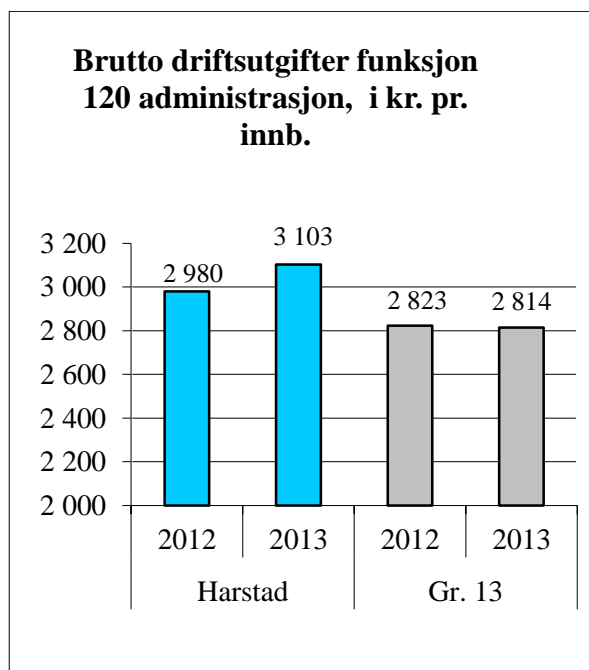
Avtaletype Nye avtaler i 2013	Kontraksverdi i kr. eks. mva. totalt inkl. opsjoner (Estimert verdi)
Advokattjenester	1 100 000
Bygningsglass	1 300 000
Blikkenslagertjenester	1 840 000
Snekkertjenester	12 000 000
Vaskertjenester	12 000 000
Bygningsmateriell	5 200 000
Konsulenttenester	14 000 000
<ul style="list-style-type: none"> • Arkitekt / tekniske tegninger • Brann • Bygg og byggeledelse • Byggautomasjon • Elektro • Prosessautomasjon • Reguleringsplan 	

Avtaletype Nye avtaler i 2013	Kontraksverdi i kr. eks. mva. totalt inkl. opsjoner (Estimert verdi)
<ul style="list-style-type: none"> • VVS 	
Tolkertjenester	6 000 000
<ul style="list-style-type: none"> • Fremmøtetolk • Telefontolk • Skriftlig oversettelse 	
Trykte læremidler, grunnskole	5 200 000
Trykte læremidler videregående skole	300 000
Tidsregistreringssystem	480 000

Administrasjon styring og fellesutgifter

Adm. styring og fellesutgifter omfattes av funksjonene 100, politisk styring, 110 kontroll og revisjon, 120 administrasjon, 121 Forvaltningsutgifter i eiendomsforvaltningen, 130 administrasjonslokaler, 170 premieavvik, 171 amortisering av tidligere års premieavvik, 180 fellesutgifter og 190 Interne Serviceenheter (sistnevnte tas ikke med her da den netto skal gå i 0).

Produktivitetstall KOSTRA til administrasjon og fellesutgifter	Gruppe 13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Brutto driftsutgifter til funksjon 100, i kr pr. innb. (Lønn ordfører, Møtegodtgjørelse, Støtte politiske partier, Representasjon fra folkevalgte, Øvrige godtgjørelse til folkevalgte)	237	263	260	289
Brutto driftsutgifter til funksjon 110, i kr pr. innb. (Kontrollutvalg og Revisjon)	78	79	147	142
Brutto driftsutgifter til funksjon 120, i kr pr. innb. (Administrativ ledelse, Støtte og stab, Fellesfunksjoner som resepsjon, sentralbord, kantine, post- arkivfunksjon, regnskap og lønn)	2 823	2 814	2 980	3 103
Brutto driftsutgifter til funksjon 121, i kr pr. innb. (Aktiviteter knyttet til administrasjon, forsikringer av bygg og pålagte skatter og avgifter knyttet til bygg, og som er typisk forbruksuavhengig av om bygg er i drift eller ikke.)	200	205	186	311
Brutto driftsutgifter til funksjon 130, i kr pr. innb. (Administrasjonslokaler)	338	332	251	250
Brutto driftsutgift til funksjon 170 og 171, i kr pr innbygger. (Premieavvik pensjon og Amortisering av tidligere års premieavvik)	-814	-41	-902	-646
Brutto driftsutgifter til funksjon 180, i kr pr. innb. (Diverse fellesutgifter, Eldreråd, Overformynderi, Forliksråd, Siviltforsvar, Politi og Rettspleie, Utgifter til AFP)	-60	-140	-2 207	-1 351

Funksjon 100:

Hovedårsaken til økningen utgifter er at det i 2013 var utgifter til valg.

Funksjon 120:

I tillegg til generell lønns- og prisstigning, så skyldes økningen engangsutgifter til kommunesammenslåingen og regnskapshjelp til Torsken kommune.

Funksjon 121:

Økningen er forvaltning innen renhold. Den er ikke reell og skyldes at utgiftene i 2012 var regnskapsført på byggenes formålsfunksjoner.

Funksjon 170 og 171:

Her føres premieavviket for inneværende år og amortisering (utgiftsføring/inntektsføring) av tidligere års premieavvik. Forskjellen er at amortiseringen var større i 2013.

Funksjon 180:

Forskjellen ligger på pensjonsutgiftene.

Hovedresultater på fokusområdene

Kommunal innfordring

	2012	2013	Endring
Utestående fordringer pr. 31.12.	30 914 135	29 058 979	- 1 855 156
Restanser forfalt pr. 31.12.	11 803 952	9 237 435	- 2 566 517
Herav; utestående krav over 90 dager	7 717 286	6 236 690	- 1 480 596
Avsetning påregnelig tap	2 495 080	1 195 000	- 1 300 080
Avsetning i % av utestående fordringer 31.12.	8,07	4,11	- 3,96
Avsetning i % av total forfalte restanser	21,14	12,94	- 8,20
Langtidsovervåking	2 590 842	1 744 200	- 846 642

Totalt er det 21,7 % nedgang av kommunale restanser forfalt pr. 31.12. Alle oppdragsgivere har nedgang i restanser.

Det har i 2013 vært foretatt avskrivninger på oppdragsgiverne på totalt 2,04 mill. kr. Fordringer pr. 31.12.13 er vurdert, og tapsavsetning foreslått satt til 1 195 000.

Langtidsovervåking er krav som er sikret fra foreldelse, men ikke har kunnet innkreves på bakgrunn av skyldners økonomiske situasjon. Nedgang i saldo skyldes primært avskrivninger i 2013.

Skatt

År	Ant innbyggere	Ant arb.givere	LTO
2011	23 640	976	1 175 170
2012	(SSB pr. 01.10.12) 23 803	998	1 367 248
2013	(SSB pr. 01.10.13) 24 400	998	1 366 830

År	Innfordret totalt	Harstad kommunes andel	Endring fra forrige år for Harstad	Budsjettert Harstad	Diff. Harstad budsjett/regnskap
2011	1 765 090 967	427 895 726	-61 587 690	476 334 000	- 48 438 272
2012	1 868 185 080	464 853 274	+36 958 000	460 000 000	+ 4 853 275
inkl.Bjarkøy	1 898 329 426	473 286 342*			
2013	2 088 682 740	524 616 017	+51 329 675*	487 000 000	+37 616 017

Skatteinntang Harstad kommune viser en økning på 10,84 % i forhold til 2012.

Hovedresultater på fokusområdene

Postmottak og arkiv

Arkivdepot

Arkivdepot har hatt 653 forespørsler om eldre arkivmateriale i 2012. 559 henvendelser var interne mens 94 kom fra publikum.

Arkivet har mottatt totalt 96 hyllemeter arkivmateriale for Harstad, Trondenes og Sandtorg kommuner. Fra Bjarkøy kommune er det mottatt 97 hyllemeter arkivmateriale. I tallene er det inkludert materialet fra Interkommunalt arkiv Troms. Det er overført 233 hyllemeter fra Arkivdepot til regnskapsarkiv Rådhus 1 A . Det er makulert 110 hyllemeter.

År 2013 ble prioritert personregistermapper, som nå er på plass.

Saksbehandlingssystem

År/dokumenttype	2012	2013	Endring
I - Inngående brev	15 244	16 589	1 345
U -Utgående brev	14 892	16 510	1 618
S - Politiske/delegerte saker	760	740	- 20
N - Notater til oppfølging	728	704	- 24
X - Notater uten oppfølging	2 245	3 689	1 444
Journaler	33 886	38 242	4 356

Regnskapsfunksjonen

Regnskap 2013 for Harstad kommune ble avlagt den 14.02.2014 innen frist 15.02.2014. Regnskapet for KomRevNord ble ferdigstilt innen samme frist. Regnskapet for 2013 er det første regnskapet for Nye Harstad kommune. Arbeid i forbindelse med implementering av ny/egen pensjonskasse, ny hovedbankavtale, samt kommunesammenslåing har vært omfattende. Det er utfordrende å prioritere mellom kvalitet, økonomisk internkontroll og registrering av innbetalinger/utbetalinger. Sykemeldinger og egenmeldinger er to områder som i løpet av de siste årene er blitt mer kompleks og ressurskrevende. Ovennevnte har medført nedprioritering av kontroll- og utviklingsarbeid. Regnskapet er avlagt i hht. god kommunal regnskapskikk.

4.3. Tjeneste/brukere

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Antall klager forvaltningsvedtak
Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Indikator: Antall klager avvikssystem
Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Tjenesteområde	Forvaltningslov /særlov		Trend	Avvikssystem		
	2012	2013		2012	2013	Trend
Støtte	0	0		1	1	
Drift- og utbyggingstjenesten	228	224		0	0	
Bygg- og eiendomstjenesten	2	0		1	0	
Areal- og byggesakstjenesten	50	61		0	0	
NAV kommune	7	4		4	0	
Barnehager	5	4		2	7	
Skoler	46	21		0	1	
Helse og omsorg	17	17		27	16	
Øvrige	8	6		0	0	
Sum	363	337		35	25	

Drift- og utbyggingstjenesten har ikke mottatt klager på forvaltningsvedtak ut over det som er knyttet til klage på parkeringsileggelser og dertil hørende søknader om ettergivelse av ilagte gebyr. Dette er ca. samme antall klager/søknader som forrige år og ansees som normalt for denne aktiviteten.

Økningen på Areal- og byggesak skyldes trolig økt saksmengde etter kommunesammenslåingen med Bjarkøy og derfor flere klager.

Klagesaker skoler er bl.a. knyttet til klager på fastsetting av standpunktkarakter. Det store antall klager for skole i 2012 var knyttet til saker om endret skolestruktur med og klage på fordeling av elever til skoler.

For helse og omsorg er 17 saker oversendt Fylkesmannen i Troms for klagesaksbehandling. Av disse har kommunen mottatt svar på 10 saker. 2 vedtak ble opphevet. 1 vedtak er omgjort. I de 7 resterende sakene som til nå er behandlet ble kommunens vedtak stadfestet. I 7 saker har kommunen ennå ikke fått svar.

Antall registrerte klager i det kommunale avvikssystemet er redusert i 2013. Enhetene kan synes ikke bevisste nok på å bruke klagesystemet og antallet klager er trolig høyere enn det som er registrert i avvikssystemet.

5. Tryggere lokalsamfunn

Resultatmål: Tryggere lokalsamfunn

Trafikkulykker	2002	2012	2013
<i>Indikator:</i> Antall trafikkulykker Ønsket resultat: Reduksjon	132	143	145
<i>Indikator:</i> Antall trafikkskadde Ønsket resultat: Reduksjon	166	174	177
Bilførere	59	53	68
Bilpassasjerer	32	31	23
Mc/moped	9	13	13
Snøscooter		1	2
Syklister	53	62	57
Fotgjengere	11	13	11
Annet	2	1	3

Resultat: Trend i 2013 viser stabilt antall trafikkskadde og trafikkulykker i Harstad fra 2012 til 2013.

<i>Indikator:</i> Antall voldstilfeller Ønsket resultat: Reduksjon	1994	2012	2013
Bostedskommune Harstad	73	80	76
Skadekommune Harstad	98	89	82

*Øverste linje viser de som er bosatt i Harstad kommune mens nederste linje viser sum antall voldstilfeller i kommunen uavhengig av kommunetilhørigheten til de involverte.

Antall rapporterte voldsepisoder (med skader) er relativt stabilt, men litt redusert fra 2012.

Indikator: Regodkjenning som Trygt lokalsamfunn

Resultat: Regodkjenningssøknad for Harstad kommune som Safe Community ble sendt Karolinska institutt for behandling i 2011. Det ble søkt om medlemskap av det internasjonale nettverket for Safe Community for 5 nye år. Svar på denne søknaden kom i februar 2012. For å bli regodkjent ble det bedt om utfyllende opplysninger til flere punkter på søknaden. Ett av punktene gjaldt organiseringen av Trygge Lokalsamfunn i Harstad. For å bli godkjent må kommunen ha en styringsgruppe som fungerer og en tverrprofesjonell faggruppe (aksjonsutvalg) må oppnevnes. Ny redigert søknad ble sendt Karolinska institutt i 2013.

Styringsgruppemøte ble avholdt i januar 2013. I møte i desember 2013 ble aksjonsutvalgets struktur bestemt. Datoer for aksjonsutvalgets møter 1. halvår 2014 ble satt. Regodkjenningsseremoni avholdes i forbindelse med kommunestyremøte 20. mars 2014.

«Eldresikkerhetsprosjektet» startet i 2012

som en del av prosjektet «Troms fylke, trygt og tilgjengelig». I prosjektet deltok følgende fem kommuner: Lyngen, Tromsø, Sørreisa, Skånland og Harstad. Harstad valgte å ha fallulykker i omsorgsbolig og sykehjem som fokusområde. Prosjektet ble avsluttet i 2013 og det ble lagt frem en rapport til styringsgruppen. Tendensen indikerer at de fleste fallulykkene skjer på pasientrommet.

Koordinator for Trygge Lokalsamfunn er nestleder for Det nasjonale råd for Trygge Lokalsamfunn, leder for Drukningforebyggende råd og styrerepresentant i Skadeforebyggende Forum.

Harstad kommune anses som en foregangskommune for Trygge Lokalsamfunn. Det er viktig at denne posisjonen opprettholdes. Trygge Lokalsamfunn og forebygging må inn på alle nivåer i kommunen og brukes aktivt. Et viktig steg i denne retningen ble tatt når aksjonsutvalgets struktur ble endelig bestemt i desember 2013.

Indikator: Ferdigstilt handlingsplan (revitalisering)

Resultat: Handlingsplan for skadeforebygging og sikkerhet, Trygg og tilgjengelig er vedtatt og utgangspunktet for den videre jobben med Trygge Lokalsamfunn. Planen angir satsningsområdene fremover.

Hovedresultater på fokusområdene

For å nå målet om tryggere lokalsamfunn er sikkerhet og forebygging viktig. Som felles indikatorer for alle enheter i kommunen er det valgt skademeldinger registrert på brukere av kommunale tjenester (avvikssystemet) og brukernes opplevelser av trygghet (spørreundersøkelser).

Indikator: Antall skademeldinger brukere Indikatorkrav: Ønsket resultat: Reduksjon hvert år	2012	2013
Barne- og ungdomstjenesten	1	0
Bergseng skole	0	7
Bergsåsen barnehager	0	5
Byggekllossen barnehager	6	11
Fargeklatten barnehager	1	5
Gangsåstoppen barnehager	0	5
Hagebyen skole	2	3
Harstad skole	2	2
Harstadåsen barnehager	11	13
Heggen barnehager	0	22
Helsehuset	14	23
Hinnstein barnehager	15	13
Kanebogen skole	0	6
Kila skole	52	40
Medkila skole	4	5
NAV Harstad	1	1
Omsorg nord	41	54
Omsorg sentrum	29	13
Omsorg Stangnes	24	13
Omsorg sør	38	37
Seljestad barneskole	21	20
Seljestad ungdomsskole	9	19
Stangnes 8-13	2	1
Sørvik oppvekstsenter	1	6
Resultatindikator / sum	274	324
Skoler	93	103
Barnehager	33	80
Helse og omsorg	146	140
Barne- og ungdomstjeneste, NAV og voksenopplæringen	2	1

Tallgrunnlaget omfatter trusler og forulemping fra andre tjenestemottakere eller pårørende/foresatte, skader påført av andre tjenestemottakere og andre fysiske skader som for eksempel fall på sykehjem og skader knyttet til aktivitetsarenaer for barn og

ungdom. Kvalitetsutvalgene jobber med skadeforebygging og rutiner for ensidig registreringspraksis. Årsaken til økningen i barnehagene er ny utarbeidet felles prosedyre for hvordan skaderegistrering skal skje.

6. Resultater på tjenesteområdene

6.1. Nærings- og samfunnsutvikling

Resultatmål: God tilrettelegging for næringslivet og etablering av nye arbeidsplasser

Harstad kommune har i 2013 hatt løpende kontakt med næringslivet gjennom deltakelser på møter i regi av Norsk Petroleumsforening avd. Harstad, Destination Harstad A/S, Harstadregionens Næringsforening samt Kunnskapsparken Nord A/S.

Kommunens næringsfond i 2013 var på kr. 1 400 000,-. Samtlige midler ble fordelt til prosjekter etter søknad. Totalt var det til behandling 35 søknader. Av disse ble 19 søknader innvilget tilskudd med ulike beløp.

Næringsrådgiver har hatt 86 møter med aktuelle nyetablerere. Noen har resultert i tilskudd fra Næringsfondet, andre er henvist til Innovasjon Norge og lokale banker.

I 2013 har Harstad kommune hatt en utvidet samarbeidsavtale med Innovasjon Norge. Dette medfører at Innovasjon Norge har faste møtedager i kommunen, og involverer kommunen i saker som gjelder utredning om, utvikling av og etablering av næringsvirksomhet.

Det har ikke vært noen større bedriftsetableringer i 2013.

Flere store spennende planer for utbygging og etablering i Harstad er blitt presentert for kommunens administrasjon og politiske ledelse.

Samtlige kjøpesentre har presentert utbyggingsplaner og reguleringsforslag. Harstad Skipsindustri A/S har fått godkjent sine planer om dokkutbygging. Det arbeides videre med djupvannskai samt kontorlokaler. Arbeidet med « Sentrumsplanen » foregår for fullt.

Indikator: Etablert nytt næringsareal

Resultat: Nytt næringsområde på Stangnes i tilknytning til dagens område er ferdig regulert slik:

- Industri (eksisterende og utvidet tomtearealer) 31,1 daa
- Næring/kontor/industri 161,9 daa

Innsalget av tomter er startet og det er

inngått en avtale med Kunnskapsparken Nord om salg om markedsføring av «Teknologiparken».

I tillegg er reguleringsplanene for Nordlysparken i gang. Det samme er området ved Langmoan.

Indikator: Antall sysselsatte i Harstad kommune

Indikatorkrav: økning

Resultat:

Arbeidsstyrketall 2011: 12.186

Arbeidsstyrketall 2012: 12.283

Arbeidsstyrketall 2013: 12.497

(Kilde NAV)

Dette er alle arbeidstakere mellom 16 – 67 år i Harstad kommune (Kilde NAV).

Indikator: Gjennomført handlingstiltak i næringsplan

Resultat: Ut fra kommunestyrets vedtatte næringsplan er det igangsatt prioriterte prosjekter slik:

- Utvikling av Trondeneshalvøya (bevilgning fra Troms Fylkeskommune kr 1 774 000,- Prosjektleder: Sør-Troms Museum)
- Utvikle Harstad som cruisedestination (bevilgning fra Troms Fylkeskommune kr 564 500,-)
- Kampflybase Evenes. Stortinget har vedtatt Evenes som fremskutt base.
- Kompetansesenter for risiko, sårbarhet og beredskap i nordområdene, herunder Nordområdekonsferansen
- Videreutvikle og øke petroleumsvirksomheten i Harstad
- " Veipakke Harstad " (vedtas i Stortinget vår 2014)
- " Kunst og Kulturintendant " Prosjektet gjennomføres av Harstad Kulturhus
- Prosjekt "Selsbanes Seil "
- Prosjekt "Harstad – Narvik Lufthavn, Evenes "
- Rekrutteringsprosjektet " Look north rekruttering ". Prosjektet gjennomføres av Kunnskapsparken Nord A/S.

Resultater på tjenestoområdene

Arbeidet med rullering av Næringsplanen er startet og vil bli lagt frem for kommunestyret før sommerferien 2014.

Arbeid med Mulighetsstudie for Bjarkøy, Sandsøy, Grytøy og småøyene rundt, er startet opp og vil bli lagt frem til politisk behandling så snart studien er ferdig.

Prosjektet Petroleumsfylkingene Harstad – og Lenvik/Senjaregionen er startet opp. Troms Fylkeskommunen har bevilget Kr 1.505.000,- til prosjektet. Resten med en lik fordeling mellom kommunene Harstad og Lenvik. Prosjektet er et treårig prosjekt og Prosjektleder er ansatt.

Prosjektene Imella, Tore Hund og Bjarkøyætta legger frem sin forstudie i mars 2014.

Resultatmål: God regional utvikling

Indikator: Gjennomførte tiltak i RUP for Sør-Troms:

Resultat: Prosjekter gjennomført:
Gjennomførte tiltak i RUP for Sør-Troms:
1. "Astafjordprosjektet".
Prosjekteiere: Sør-Troms Regionråd

2. "Sør-Troms 2020"
Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd

3. "Rute 69 gr. Nord". Nytt prosjektnavn «Imella»
Prosjekteier: Sør-Troms Regionråd.

Resultatmål: God tilrettelegging for utvikling av boligområder

Indikator: Antall planer vedtatt siste år
Resultat 2013:5

Indikator: Antall innsigelser fremmet fra sektormyndighet
Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0
Resultat 2013: 5

Resultatmål: God byutvikling
Indikator: Gjennomført handlingsplan til kommuneplan

Kommunestyret har vedtatt og finansiert en sentrumsplan for Harstad. Kommuneplanens handlingsdel har en rekke infrastrukturtiltak for å legge til rette for stedsutvikling og næringslivet.
Mange av tiltakene søkes løst i Veipakke Harstad.

Mål og nøkkeltall	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Nto driftsutg. til tilrettelegging og bistand for næringslivet pr. innb. i kroner, konsern Enhet : Kroner	65	77	145	182

Kostnadsøkningen kommer primært av økte utgifter på næringsdelen av landbruk, samt næringsfond Bjarkøy.

6.2. Barnehage

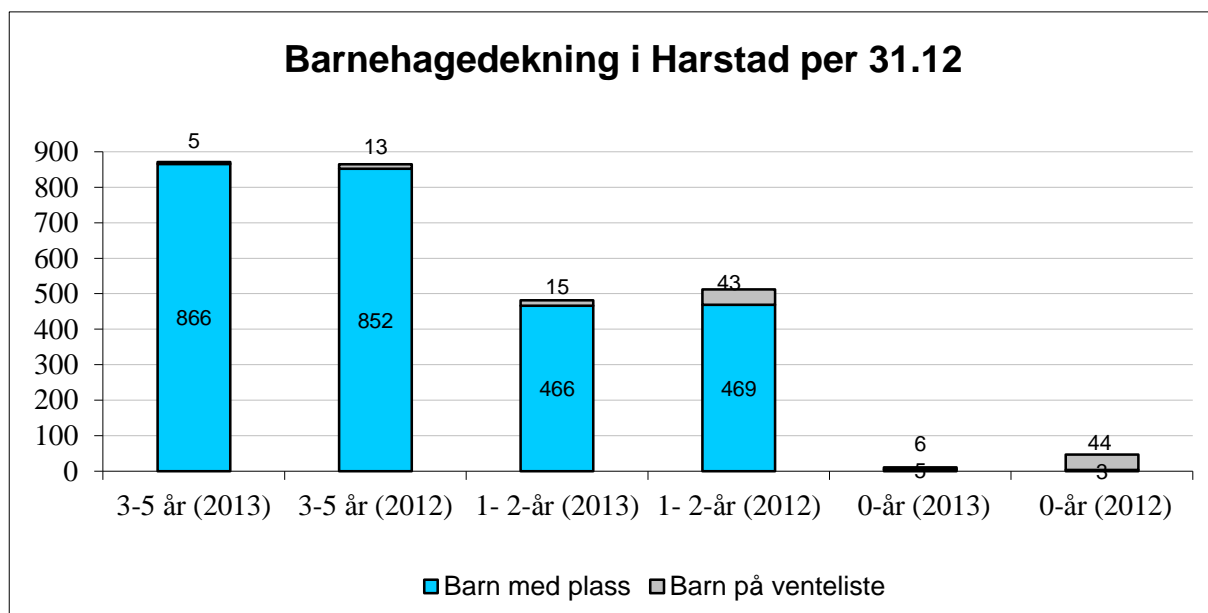
Resultatmål: Full barnehagedekning

Indikator: Venteliste for barn med rett til plass pr. 31.12

Indikatorkrav: Ønsket resultat = 0

Resultat: 0

Hovedopptak 2013 viser at Harstad kommune innfridde kravet om barnehageplass til alle med lovbestemt rett til plass barnehageåret 2013/14.

Pr. 01.01.2014 hadde 1.337 barn plass i barnehagene i Harstad. Dette er en økning på 16 plasser fra 2012. Plassene fordeles slik: 904 barn i kommunale barnehager og 433 i private barnehager. 466 barn i aldersgruppen 1-2 år har barnehageplass, noe som gir en barnehagedekning på 89 % for denne aldersgruppen. Av disse har 427 barn lovbestemt rett til plass.

866 barn i aldersgruppen 3-5 år har barnehageplass, noe som gir en barnehagedekning på 99 % for barn over 3 år.

Ved utgangen av 2013 var det 26 barn på venteliste som ønsket plass innen utgangen av 2013. 9 av disse hadde fått et tilbud det var takket nei til, 17 av disse ville hatt rett til barnehageplass høsten 2013 dersom de hadde søkt innen fristen.

Barn uten rett til barnehageplass som ikke gis et tilbud ved hovedopptak, må normalt vente til neste års hovedopptak før de får et tilbud.

Ved utgangen av 2013 var det i tillegg 51 barn på venteliste som ønsket plass i perioden januar – august 2014.

Ventelisten viser at det fortsatt er et udekket behov i befolkningen både ved hovedopptak og i løpet av året. Foreldre gir uttrykk for behov for barnehageplass etter endt fødselspermisjon, og ved flytting til kommunen, uansett tidspunkt i året.

Gullhaugen barnehage er under bygging. Den vil stå ferdig med 67 plasser i oktober 2014. Disse plassene erstatter 36 plasser i Seljestad barnehage og 28 plasser i Selja barnehage, som legges ned fra oktober 2015.

VHP 14-17 har vedtatt bygging av Fagerlia barnehage. Den skal stå ferdig høsten 2015 og vil ha plass til ca 70 barn. Fagerlia barnehage skal erstatte Rønningjordet og Kaarbøjordet barnehager som må fases ut i 2015 pga avsluttet leieavtale med UNN.

VHP 14-17 vedtar også bygging av ytterligere en barnehage med oppstart høst 2015. Denne vil bli bygd på Stagnes i tilknytning til idrettsanlegget og teknologiparken.

Siste SSB prognose for befolkningsutvikling fra juni 2012, viser at antall barn i Harstad i alderen 0-5 år vil øke i årene fremover.

Resultater på tjenesteområdene

Prognosene mot 2016 viser en økning på om lag 100 barn i denne alderskategorien. Tallene mot 2020 anslår en ytterligere økning på 80 barn. Rådmannen viser til at dette er usikre og lite oppdaterte tall. Det er satt i gang et arbeid med oppdatering av Strategisk plan for barnehagene, og avklaring av fremtidige behov for barnehageplasser. Statoil og Harstad kommune har inngått en

samarbeidsavtale om 18 plasser i de kommunale barnehagene.

Våren 2013 fikk 9 barn barnehageplass med bakgrunn i denne samarbeidsavtalen. Høsten 2013 fikk ett barn en slik plass. Dette er plasser som ikke går på bekostning av barn med lovbestemt rett til barnehageplass ved hovedopptak. Plassene er i sin helhet finansiert av Statoil.

Behovstabell barnehagedekning: Alle tall pr. 1.1.14

Alder	Antall barn i kommunen	Barn med plass		Barn på venteliste		Dekningsprosent ved full barnehagedekning
		Antall	Dekning	Antall	Dekning	
0 år	278	5	2 %	6	2 %	4 %
1- 2 år	526	466	89 %	15	3 %	91 %
3-5 år	872	866	99 %	5	1 %	100 %
TOTALT 0-5 år	1 676	1 337	80 %	26	2 %	81 %
TOTALT 1-5 ÅR	1 398	1 332	95 %	20	1 %	97 %

(tall venteliste – barn som ønsker plass innen 1.1.2014)

Samordnet opptak mellom kommunale og private barnehager fungerer godt og gir god oversikt over det reelle antallet søkere.

Et klart flertall av foreldrene ønsker hel plass, men det er også noen som ønsker delt plass. Kommunen vurderer muligheten for å

imøtekomme foreldrenes ønsker om tilpasset oppholdstid, og etterkommer dette så langt som mulig innenfor fastsatte rammebetingelser.

Org./personell

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Indikator: Andel faglært personale i hht bemanningsplan:

Indikatorkrav: 100%

Resultat: Det er pr. 31.12.13 gitt dispensasjoner fra krav om barnehagelærer utdanning i totalt 6,3 årsverk i kommunale barnehager. Det er gitt dispensasjoner i totalt 1,75 årsverk i private barnehager. Dette gir en samlet underdekning på ca. 8 stillinger i kommunale og private barnehager.

Indikator:		Andel faglært personale ihht bemanningskrav Indikatorkrav: 100%
Enhet		
2012	Alle barnehager	98,5 %
2013	Alle barnehager	90 %

Barnehagenes felles arbeid med kompetanse-

utvikling i 2013 har videreført tema «Vennskap og deltagelse» fra 2012. Dette er prosjektarbeid i tråd med departementets satsingsområde, og det er gitt økonomisk støtte fra Fylkesmannen. Mål for prosjektet er å styrke de voksnes kompetanse i arbeidet med å forhindre mobbing og ekskludering av barn i barnehagene, og sikre et miljø som legger til rette for utvikling av vennskap og sosial kompetanse.

Internkontroll i barnehager

Barnehagene melder at de har gått vernerunder og registrert og behandlet avvik i tråd med gjeldende prosedyrer.

Det er foretatt tilsyn etter forskrift om Miljørettet helsevern. Det er også avdekket en del mindre avvik som barnehagene har rettet opp.

Status godkjenning barnehager

3 barnehager fikk ny godkjenning i 2013

- Bjarkøy barnehage (kommunal)
- Solgløtt familiebarnehage
- Løvåsen barnehage AS

Resultater på tjenesteområdene

1 barnehage fikk endret godkjenning i 2013
- Mølnholtet

Status tilsyn barnehager etter barnehagelovens bestemmelser:

Det ble avholdt tilsyn med alle kommunens barnehager i henhold til barnehagelovens bestemmelser. Tema var barnehagens årsplan og årsplan-arbeid i henhold til barnehageloven §§ 1 og 2 og rammeplan for barnehagen.

1 var tilsyn med barnehage pga klage fra bruker.

I tillegg utførte Helsehuset tilsyn i henhold til Forskrift om miljørettet helsevern i skoler og barnehager.

Resultatmål: Effektiv tjenesteproduksjon

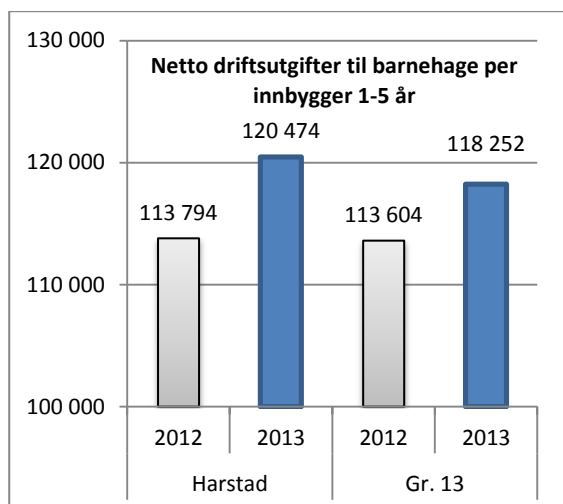
Indikator: Antall ledige korrigerede plasser pr. 15.12

Indikatorkrav: Ønsket resultat = 0 (registrert etter hovedopptak)

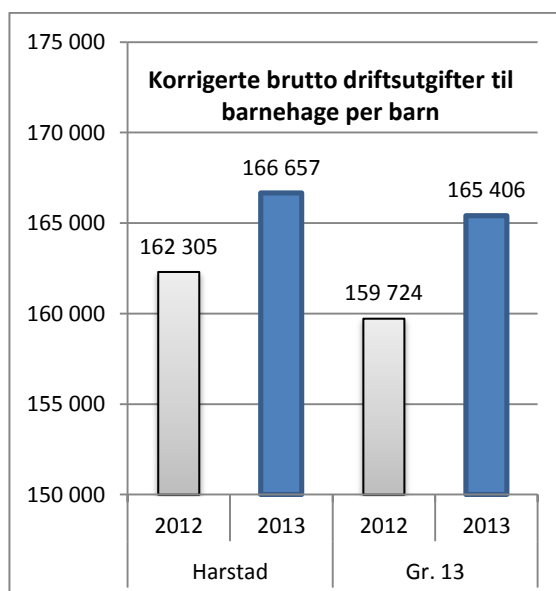
Resultat: Det var pr. 15.12.2013 noen få ledige plasser i de kommunale barnehagene. Plassene var fordelt på flere barnehager. Alle plassene ble fylt opp fra januar 2014.

Den statlige fastsatte maxpris som foreldrene betaler er holdt uendret i denne perioden

Økonomi

Økning i netto driftsutgifter til barnehage pr innbygger 1-5 år er i hht generell lønns- og prisstigning.

De korrigerede driftsutgifter til barnehage pr barn er økt litt mindre enn den generelle lønns- og prisstigningen og innebærer mer effektiv drift.

Mål og nøkkeltall	G-13		Harstad		Måltall 13-16
	2012	2013	2012	2013	
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	91,0	91,0	93,2	95,4	92,0
Andel barn 1-2 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 1-2 år	81,3	81,3	83,4	88,6	81,0
Andel barn 3-5 år med barnehageplass i forhold til innbyggere 3-5 år	97,1	97,1	99,6	99,5	100
Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	42,3	42,2	68,9	67,5	71
Andel barn i kom. barnehage med oppholdstid 33 timer eller mer per uke	96,4	97,7	99,1	99,3	99
Andel ansatte med barnehagelærerutdanning	34,4	34,5	38,3	35,6	34

6.3. Grunnskole og skolefritidsordning

Skolestrukturen i Harstad har i 2013 bestått av 6 barneskoler, 3 ungdomsskoler og 3 kombinertskoler.

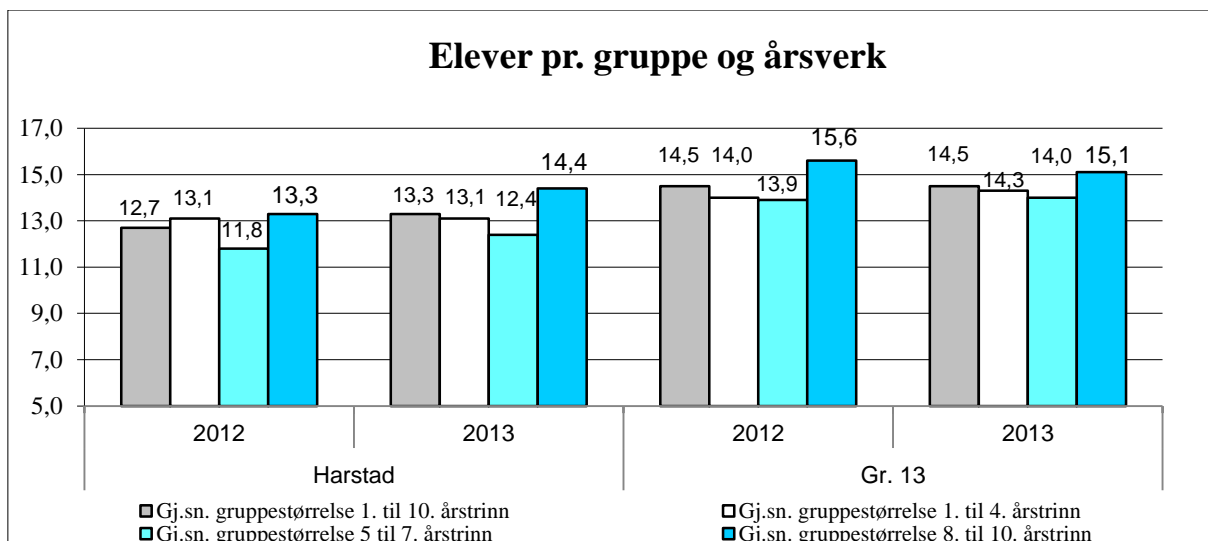
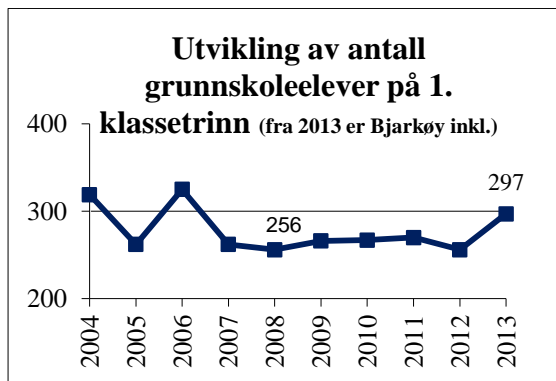
Skolene i Harstad deltar i den sentralt vedtatte satsningen *Ungdomstrinn i utvikling 2013-17*. Dette er en strategi for skolebasert kompetanseutvikling på ungdomstrinnet. Samtlige skoler tar del i satsningen.

Skolebasert kompetanseutvikling innebærer at skolen, med ledelse og alle ansatte, deltar i en utviklingsprosess på egen arbeidsplass. Hensikten er å utvikle skolens samlede kunnskap, holdninger og ferdigheter når det gjelder læring, undervisning og samarbeid. Skolene arbeidet i 2013 med skoleutvikling innen Ungdomstrinn i Utvikling, Begynneropplæring i begrepsundervisning, lesing, skriving og matematikk og PALS. Disse er omtalt på Harstad kommunes hjemmeside:

<http://www.harstad.kommune.no/skole-og->

[sfo](http://www.sfo.no). På nettsiden (www.skoleporten.no) kan alle studere tilstanden for grunnskolen i Harstad. Resultatene fra KOSTRA, GSI, og elevundersøkelsen gjør det mulig å sammenligne skoler og kommuner.

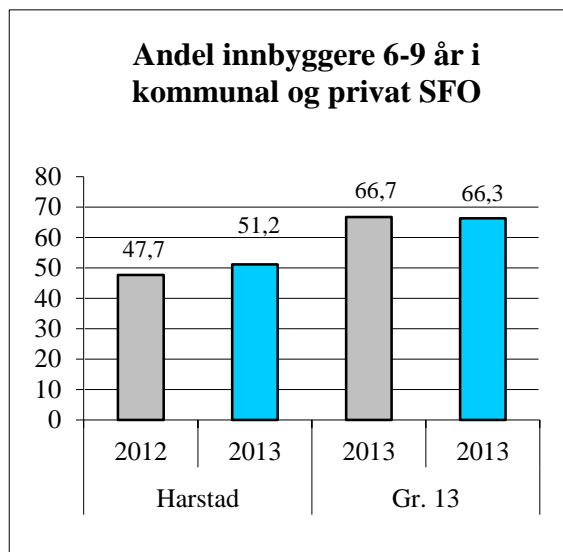
Elevtall første trinn over tid:

Ovennevnte grafikk viser at Harstad kommune i 2013 hadde gjennomsnittlig færre elever i alle aldersgrupper. Dette forklarer

også høye skolekostnader i Harstad i forhold til sammenlignbare kommuner.

Resultater på tjenesteområdene

Antall barn som benytter kommunalt SFO tilbud er ganske stabilt. Privat SFO/ Løvåsen hadde 40 helplasser. I Harstad går relativt få barn i SFO, og kostnadene er høye

sammenlignet med andre kommuner. Av kommunene i kommunegruppe 13 er Harstad blant de kommunene som har høyest kostnader pr. bruker av SFO

Oversikt over elevtall og stillingshjemler i skolene (tall pr 1.8.13):

1. År	2. Antall elever	3. Antall klasser (inkl. ekstra klassesdeling)	4. Årsverk lærere	5. Ant elever pr. årsverk	6. Generell styrkning i antall årsverk	7. antall årsverk til spesial pedagogiske tiltak
2001	3332	172	376	8,9	97	57
2011	2848	133	375	7,6	45	82
2012	2784	124	344	8,1	40	70
2013	2858	125	329	8,6	38	-68

Organisasjon/personell

Resultatmål:	Relevant kompetanse i personalet
<i>Indikator:</i> Andel faglært personale ihht bemanningskrav	Ønsket resultat: 100%
Enhet	
Medkila skole	100%
Sørvik skole	100%
Kila skole	100%
Kanebogen skole	99%
Seljestad Barneskole	100%
Seljestad ungdomskole	100%
Harstad skole	95%
Hagebyen skole	100%
Bergseng skole	100%
Grytøy oppvekstsenter, Lundenes	96%
Stangnes 8 -13	95%
Bjarkøy oppvekstsenter	91%

Resultater på tjenesteområdene

Indikator: Andel fagbehov dekt:

Indikatorkrav: 100 %

Resultat: I kommunens 12 skoler er det ved 7 av skolene dokumentert en dekning av fagbehovet med 100 %. Gjennomsnittlig 98%.

I Strategisk plan for kompetanseheving for skoleledere og pedagogisk personell er utvikling av skolene som lærende organisasjoner sentral. Innsatsområdene er kompetanseutvikling for ledelsen og reformrelatert kompetanseutvikling av det pedagogiske personalet.

Etter- og videreutdanning

Videreutdanning: I den statlige strategien for etter- og videreutdanning "Kompetanse for kvalitet" 2012 - 2015 prioriteres videreutdanning for pedagogisk ansatte. For studieåret 2014/15 er det etablert en statlig stipendordning for lærere. For videreutdanning i matematikk og naturfag finansierer staten 75 % av kostnader til frikjøp og deltakende lærere bidrar med 25 % i form av egen tid. For videreutdanning i andre fag dekker staten 60 % av vikarutgiftene, skoleeier 15 % og deltakende lærer 25 %. Kommunestyret har bevilget kr. 500.000,- årlig til videreutdanning for lærere. Våren 2013 fullførte 6 lærere videreutdanning. 1 i leseopplæring, 2 i matematikk, 2 i engelsk og 1 i norsk. Høst 2013 startet 5 lærere på videreutdanning. 1 i matematikk, 1 i leseopplæring, 2 i engelsk og 1 i norsk. 1 rektor deltok i Rektorutdanning i regi av Høyskolen i Oslo.

Harstad kommune har i samarbeid med andre aktører bidratt til oppstart av 3 andre videreutdanningstilbud lokalisert i Harstad. Universitetet i Tromsø i samarbeid med HiH startet høsten 2012 desentralisert lærerutdanning på masternivå med ca. 20 studenter, de fleste fra Harstad-området. Universitetet i Tromsø har i samarbeid med Universitetet i Gøteborg startet nordisk masterutdanning i skoleutvikling og aksjonsforskning som har 14 studenter fra grunnskolen i Harstad. Fylkesmannen i Troms, Universitetet for miljø og biovitenskap på Ås og Harstad kommune startet høsten 2012 et tverrfaglig studium «Gården og kysten som læringsrom» på 15 studiepoeng som 23 studenter fra hele Troms deltar på (hvorav 6 fra Harstad og av de 2 lærere).

Etterutdanning: Det ble arrangert etterutdanning for ansatte i grunnskolen innenfor Logos tolkningskurs, kroppøving/livredning, PALS, IKT og ledelse i 2013. For skoleledere og lærere ble det gjennomført 2 dialogsamlinger innenfor satsningen Ungdomstrinn i utvikling/ Motivasjon-Mestring og Muligheter. Harstad kommune deltar i første pulje i den nasjonale satsningen «ungdomstrinn i utvikling».

Digital kompetanse

Midler til utbytting og fornying av digitale verktøy i skolen ble redusert med 50 % for 2012 og 2013. Sentrale midler til utbytting og fornying av digitale verktøy i skolen ble inndratt som del av kommunens målsetting om økonomisk balanse.

Skolens IKT plattform Skolelinux ble i 2013 vurdert mot alternative systemer. På bakgrunn av vurderingsarbeidet er det vedtatt et plattformbytte. Det er behov for etablering av felles system for styring av IKT i oppvekstsektoren.

I virksomhetsplanen ble det vedtatt å etablere et planleggingsprosjekt for *IKT Oppvekst frem mot 2020*, med oppstart 01. 01. 2014. Et gjennomføringsprosjekt skal behandles i forbindelse med behandling av virksomhetsplanen høsten 2014.

Resultatmål: God måloppnåelse for alle elever i samsvar med Kunnskapsløftet

- Faglig godt tilpasset undervisning
- Godt tilbud til elever med spesielle behov

Indikator: Resultat fra nasjonale prøver i fagene lesing, engelsk og matematikk.

Indikatorkrav: Likt eller bedre resultat enn G13 og nasjonalt gjennomsnitt.

Resultat: Nasjonale prøver ble i 2013 gjennomført på 5. og 8. trinn i matematikk, lesing og engelsk. På 9. trinn ble det gjennomført prøver i lesing og regning.

Resultater – Nasjonale prøver 5.trinn			
Harstad, Gruppe 13 og Nasjonalt			
ENGELSK	11/12	12/13	13/14
Nasjonalt	-	2,0	2,0
Gr. 13	-	2,0	2,0
Harstad	-	2,0	2,1
LESING	11/12	12/13	13/14

Resultater på tjenesteområdene

Resultater – Nasjonale prøver 5.trinn			
Harstad, Gruppe 13 og Nasjonalt			
Nasjonalt	2,0	2,0	2,0
Gr. 13	2,0	2,0	2,0
Harstad	2,0	1,9	2,1
REGNING	11/12	12/13	13/14
Nasjonalt	2,0	2,0	2,0
Gr. 13	2,0	2,0	2,0
Harstad	1,9	1,9	2,1

På 5. trinn ligger Harstad over landsgjennomsnittet og Gr.13 i alle fag. Dette er en forbedring sammenlignet med 2012.

Resultater – Nasjonale prøver 8.trinn			
Harstad, Gruppe 13 og Nasjonalt			
ENGELSK	11/12	12/13	13/14
Nasjonalt	3,0	3,0	3,0
Gr. 13	3,0	3,0	3,0
Harstad	2,8	3,1	3,0
LESING	11/12	12/13	13/14
Nasjonalt	3,1	3,1	3,1
Gr.13	3,2	3,1	3,1
Harstad	3,0	2,9	3,0
REGNING	11/12	11/12	13/14
Nasjonalt	3,1	3,1	3,1
Gr. 13	3,2	3,1	3,1
Harstad	2,8	3,1	2,9

Indikator: Gjennomsnittlig avgangsprøveresultat og standpunktskarakterer.

Indikatorkrav: Likt eller bedre resultat enn G13 og nasjonalt gjennomsnitt.

Avgangsprøveresultat	Harstad		G-13		Norge	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Engelsk	3,6	3,3	3,8	3,8	3,8	3,8
Matematikk	2,9	3,2	3,1	3,1	3,1	3,1
Norsk skriftlig	3,7	3,2	3,5	3,4	3,4	3,4
Snitt	3,4	3,2	3,5	3,4	3,4	3,4

Standpunktskarakterer	Harstad		G-13		Norge	
	2012	2013	2012	2013	2012	2013
Engelsk	4,0	3,7	3,9	3,9	3,9	3,9
Matematikk	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5	3,5
Norsk skriftlig	3,8	3,7	3,9	3,8	3,8	3,8
Snitt	3,8	3,6	3,8	3,7	3,7	3,7

Skala: Karacterskalaen er 1-6. Beste karakter er 6.

På 8. trinn skårer Harstad likt med landssnittet og Gr. 13 i engelsk. Dette er bedre enn foregående år. I lesing og regning skårer Harstad lavere enn de øvrige. I lesing er dette bedre enn foregående år, men lavere enn Gr.13 og Nasjonalt.

I regning har resultatet for Harstad vært lavere enn Gr. 13 skoleåret 11/12. Tendensen syntes snudd i 2012, men er nå tilbake på samme nivå som tidligere.

Resultater – Nasjonale prøver 9.trinn			
Harstad, Gruppe 13 og Nasjonalt			
LESING	11/12	12/13	13/14
Nasjonalt	3,5	3,5	3,4
Gr.13	3,5	3,5	3,5
Harstad	3,4	3,3	3,4
REGNING	11/12	11/12	13/14
Nasjonalt	3,4	3,4	3,4
Gr. 13	3,4	3,5	3,4
Harstad	3,2	3,2	3,4

For 9. trinnet er indikatorkravet nådd i regning. I lesing er indikatorkravet delvis nådd ved likt nasjonalt resultat og lavere enn Gr.13.

Resultater på tjenesteområdene

Resultater: Avgangsprøveresultatene viser at Harstad har dårligere resultatsnitt sammenlignet med 2012. Dette skyldes lavere skår i engelsk og norsk. Resultatet i matematikk er forbedret. Vi har lavere gjennomsnitt enn G13 og nasjonalt i 2013. Indikatorkravet er ikke nådd i 2013.

Snitt på standpunktresultatene er dårligere for Harstad sammenlignet med 2012. G-13 og nasjonalt har høyere snitt. Harstad skårer lavere i norsk og engelsk og likt i matematikk, sammenlignet med 2012. Skår i matematikk er som i 2012. Indikatorkravet samlet er ikke nådd i 2013.

Kontinuerlig etterutdanning av undervisningspersonell og barnehagepersonell i BU (begynneropplæring), og begrepsundervisning i lesing, skriving og matematikk er et hovedsatsningsområde for å tilpasse opplæringen i skolen og skape bedre resultater.

I følge opplæringsloven skal kommunen ha et forsvarlig system for å vurdere om kravene i opplæringsloven og forskriftene til loven blir oppfylt. Høsten 2009 ble det innført et krav om at det skal utarbeides en årlig tilstandsrapport om tilstanden i grunnskoleopplæringa knyttet til læringsresultat, frafall og læringsmiljø. En del av grunnlagsarbeidet til denne tilstandsrapporten er skolenes ståstedanalyse. Den årlige tilstandsrapporten skal drøftes av skoleeier.

Som en del av oppfølgingen av Strategi for oppvekst, ble Newtonrommet etablert som fast del av den kommunale realfagssatsningen. Framtidig innhold og organisering av Newtonrommet ses i sammenheng med elevenes resultater

presentert ovenfor.

For å bedre læringsresultatene i matematikk vil rådmannen vurdere de skoler som har gode resultater om deres læringspraksis kan overføres til andre skoler.

Oppsummering læringsresultater:

Resultatene fra Nasjonale prøver, avgangsprøveresultatene og standpunktkarakterer gjennomgås hvert år og analyseres av skoleeier, Kvalitetsutvalg for skole og den enkelte skole. Det arbeides systematisk og metodisk for å skape et godt faglig grunnlag for bedret resultat. Skolene skal bruke Utdanningsdirektoratets ståstedanalyse i arbeidet med kartlegging av egne resultat.

Indikator: Etablert plan for skolebasert vurdering

Resultater: 9 av skolene har etablert en plan for skolebasert vurdering.

Indikator: Prosentvis andel elever over kritisk grense som kan lese etter 2. årstrinn.

Ønsket resultat: 100 %

Resultat: Det er ved 7 av skolene 100 % av elevene som kan lese etter 2. årstrinn.

Indikator: Brukertilfredshet elever

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 4,5. Nedre akseptable grense er 2,5.

Læringsmiljø: Fra spørreundersøkelse elever - vurderingsskala fra 1-5

Resultat av Elevundersøkelsen for 2013 publiseres ca 15 april og presentert i egen sak

Indikator: % -vis andel elever i grunnskolen som får spes. undervisning	2011	2012	2013
Indikatorkrav: Reduksjon	6,3 %	5,09 %	5,20 %

I 2012 hadde 5,09 % av elevene enkeltvedtak, mens det i 2013 var 5,20 %.

Resultatmål: Godt fysisk og psykososialt læringsmiljø som fremmer helse, trivsel og læring

Indikatorresultater:

Utviklingen er ikke i tråd med målet om reduksjon. Måleindikatoren beskriver antall elever med enkeltvedtak, ikke ressursbruken. Rådmannen viser til at Harstad er blant de kommunene i kommunegruppe 13 som har høyest andel elever med spesialundervisning.

Ønsket resultat er reduksjon:	2011	2012	2013
Fysisk vold mot ansatte	24	22	24

Resultater på tjenesteområdene

Ønsket resultat er reduksjon:	2011	2012	2013
Fysisk vold mot andre elever	15	6	14
Verbal trakassering av ansatte og andre elever	11	19	45
Skader på bygning og inventar forårsaket av elever	2	0	0

Tabellen viser utviklingen de siste 3 år. Fysisk vold mot ansatte og mellom elever har økt siste året men er over tid på samme nivå.

Verbal trakassering av ansatte og elever har også økt. Siden skoleåret 2007/2008 har alle skolene praktisert PALS. Resultatene viser at

det er nødvendig å ha et sterkt fokus på arbeidet med positivt læringsmiljø, ansvar og omsorg.

Indikator: Godkjent skolebygg og utemiljø

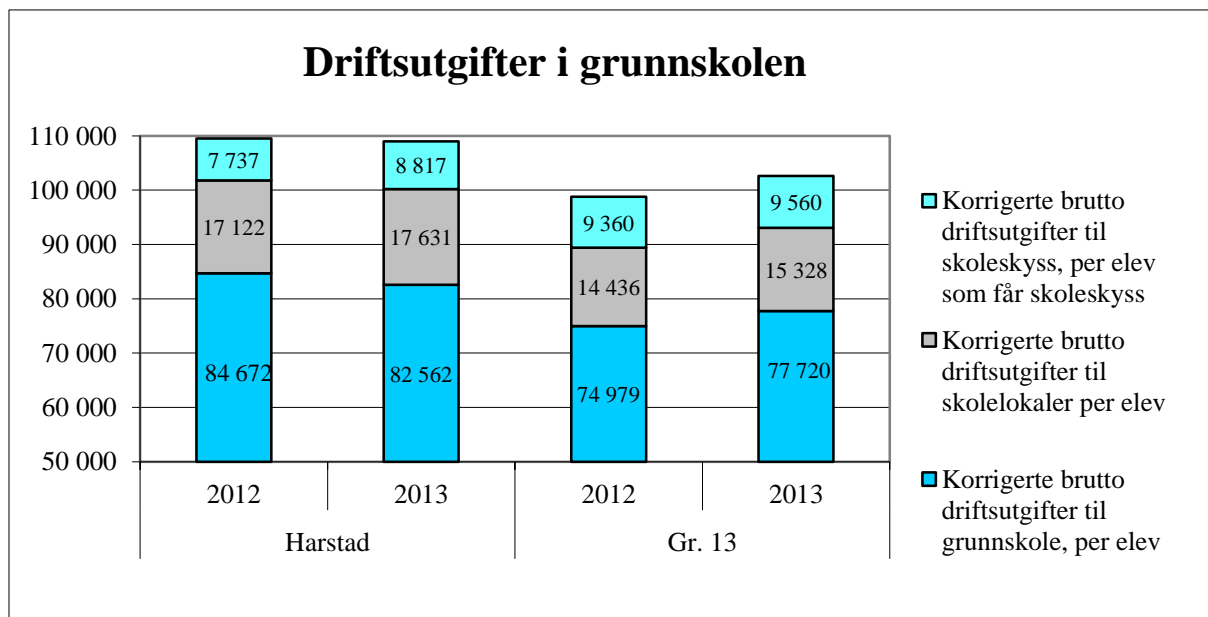
Indikatorkrav: Virksomheten skal være godkjent ihht forskrift om miljørettet helsevern

Resultat: Alle skolene er godkjent etter forskrift for miljørettet helsevern. Kommunestyret godkjente skolene med vilkår i 1999. Prosessen med å gjennomføre handlingsplanen har imidlertid tatt lengre tid enn først planlagt.

Ved tilsyn blir vilkårene for godkjenning gjennomgått. Skolene skal ha tilsyn etter forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. hvert 2. år. Avdeling Folkehelse har hatt tilsyn i alle skolene i løpet av 2012 og 2013.

Resultater på tjenesteområdene

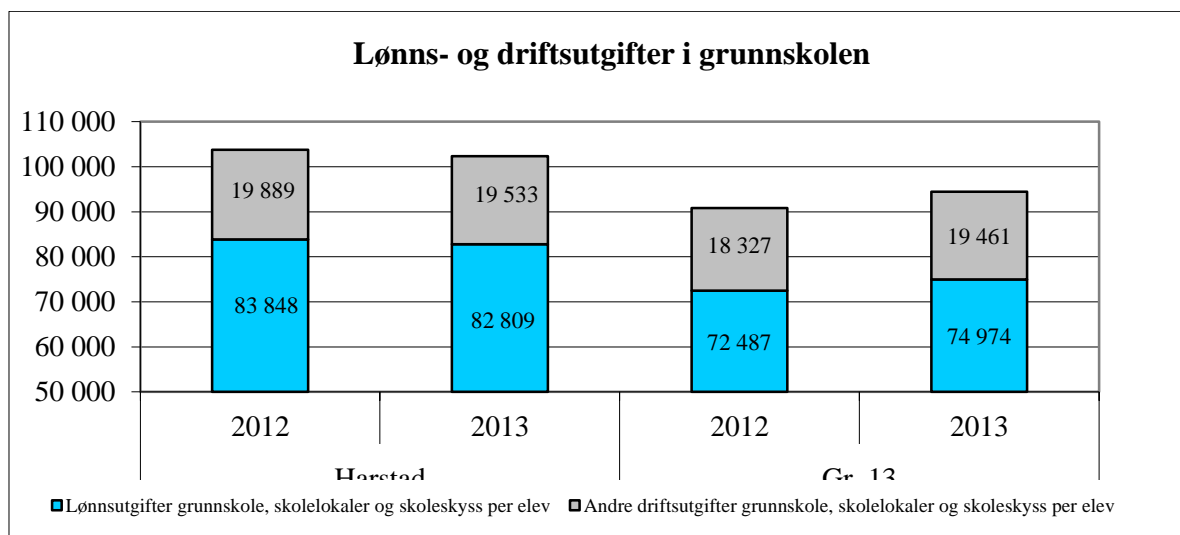
Økonomi

Merknad: Utgiftene til skoleskyss er ikke per elev, men per elev som får skyss.

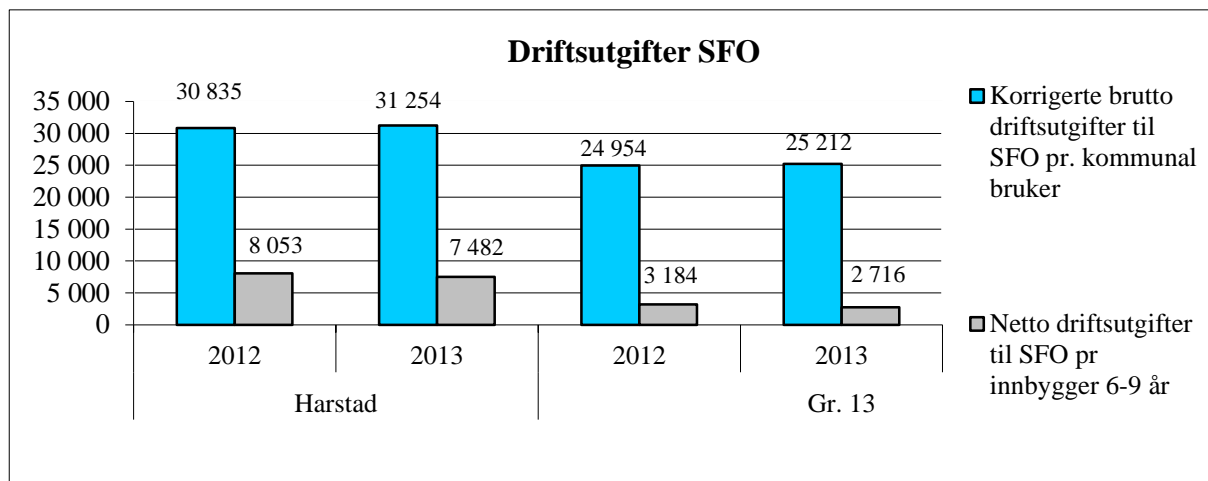
Når man ser på Korrigerede brutto driftsutgifter til grunnskolesektoren (funksjon 202, 215, 222, 223) så brukte Harstad kommune ca. 20,4 mill. kr. mer pr. år (inkludert SFO) enn gjennomsnittet i gruppe 13 i 2013. Trenden er imidlertid positiv ved at Harstad har redusert sine utgifter med 1 %

mens gruppe 13 har økt sine utgifter med 3,9 %. Dette begrunnes i ny skolestruktur fra og med skoleåret 2012/13 og ytterligere kostnadsreduksjon fra skoleåret 2013/2014.

Trenden er positiv ved at Harstad har redusert sine utgifter med 1,3 % mens gruppe 13 har økt sine utgifter med 4 %

Resultater på tjenesteområdene

Merknad: Korr. BTO DU for Harstad for 2013 egenberegnet. Dette er fordi det vektete elevtallet for Harstad i KOSTRA-statistikken er feil pga kommunesammenslåingen

Tabellene ovenfor viser at Harstad kommune har høyere driftsutgifter til grunnskole og

SFO enn Gruppe 13. Det er små forandringer fra året før

6.4. Voksenopplæring

Resultatmål: God måloppnåelse for alle deltakere i samsvar med Kunnskapsløftet og Læreplan i norsk og samfunnskunnskap - Faglig god tilpasset undervisning

Indikator: 90% av kandidatene skal bestå muntlig norskprøve og 65% skal bestå skriftlig norskprøve

Resultat Harstad VO	2013	2012
Norskprøve 2 – Muntlig (A2-nivå)	93%	92%
Norskprøve 2 – Skriftlig (A2-nivå)	64%	64%
Norskprøve 3 – Muntlig (B1-nivå)	64%	66%
Norskprøve 3 – Skriftlig (B1-nivå)	48%	63%

Resultatene viser at det særlig må arbeides i forhold til B1-nivået.

Indikator: Antall elever pr. PC *Indikatorkrav:* Ikke mer enn 3 elever per PC

Resultat: 5,2 bosatte deltakere per PC. Tallet er regnet i forhold til de bosatte deltakerne og PCer utenfor Linux-systemet. Linuxmaskinene dekker ikke de faglige behovene.

individuell plan
Indikatorkrav: Minimum 2 møter (for flyktninger)

Resultat: 2 møter

	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Netto driftsutgifter til voksenopplæring (213), per innbygger	171	187	-56	-42

Indikator: Etablert lokal plan for skolebasert vurdering

Resultat: Skolebasert vurdering utføres ihht egen plan.

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene
Skala 1-6: Ønsket resultat: 5 Nedre akseptable grense: 3

Resultat:

2008	2013
5,49	5,11

Dette viser svært gode tilbakemeldinger fra brukerne av tjenesten.

Indikator: Andel fagbehov dekt
Indikatorkrav: 100%

Resultat: 100 %

Resultatmål: Deltakermedvirkning

Indikator: Antall møter i deltakerråd
Indikatorkrav: Minimum 6 møter per år

Resultat: 6 møter

Indikator: Antall deltakersamtaler
Indikatorkrav: Minimum 2 per år per deltaker

Resultat: 2 pr. år per deltaker

Indikator: Antall møter med NAV for

6.5. Helse

Forebyggende helsetjenester for barn og unge

Forebyggende tjenester	2013
Jordmor - nyregistrerte gravide	246
Antall gravide som har gjennomført fødselsforberedende kurs i helsestasjons regi	168
Antall førstegangsbesøk til nyfødt innen 2 uker etter hjemkomst	195
Antall fullførte helseundersøkelser innen utgangen av 8. leveuke (6-ukers kontroll)	242
Antall fullførte 2-3 års kontroller	286
Antall fullførte 4 års kontroller	287
Skolestartundersøkelser	258
Helsestasjon for ungdom - konsultasjoner	645
Satte reisevaksiner	1 986
Satte vaksiner I Barnevaksinasjonsprogrammet	6 040

Det er etablert ny praksis ved Universitetssykehuset Kvinneklinikken med at mor og barn blir utskrevet 48 timer etter fødsel. Oppfølgingen er overført til kommunehelse-tjenesten. Dette medfører økt press på helsestasjonen. I første tertial 2013 var det 1,4 ekstrakonsultasjon pr. fødsel utover standardprogram. Helsestasjonstjenesten har pga. manglende kapasitet vært nødt til å redusere aktiviteten i forhold til det som er anbefalt i nasjonal veileder. Reduksjon går på:

- 2 konsultasjoner med helsesøster mellom 4 og 18 måneder
- Ikke tilbud om legeundersøkelse ved 2 og 4 års alder.
- Det gjennomføres ikke vekt/lengde-kontroll av 3. og 8. klassinger.

Forebyggende tjenester for eldre /aktivitetssenter

Indikator: Brukertilfredshet for Aktivitetssentrene
Skala 1-6: Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Resultat:

2009	2013
5,95	5,93

Det viser svært gode tilbakemeldinger fra brukerne av tjenesten etter gjennomført brukerundersøkelse i 2013 av aktivitetssentrene.

Avdeling folkehelse (tidligere Miljørettet

helsevern)

Avdelingen innehar avdelingsleder for

Folkehelse, folkehelsekoordinator og koordinator Trygge Lokalsamfunn.

Miljørettet helsevern

Avdelingsleder Folkehelse ivaretar oppgavene innenfor miljørettet helsevern i avdelingen. Miljørettet helsevern har utført 32 tilsyn i 2013. I tillegg kommer en del andre befaringer. Det er for lite ressurser til å kunne gjennomføre tilsynsplanen. Trygge Lokalsamfunn avholdt styringsgruppe møte i januar. «Site visit» med tanke på regodkjenning som Safe Community i 2014 ble gjennomført i desember.

Frisklivssentralen

I 2013 ble folkehelsekoordinatorstillingen utvidet fra 50 til 100% for å kunne drifte frisklivssentralen. I 2013 har nesten 80 personer fått oppfølging innenfor en eller flere av fokusområdene. Det er gjennomført 132 individuelle samtaler og tre kostholdskurs á 3 kvelder. Tilbudet om tilrettelagt fysisk aktivitet i gruppe ble økt fra 3 ganger per uke til 4 ganger per uke i mai. En stor andel av treningene er finansiert av prosjektmidler og er ikke et fast tilbud i Harstad kommune.

Avdeling ReHabilitering

Samhandlingsreformen har medført raskere utskrivelse fra sykehus og økt henvisninger til ergoterapi. Det er flere omfattende saker med krav om rask iverksettelse. Samme kravet skjer overfor hjelpemiddeltjenesten med behov for rask levering av hjelpemidler.

Resultater på tjenesteområdene

Avdeling for ReHabilitering har ifølge vedtatt ansvarsmatrise for fordeling av individuell plan (IP) i Harstad kommune, for stort ansvarsområdet til at tjenester lar seg iverksettes innen forventet tid. Området er ikke omfattet av innsatsstyrt finansiering og må iverksettes innenfor rammen av vedtatt budsjett. Dette medfører ventetid på IP.

Arbeid med IP kommer for alle terapeuter som en tilleggsoppgave ved siden av ansvaret som terapeuter. Ved å fylle opp med

IP ansvar, reduseres kapasiteten som terapeuter, spesielt ift den forebyggende virksomheten som samhandlingsreformen setter store krav til skal vektlegges.

Økt henvisninger av barn og voksne med flyktning og asylstatus medfører bruk av tolk, mer tid til organisering og bistand rundt bruker.

Flere service og reparasjonsoppdrag overføres til hjelpemiddeltjenesten i kommunen fra NAV HMS.

Legetjenesten

Fastlegeordningen	Leger	Listestørrelse		Konsultasjoner		Per lege		Herav øyeblikkelig hjelp	
		Antall	2012	2013	2012	2013	2012	2013	2012
Vågsfjord (Sama) legesenter	5	5 026	5 050	13 450	13 896	2 690	2 739	3 810	4 043
Havnegata legesenter	5	4 766	4 713	11 739	11 473	2 287	2 295	3 962	
Sjøkanten legesenter	*6	4 376							
Rødbergveien legesenter	5	4 521	4 503	11 786	12 309	2 353	2 462	2 947	2 637
Kanebogen legesenter	5	4 556	4 500	10 279	11 202	2 056	2 240		
Solopraksiser									
Frode Risdal	1	125	140	350	350	350	350		
Bjørn Lindboe	1	189							
Morten Mangersnes	1	653		2 368		2 368		212	
Sum	29	24 212							

Kommentar:* En deleliste.
Sjøkanten og Kanebogen legesenter skiller ikke mellom ordinære konsultasjoner og øyeblikkelig hjelp.
Morten Mangersnes avviklet sin praksis i juni 2013. Først i oktober lyktes det å få vikar.

Totalt antall konsultasjoner legevakta i Harstad

2012	2013
8 690	8 312

Antall konsultasjoner er relativt stabilt.

Antall overgrepsmottak på Harstad interkommunale Legevakt

2012	2013
5	5

100 % av de overgrepsutsatte i 2013 var ruspåvirket. Det var ingen kjente relasjoner mellom overgriper og offer.

Skjenkekontroll

	2012			2013		
	Steder	Kontroller	I snitt	Steder	Kontroller	I snitt
Salg	19	68	3,58	20	43	2,15
Skjenking/røyking	32	87	2,72	35	65	1,86
Totalt	51	155	3,04	55	108	1,96

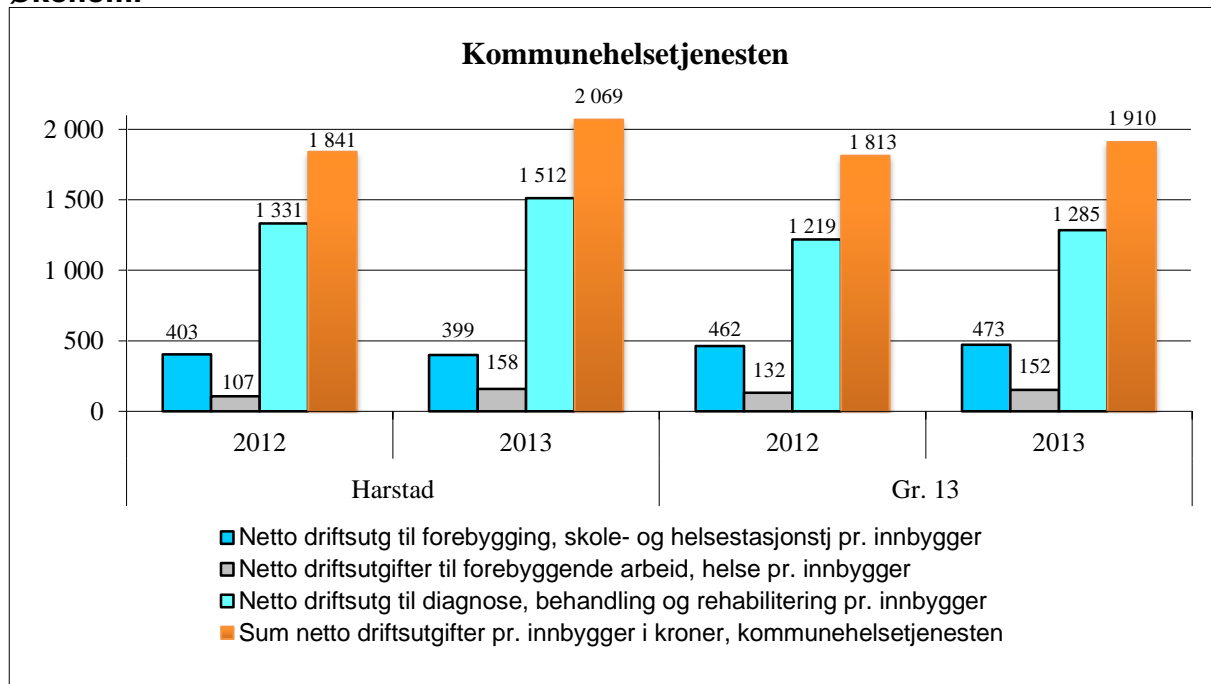
76 salgs-/skjenkekontroller ble utført med 2 kontrollører. Det ble utført 3 ekstrakontroll.

Kursing i "Ansvarlig vertskap" Harstad kommune:

I henhold til Rusmiddelpolitisk handlingsplan, er det vedtatt kursing av ledere og ansatte i skjenke- og salgsnæringen.

De aller fleste innen utelivsbransjen og salgsbransjen (butikker og grossister) i Harstad kommune er blitt kurset. Videre kurs i AV vår og høst legger opp til kursing av nyansatte samt nyetableringer i bransjen.

Økonomi

Sum netto driftsutgifter pr innbygger til kommunehelsetjenesten og spesielt til diagnose, behandling og rehabilitering er høyere enn gjennomsnittet i gruppe 13.

6.6. Omsorgstjenesten

Helse og omsorg hadde i 2012 et merforbruk på ca. 25 mill. kroner. I 2013 var det krav om ytterligere kostnadsreducerende tiltak/innsparinger på totalt 20 mill. kr. Det ble lagt krav til alle enheter om reduksjon av tjenesteinnhold. Resultatet viser et merforbruk i helse- og omsorgssektoren på ca. 9,8 mill. kroner inkl. forventet besparelse på 20 mill. kroner. I merforbruket inngår også vel 1,1 mill. kroner i medfinansiering til helseforetaket.

Lean brukes fortsatt som metode i flere enheter for å skape god flyt i arbeidsprosesser. Behovet for hjemmetjenester er økende og påvirkes av faktorer som antall sykehjemssenger, antall eldre, antall enslige, antall unge brukere, sammensatte sykdomstilstander og raskere utskrivning av pasienter fra spesialisthelsetjenesten. Økt spesialisering i sykehusene medfører kortere liggetid. Økt poliklinisk virksomhet krever etterbehandling i hjemmet og spesialisering av sykehjemmene. Samhandlingsreformen legger store krav og forventninger til den kommunale tjenesten. Ventetid på behandling i spesialisthelsetjenesten innebærer i enkelte tilfeller midlertidige tjenester fra kommunen.

Ledighet på sykehjemsplasser i 2012 og 2013 medførte lite kostnadseffektiv drift. Det ble derfor gjennomført strukturendringer som resulterte i nedleggelse av 8 skjermet sykehjemsplasser på Olavsgården. Berørte ansatte ble omplassert. Samtidig med nedleggelse av Olavsgården ble 8 plasser ved Solstua omgjort til Skjermede plasser.

Elektronisk meldingsutveksling er innført i alle driftsenheter i kommunen, samt hos de fleste fastleger. Sykehuset har også systemet på plass. Det er fremdeles noen utfordringer knyttet til operativ bruk av systemet, og det er fremdeles noen tekniske utfordringer. Systemet har medført effektivitet, økt kvalitet og sikkerhet i helsetjenesten.

Multidose (MD) har blitt utvidet 2013 på Sama sykehjem. For at dette systemet skal fungere optimalt fordrer det stabil medikamentdosering av den enkelte pasient.

Det er en utfordring at alle prosjekt i sektoren skal utføres ved siden av ordinære oppgaver uten tilføring av økte ressurser. En arbeidsgruppe skal vurdere ressursbruk i natt tjenesten.

Tjenesten døgnopphold ved øyeblikkelig hjelp er gjennom helse- og omsorgstjenesteloven

et lovpålagt tiltak fra 1. januar 2016. Tjenesten skal kun gjelde for de pasientgrupper som kommunen selv har mulighet til å utrede, behandle eller yte omsorg for. Hensikten er å bidra til å redusere antall øyeblikkelig hjelp innleggelser i spesialisthelsetjenesten. Tjenesten er etablert som en del av Helsehuset og de første pasientene ble innlagt i slutten av november. Tiltaket har fått navnet KAD, kommunal akutt døgnenhet. Nabokommuner har fått tilbud om å knytte seg til dette tilbudet, men tok ikke mot tilbudet i 2013.

Det jobbes med tilpasning til Bergsodden sykehjem. Enheten Bergsodden sykehjem skal driftes som en avdeling, med en avdelingsledelse. Det er gjennomført ukentlige møter høsten 2013 der ledelse fra Harstad sykehjem 2 etg. og ledelse fra Omsorg Nord har jobbet med prosessen rundt planlegging og forberedelse til innflytting. Omsorg Nord overtar driften av Harstad sykehjem 2 etg fra 2014. Informasjonsmøte for alle ansatte ble gjennomført 2013, aktiv deltakelse i ulike grupper for ansatte vil skje våren 2014 for å tilpasse Bergsodden.

Omsorg øysamfunn ble fra 1. januar 2013 en del av omsorgstjenesten i Harstad kommune. Fellesnemnda fastsatte rammer for driften og at denne skulle tilpasses til Harstad kommunes kostnadsnivå i løpet av 3 år. Med bakgrunn i smådriftsulemper, fergeutfordringer, rekrutteringsutfordringer samt tilpasning til Harstad kommunes rutiner, har det ikke vært mulig å foreta kostnadsreduksjonen. Spørsmålet om å øke antall sykehjemsplasser fra 11 til 16 plasser, har vært politisk behandlet. Det er besluttet å fastholde antall plasser til 11. I perioder har det vært benyttet 14 plasser, men dette må tilpasses de politiske vedtak som er fattet.

BPA – Brukerstyrt personlig assistanse, har vært et tema i media i løpet av 2013. Stridens kjerne har bl.a. vært kommunens rett til innsyn, dokumentasjon og rapportering. Departementet fastslo i desember 2013 både kommunens rett og plikt til innsyn og dokumentasjon. I 2013 ble det foretatt prekvalifisering av private tilbydere på BPA etter tilbudsforespørsel i markedet. Det vil derfor være mulig for den enkelte som innvilges BPA å velge mellom privat og kommunal BPA.

Befolkningsandel %	1.1.2012	1.1.2013
0 - 66 år	86	85,1

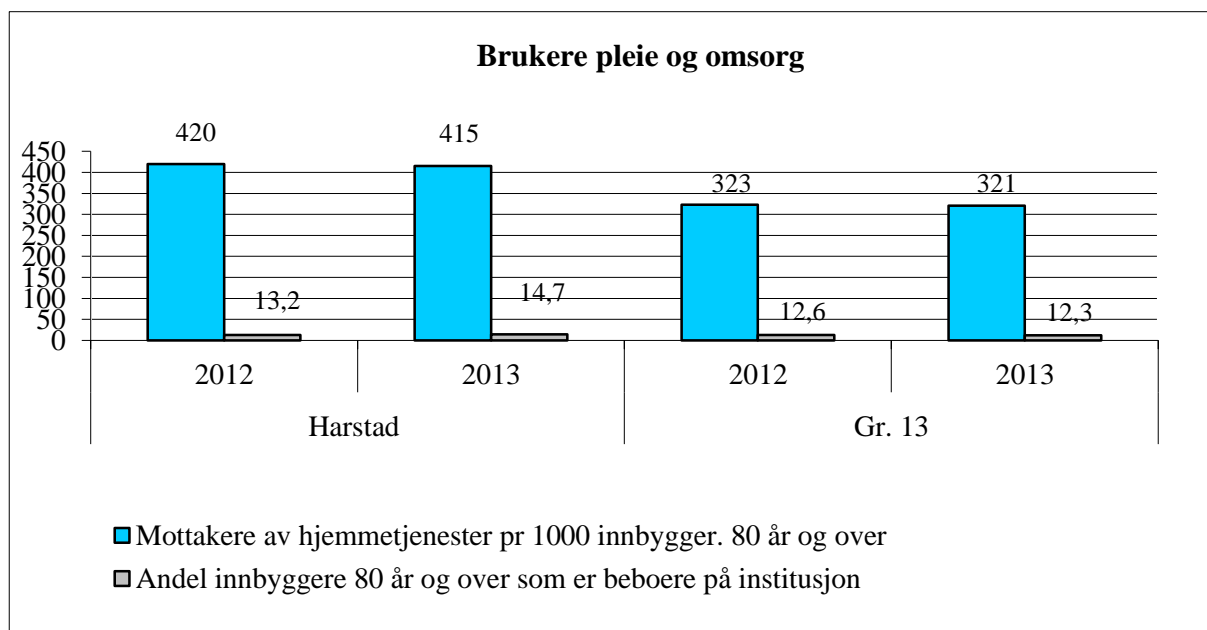
Resultater på tjenesteområdene

Befolkningsandel %	1.1.2012	1.1.2013
67-79 år	9,6	10,3

Befolkningsandel %	1.1.2012	1.1.2013
80 og over	4,4	4,5

Ant. mottakere av hjemmesykepleie og praktisk bistand pr. 31.12	2012	2013	%- vis endring
Bare hjemmesykepleie	338	345	2
Bare praktisk bistand	112	111	-1
Både hjemmesykepleie og praktisk bistand	682	638	2
SUM	1078	1094	1

Omsorgslønn, støttekontakt avlastning og trygghetsalarm for personer over 18 år (antall vedtak pr 31.12)	2012	2013
Personer med avlastning	11	15
Personer med støttekontakt	143	154
Personer m/omsorgslønn	31	36
Personer med brukerstyrt personlig assistanse	9	9

Grafen viser at sykehjemsdekning og hjemmetjeneste for innbyggere over 80 år i Harstad kommune er høyere enn i sammenlignbare kommuner/gruppe 13.

Organisasjon/personell

Resultatmål: Relevant kompetanse i personalet

Resultat:

I perioder med høyt sykefravær er det problem med å skaffe kvalifisert personell. Noen enheter rapporterer om vakante stillinger. Disse lyses jevnlig ut. Når enhetene

ikke klarer å leie inn faglært vil indikatorkrav ikke kunne tilfredsstilles.

Fleire kommunalt ansatte har avsluttet eller er under videreutdanning på høyskole eller videregående nivå. Dette er finansiert av tilskudd fra Fylkesmannen og kommunale midler.

Kompetanse- og rekrutteringsplan ble ferdigstilt 2013 og vedtatt i Kommunestyret. Enhetene har egne opplæringsplaner som

Resultater på tjenestoområdene

gjennomføres lokalt.

Det har vært gjennomført flere felles kurs 2013 i regi av økonomi og utviklingsenheten. Ledere og ansatte har blant annet fått tilbud om teoretisk og praktisk opplæring vedrørende riktig dokumentasjon i pasientjournal. I 2013 ble det gjennomført flere interne kvalitetsrevisjoner i enhetene, På disse var det et sterkt fokus på riktig dokumentasjon i journalene.

Resultatmål: Godt arbeidsmiljø

Indikator: Antall skademeldinger for ansatte				
Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon hvert år	2011	2012	2013	
Helsehuset	8	6	12	
Omsorg nord	90	131	46	
Omsorg sentrum	32	20	12	
Omsorg sør	148	104	154	
Omsorg Stangnes	29	31	20	
Omsorg Øysamfunn			1	
Helse og omsorg	308	292	245	

Resultatmål: Godt og helhetlig tjenestetilbud

Indikator: Antall avvik feilmedisinering og fall med skader	2012	2013	Trend
Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon			
Antall feilmedisinering	132	114	
Herav fall med skader i sykehjem	76	68	

Resultat: Det har vært en nedgang i antall feilmedisinerings. Noen avvik registreres feil. Avdelingsledere som behandler avvik skal kvalitetssikre at de registreres riktig.

Multidose ble avsluttet ved Kveldsol da stadig endring av pasientens medisin medførte bruk av 2 medikamentsystem og dermed økt risiko for feilmedisinering.

Antall fall i sykehjem med skade viser en liten nedgang. Det er fokus på forebygging med bevegelsesalarm/sengealarm. Fall er ofte forbundet med pasientens helsetilstand. 2 enheter har hatt en økning, det rapporteres at begrunnelse for dette er fokus på registrering.

Indikator: Antall klager fra brukere eller pårørende på tjenester

Resultat: 2013 innebærer totalt en reduksjon. Avvik registreres som HMS-avvik for å belyse den ansattes hverdag/arbeidssituasjon.

Det kan være snakk om trusler/trakassering/vold. Det har også vært fall på glatt underlag med påfølgende skade. Tjenesten rapporterer fokus på HMS, arbeidsrutiner og LEAN. Ansatte følges opp.

Sør Troms HMS-tjeneste har vært koblet inn samt debrifing fra kollegaer og avdelingsleder.

Ønsket resultat: Færrest mulig klager

Resultat: Helse og omsorg registrerte i 2013 til sammen 16 klager på tjenesten, mot 27 i 2012. Den enkelte klage følges opp i henhold til vedtatte retningslinjer.

Rehabilitering/korttidsavdelingen rapporterer at det i ferieavvikling ikke er terapeutressurser til å dekke nødvendig oppfølging. Dette medfører klager.

Indikator (def): andel årsverk(fagutdannet) i brukerrettede tjenester som har inngått kontrakt på over 1 uke.

Resultat:

År	2012	2013
Prosentvis fagutdanning av alle inngåtte kontrakter	76	76

Resultater på tjenesteområdene

Indikator: Ikke utførte oppdrag i henhold til vedtak om:

Indikatorkrav: Antall avvik: 0

- hjemmesykepleie, - praktisk bistand i hjemmet - tjenester sykehjem	2012	2013	Trend
Hjemmesykepleie	100	116	
Praktisk bistand	49	31	

Resultat: Avvikene har bakgrunn i mangel på vikarer ved sykefravær. Antall avvik svinger noe fra år til år. Nødvendig helsehjelp gis og faglig vurdering utføres i hvert enkelt tilfelle.

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Antall klager etter Helse- og omsorgstjenesteloven som får medhold hos

fylkesmannen.

Ønsket resultat er reduksjon

Resultat:

Fylkesmannen har opphevet 2 vedtak, omgjort 1 vedtak, stadfestet 7 vedtak. Fortsatt 7 vedtak under behandling hos Fylkesmannen.

Koordinerende enhet

Enheten har medvirket til samordning og mer likt tjenestetilbud i kommunen. Det erfares god samhandling med utførende enheter og øvrige samarbeidspartnere. Det har i 2013 vært avviklet faste møter mellom Koordinerende enhet og tjenesteenhetene for å videreutvikle samarbeidet og ha en løpende oppfølging av saker. Enheten har fått både

ros og ris fra brukerne. Det er satt i gang prosesser for å avklare hva som ligger i kritikken. Media har hatt stor fokus på kritikk. Enheten ble styrket med 1 årsverk for å ivareta nye oppgaver i forbindelse med oppfølging av tjenesteavtaler og utskrivningsklare pasienter.

Antall søknader/saker 2013

Status	Antall saker		Antall brukere	
	2012	2013	2012	2013
Innvilget	2 966	3 117	1 356	1 397
Avslått	107	144	96	122
Avsluttet uten behandling	288	204	234	177
Totalt	3 361	3 465	1 686	1 453

*Status saksbehandling, iverksetting av fysio- og ergoterapi inkludert i den totale saksbehandlingstiden

Innvilgede søknader/opphold ved sykehjem

Resultater på tjenesteområdene

Type	Antall pasienter 2012	Antall pasienter 2013	Antall vedtak 2012	Antall vedtak 2013
Tidsbegrenset/rehabilitering	92	85	160	140
Tidsbegrenset/utredning	193	163	310	270
Avlastning	36	38	65	67
Langtidsplass	92	85	92	85
Opphold annet	70	65	139	121
Totalt	483	436	766	683

Økonomi

Driftsutgifter	GR. 13			Harstad		
	2012	2013	Endring	2012	2013	Endring
Korrigerte brutto driftsutgifter pr. mottaker av hjemmetjenester	358 664	373 322	4,09 %	381 998	377 600	-1,15 %
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, praktisk bistand	7,7	8,6	11,69 %	4,2	3,6	-14,29 %
Gjennomsnittlig antall tildelte timer pr uke, hjemmesykepleie	4,8	4,7	-2,08 %	6,9	6,4	-7,25 %
Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 0-66 år	19	19	0,00 %	23	22	-4,35 %
Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 67-79 år	68	66	-2,94 %	78	79	1,28 %
Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 80 år og over	323	321	-0,62 %	420	415	-1,19 %
Andel plasser i institusjon og heldøgnsbemannet bolig i prosent av bef. 80+	27	27	0,00 %	25	27	8,00 %
Plasser i institusjon i prosent av innbyggere 80 år over	16,6	16,5	-0,60 %	18,6	18,5	-0,54 %
Netto driftsutgifter pr. innbygger til pleie- og omsorgstjenesten	14074	14426	2,50 %	17857	17589	-1,50 %
*Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass	971 259	1 012 834	4,28 %	1 006 779	1 027 991	2,11 %

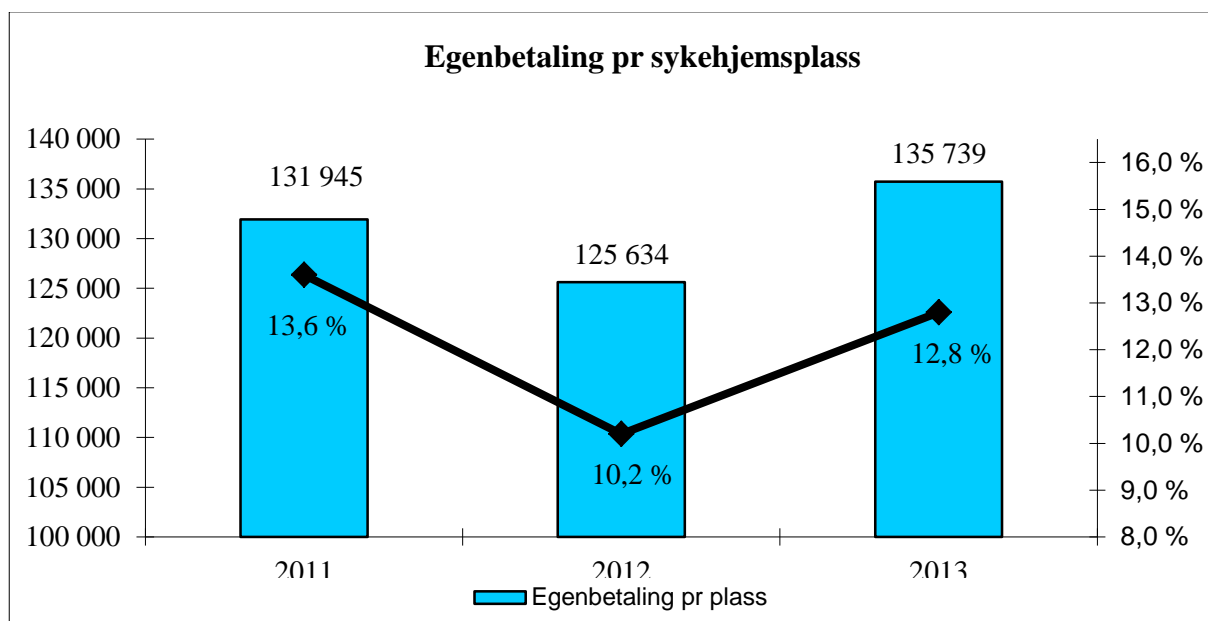
*Korrigerte brutto driftsutgifter institusjon omfatter sykehjem, avlastningsboliger til psykisk utviklings- hemmede, barneboliger osv.

Resultater på tjenesteområdene

Brutto driftsutgifter pr sykehjemsplass		
	Regnskap 2012	Regnskap 2013
Harstad sykehjem	800 395	940 981
Stangnes sykehjem	950 690	1 056 443
Slottet sykehjem	936 547	938 956
Sama sykehjem	729 735	717 537
Kveldsol sykehjem og servicesenter	698 817	801 326
Bjarkøy sykehjem		1 100 620
Olavsgården sykehjem	909 381	931 521
Gjennomsnitt per plass	837 273	912 403

Tabellen viser driftsutgiftene i det enkelte sykehjem. Bygnings- og felleskostnader er ikke med. Legekostnad er med for Stangnes sykehjem og Harstad sykehjem.

Harstad sykehjem har fått tilført ressurser i forbindelse med etablering av en rehabiliteringsavdeling. Stangnes- og Slottet sykehjem har fått tilført ekstra ressurser pga ressurskrevende brukere.

Avlastning barn og unge

Avlastningstjenesten i Barne- og ungdomstjenesten følger opp hjelpetiltak til 47 familier med barn som har funksjonsnedsettelse mellom 0-18 år. Avlastningstilbudet til barn og unge med atferd- og psykiske diagnoser er utfordrende

å løse for barne- og ungdomstjenesten. Dette er tiltak som enheten kjøper pr. i dag. Denne brukergruppen er sterkt økende og det er behov for at Harstad kommune foretar en utredning av tjenestetilbudet til denne brukergruppen.

Resultater på tjenesteområdene

Harstad kommune etablerte et avlastningstilbud i Omsorg sør i Kanebogen for noen år siden. Dette tilbudet har vært svært vellykket. Behovet for avlastning og aktiviseringstilbud er sterkt økende. Og det tas sikte på i 2014 å fremme en sak om dette.

Avlastning barn	2012	2013
som mottar avlastningstjenester	57 barn	54 barn
Støttekontakt	33 barn/unge 98 t. pr. uke	33 barn/unge 100 t. pr uke
Avlastning, totalt	45	36
Avlastning i KAS	7	10
Avlastning i foretak	18	12
Avlastning i familier	20	16
Omsorgslønn	16 barn/unge	13

Avlastning barn	2012	2013
Ant familier/barn	47 fam	48 fam

6.7. Sosialtjenesten og flyktningebosetting

Resultatmål: Alle flyktninger og personer som mottar økonomisk sosialhjelp skal i arbeid eller aktivitet

Indikator: Antall deltakere i kvalifiseringsprogram (KVP). Ønsket resultat: 43

Resultat 2012	Resultat 2013
42	32

Resultatmålet har hatt en jevn nedgang siden tiltaket ble etablert. I 2013 etablerte NAV Harstad eget ungdomsteam som har fått ansvar for å øke deltakelsen i KVP.

Indikator: Andel deltakere i KVP som går over til jobb, utdanning eller andre tiltak. Ønsket resultat: 100 %

Resultat 2012	Resultat 2013
2,4 %	31 %

De siste årene har NAV ikke nådd resultatmålet, og er ikke fornøyd med at det kun er 31 % av deltakerene i KVP som går over til arbeid, utdanning eller annen aktivitet. Det er utviklet bedre oppfølgingsrutiner for oppfølging av deltakere i KVP som bidrar til at ønsket resultatmål nås.

Indikator: Andel saker der økonomisk rådgivning og/eller gjeldsrådgivning er gitt og som ikke utløser sosialstønad
Ønsket resultat: Økning

Resultat 2012	Resultat 2013
20%	35 %

Rådmannen viser til at sosialstønad kan ha blitt gitt på et senere tidspunkt. Det er i tillegg også flere som har fått redusert sosialhjelpsytelsen ved at de har fått lavere trekk på sin inntekt.

Indikator: Andel flyktninger som går over til jobb, utdanning eller andre tiltak etter endt introduksjonsprogram
Ønsket resultat: 75 %

Resultat 2012	Resultat 2013
80 %	77 %

I forhold til andre sammenlignbare kommuner er dette god måloppnåelse.

Indikator: Antall bosatte flyktninger i Harstad
Ønsket resultat: 60

Resultat 2012	Resultat 2013
55 + 20 familiegjenforente	60 + 23 (familiegjenforente)

Antall familiegjenforente er et uforutsigbart tall, men har vært stigende de siste årene. Dette får betydning for budsjett da det følger penger med som kommer i etterkant og ikke er budsjettert med i opprinnelig budsjett.

Indikator: Vedtak om introduksjonsprogram
Ønsket resultat: 100 %

Resultat 2012	Resultat 2013
98%	98 %

Alle som bosettes fra asylmottak får tilbud om program innen 3-månedersfristen. For overføringsflyktninger påvirkes oppstart i programmet av ulike forhold, spesielt barnehageplasser.

Indikator: Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp
Ønsket resultat: 4 måneder

Resultat 2012	Resultat 2013
4,2	4,6

Det er mange som får supplerende sosialhjelp. Mange som har arbeidsavklaringspenger (AAP), uføreytelse, KVP eller introduksjonsprogram har så lav inntekt at de har krav på økonomisk sosialhjelp. Gjelder også personer som har lav lønnsinntekt pga. lav stillingsprosent.

Indikator: Antall behandlede opplyste søknader om økonomisk sosialhjelp innen 14 dager.
Ønsket resultat: 80 %

Resultat 2012	Resultat 2013
70 %	95 %

Det er etablert et eget økonomiteam som har god kompetanse og utfører rask, effektiv og korrekt saksbehandling før vedtak.

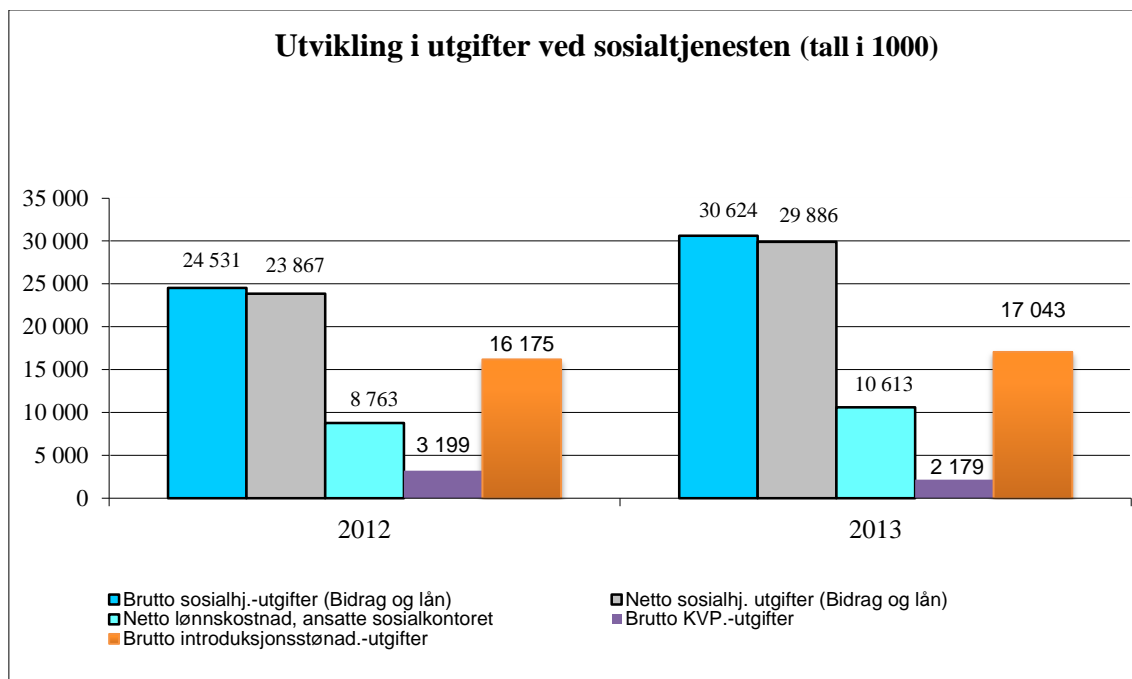

Resultater på tjenesteområdene

	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Andel sosialhjelpsmottakere i forhold til innbyggere	2,5	2,5	2,4	
Gjennomsnittlig utbetaling pr. stønadsmåned			7 344	
Gjennomsnittlig stønadslengde (måned) mottakere 18-24 år	-	-	3,9	-
Gjennomsnittlig stønadslengde (måned) mottakere 25-66 år			4,7	
Andel mottakere med sosialhjelp som hovedinntektskilde	47,0	-	57,8	-
Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr innbygger 20-66 år	2 944	3 244	2 658	3 069
Netto driftsutgifter til kommunale sysselsettingstiltak pr. innbygger 20-66 år	268	276	92	93
Netto driftsutgifter til tilbud til pers. med rusproblemer pr. innbygger 20-66 år	466	503	368	274

Netto driftsutgifter til sosialtjenesten per innbygger 20-66 år er den indikatoren som best viser hvor st del av kommunens utgifter som går til denne tjenesten i forhold

til størrelsen på målgruppen. Økningen i Harstad er relativ stor, og vi nærmer oss snittet i gruppe 13.

Kostnadene til sosialhjelp har økt mye siste år.

6.8. Barnevern

Resultatmål: Godt forebyggende barnevernsarbeid

Indikator: Andel saker med familierådslag
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning.

Resultat 2012	Resultat 2013	Trend
1	2	

Barneverntjenesten samarbeider med familier om ulike tiltak og løsninger, men metodikken familieråd benyttes sjelden.

Indikator: Antall familier med PMTO tiltak
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Resultat 2012	Resultat 2013	Trend
21familier	17 familier	

Antall familier som mottar PMTO terapi er redusert pga avvikling av svangerskapspermisjon. I tillegg til PMTO terapi er det gjennomført 28 saker med foreldrerådgivning og 6 saker med sosial ferdighetstrening og 17 kartlegginger etter PMTO modellen.

Indikator: Andel vedtak om tiltak utenfor hjemmet i forhold til totalt antall saker

Indikatorkrav: Ønsket resultat er reduksjon

Resultat 2012	Resultat 2013	Trend
31,1 %	34,6 %	

Barnevernet har ved utgangen av 2013 omsorg for 73 barn. I 2013 økes antall barn som mottar hjelp utenfor hjemmet med 9,5 %. For 2013 inngår også frivillig plassering i dette tallet.

Resultatmål: Frister overholdes

Indikator: Andel undersøkelser med fristoverskridelser

Indikatorkrav: Ønsket resultat er 0

Resultat 2012	Resultat 2013	Trend
0 %	0 %	

Barnevernet har også i 2013 gjennomført et år uten fristoverskridelser. I 2013 mottok barnevernet 270 meldinger. Dette er en økning med 19,6 % fra 2012. Sakene som meldes til barnevernet er arbeidskrevende og preges av å være sammensatte og komplekse. Mange av sakene er svært alvorlige.

	G-13		Harstad		
	2012	2013	2012	2013	Måltall 13-16
Barn med undersøkelse i forhold til antall innb. 0-17 år		3,8	3,9	3,5	2,5
Andel barn med barnevernstiltak ift. antall innb. 0-17 år		4,4	5,0	5,0	3,6
Barn med undersøkelse eller tiltak pr. årsverk		15,7	11,6	11,3	17,8
Andel undersøkelser som fører til tiltak		42,9	57,3	35,1	48,0
Andel undersøkelser med beh.tid over 3 mnd		24,4	15,9	7,6	0
Brutto driftsutgifter per barn (funksj 244)		40 481	54 364	55 442	
Brutto driftsutgifter per barn som ikke er plassert av barnevernet (funksjon 251)		37 159	24 305	44 651	
Brutto driftsutgifter per barn som er plassert av barnevernet (funksjon 252)		273 268	293 683	228 456	

I 2013 har barnevernet i Harstad vært ajour med behandling av tilmeldte saker. 138 barn får frivillige hjelpetiltak fra barneverntjenesten i Harstad. Dette er en reduksjon med 5,7 % fra 2012. Totalt får 211 barn hjelpetiltak fra barnevernet i Harstad.

Andelen barn som får hjelp utenfor hjemmet i 2013 er 34,6 %. Dette er høyt, og er ressurs- og kostnadskrevende. Også i 2013 har barneverntjenesten en høy ressursinnsats knyttet til saker som behandles i rettsapparatet. Barnevernet fikk

Resultater på tjenesteområdene

2,2 årsverk i styrkning fra regjeringens satsningsmidler på kommunalt barnevern for 2013.

I tillegg til barnevern jobber enheten med risikoutsatte barn og ungdommer og deres familier på oppdrag fra barneverntjenesten og andre samarbeidspartnere.

Koordinator for forebyggende arbeid er sekretær for "Forebyggende forum" på oppvekstområdet. Forumet samler alle ledere innenfor oppvekstområdet 6 ganger i året.

Tidlig innsats for barn i risikogruppen (TIBIR) fortsetter. I barne- og ungdomstjenesten er det 2 PMTO-terapeuter og 1 foreldreveileder.

PMTO terapeutene har ansvaret for PMTO terapi til foreldre, veiledning av foreldreveiledere, sosiale ferdighetstrener og kartleggere. Tilbakemeldingene fra foreldre viser at tiltaket har stor betydning for familiene.

Oppsøkende ungdomsteam (OUT) er et hjelpetiltak. I tillegg til oppsøkende

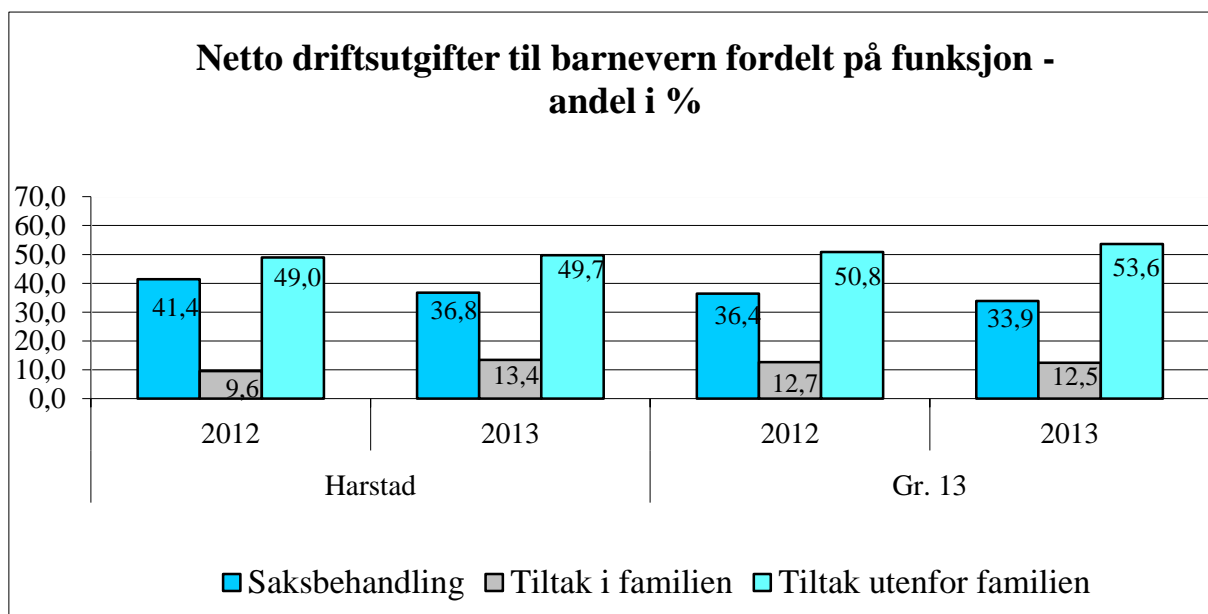
virksomhet, utfører OUT individuell oppfølging til ungdom som trenger hjelp fra barnevernet. OUT gir individuell oppfølging og veiledning til familier og ungdommer som har behov for tett oppfølging. Tiltaket får positive tilbakemeldinger fra ungdommer, foreldre og samarbeidspartnere.

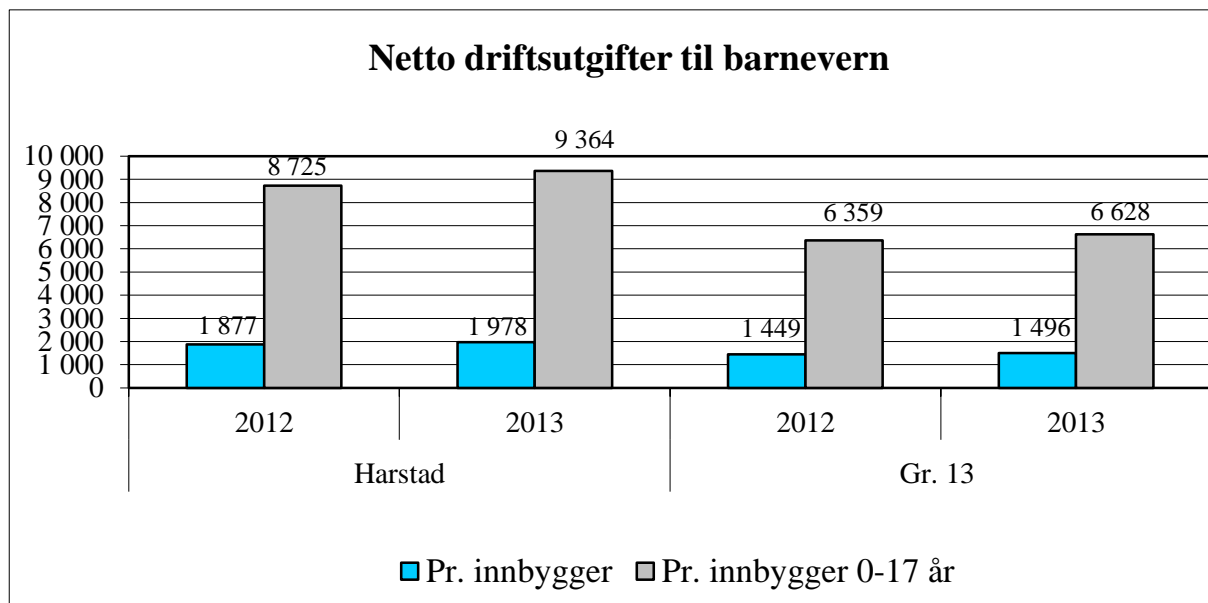
Første halvår av 2013 drev OUT omfattende oppsøkende virksomhet i ungdomsmiljøet i Harstad.

Hjemmekonsulentene jobber på oppdrag fra barneverntjenesten med familier som har små barn og som har behov for hjelp til å strukturere hverdag. Målsetningen er endringer som bidrar til at familien klarer sine utfordringer selv.

I 2013 etablerte BUT hjelpetiltaket familieterapeut. Familieterapeuten jobber med familier med litt eldre barn der relasjonsmønstret ofte er mer sammensatt og komplekst.

Økonomi

Netto driftsutgifter til barnevern per innbygger 0-17 år er den indikatoren som best viser hvor st del av kommunens utvgifter som går til denne tjenesten i forhold

til størrelsen på målgruppa. Harstad herisse har vært økende de siste år og vi ligger vesentlig høyere enn gruppe 13.

6.9. Vann

Harstad kommune har helkontinuerlig vakt innen VA-området. Denne omfatter overordnet vakt, rørleggervakt og spylevogn. Disse ivaretar alle meldinger og avvik knyttet til kommunale VA-anlegg. Det er i 2013 ikke påvist avvik på drikkevannskvaliteten som har krevd umiddelbare tiltak. Det nye vannbehandlingsanlegget har etter åpningen i 2012 fungert godt. Det er i 2013 utført noen mindre modifiseringer av anlegget etter at det like etter åpningen oppstod lekkasje på kjemikaliedoseringen.

Det har i perioden 2011-2013 vært til behandling en reguleringsplan for sikring av vannverkets nedbørsfelt. Kommunestyret har fattet vedtak om planen, men Mattilsynet leverte innsigelse mot vedtaket. Behandling av denne har pågått i 2013 og ventes ferdig behandlet av departementet i løpet av 2014.

Resultatmål: Utbygging av en sikker og hygienisk betryggende kommunal vannforsyning i tråd med hovedplan vann

Indikator: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med VHP og driftsplan

Resultat:

Utbygging:

- Modifisering av behandlingsanlegg Harstad vannverk
- Ledning Sørvik-Fauskevåg
- Hovedvannledning, Bergselvdammen-Folkeparken, planlegging
- Utvidelse av trykksone i Harstadåsen
- VA St. Olavs gate (planlegging og kontrahering)
- Ledning Mustaparta-Vika

- Ledning Vika-Årnes-Stornes, planlegging
- Utbedring Sansøy/Fenes vannverk
- Vann Harstad Teknologipark, planlegging

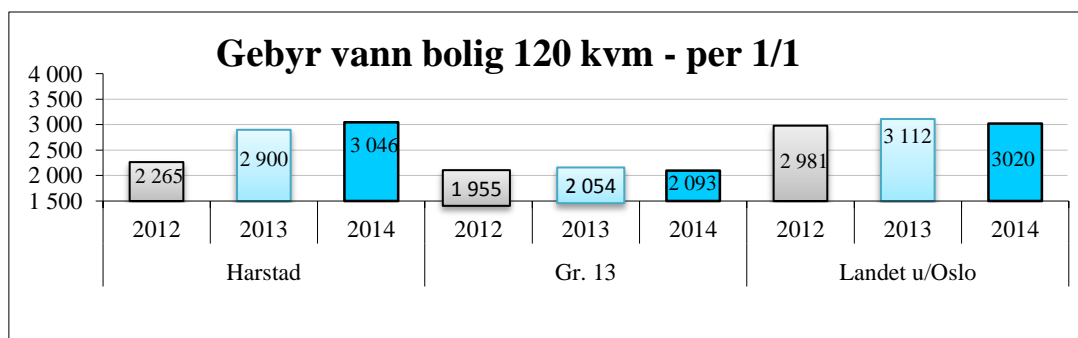
Kommentar: Tiltak som var omfattet av VHP og driftsplan for 2013 er i hovedsak startet og/eller gjennomført. Når det gjelder nytt vannbehandlingsanlegg for Harstad vannverk, så fungerer det godt etter noen problem med saltsyredoseringen i startfasen. Det er gjennomført en noen mindre tilpasninger på doseringsanlegget. Oppretting av skader etter saltsyrelekkasje gjennomføres som del av forsikringsoppgjør.

Når det gjelder fornying av ledningsnett, så er det store utfordringer. Det gjennomføres et systematisk lekkasjearbeid. Det er gjennomført tiltak i områder hvor det etter søk er avdekket store lekkasjer og som er kritiske med hensyn til vannlekkasjer. Dette er også viktig ved utarbeidelse av saneringsplan. Det er et mål å redusere lekkasjeandelen ytterligere da det vil være viktig for produksjonskostnaden ved det nye behandlingsanlegget. Det er tatt hensyn til samordning med tiltak innen fornying av avløpsnett.

Indikator: Antall avvik i henhold til drikkevannsforskriften

Resultat: 2

Det har i 2013 ikke vært avvik knyttet til drikkevannskvaliteten fra de kommunale vannverkene. Driften av vannverkene er gitt stor prioritet, og det har ført til en sikker drift.

6.10. Avløp

Resultatmål: Rydde opp i og fjerne alle tilførsler av kommunalt avløp som utgjør en helseisiko eller en estetisk forringelse av det fysiske miljø

Indikator: Gjennomførte utbyggings- og fornyingstiltak i tråd med VHP og driftsplan

Resultat: Det er i 2013 arbeidet med følgende tiltak:

Utbygging:

- Opprustning Bergsodden RA
- Fornyng St. Olavs gate, planlegging og kontrahering
- Overvann Mustaparta-Vika
- Fauskevåg inkl. SA, planlegging
- Utredning om oppgradering av renseanleggene Ruggevik, Medkila og Holte, valg av hovedløsning

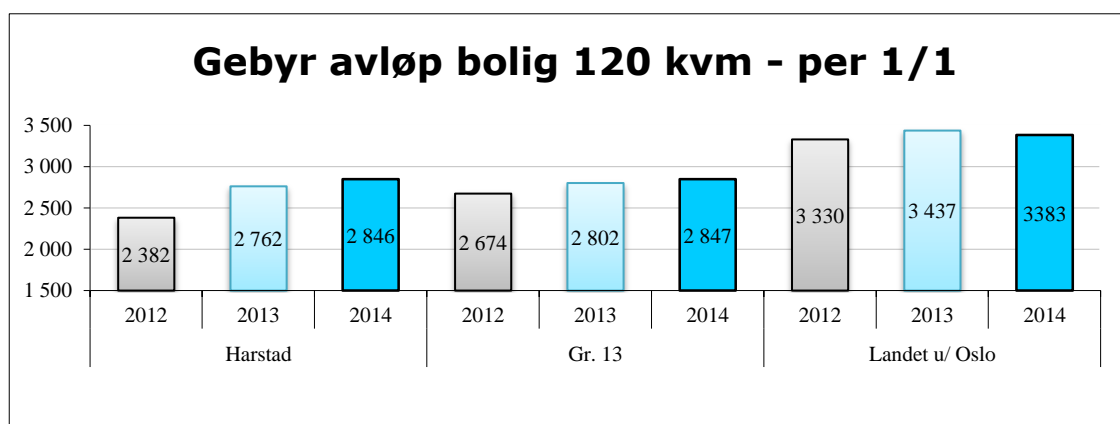
Indikator: Antall avvik fra fastlagte måleparametre gitt i utslippstillatelse og forurensningsforskrift

Resultater: Det er ikke registrert avvik på måleparametre i utslippstillatelse eller forurensningsforskrift. De 3 nye primær-

renseanleggene Revsbekken, Stangnes og Holstneset ble satt i drift i 2011 og de har fungert godt i 2013. Det ble i 2012 satt i gang opprusting av Bergsodden RA. Det ble ferdigstilt i 2013. Det er satt i gang utredning av struktur for renseanlegg på strekningen Stangnes-Ruggevik. Valg av løsning vil skje i 2014. Fylkesmannen har gitt utvidet frist for ferdig anlegg til innen 31.12.2020.

Kommentar: Harstad kommune har bygd avløpsanlegg med tilhørende renseanlegg for vel 90% av kommunens eiendommer. De etablerte anlegg er bygd og drives i henhold til krav for slike anlegg. Det pågår også et arbeid med opprusting av renseanleggene på strekningen Stangnes-Ruggevik til primærrenseanlegg.

Det er bygd opp en profesjonell organisasjon knyttet til disse områdene. Det gjennomføres et utbyggingsprogram som skal sikre kvaliteten på anleggene, samt tilfredsstillende fastsatte krav fra forurensningsmyndigheten og annen statlig myndighet.

6.11. Renovasjon og avfall

Resultatmål: Bærekraftig utvikling

Indikator: Mengde husholdningsavfall i kg per innbygger

Indikatorkrav: Reduksjon

Resultat 2011:	Resultat 2012:	Resultat 2013:
249,0 kg/innb.	239,9 kg/innb.	243,6 kg/innb.

Kommentar: Det er en liten økning i mengde levert avfall til den kommunale avfallsordningen i 2013 sett i forhold til 2012. Det er en reduksjon for våtorganisk avfall (matavfall), men det brennbare avfallet øker i 2013 opp mot nivået i 2011. Årsaken til dette kan være oppslag i media om at HRS blander matavfallet inn i det brennbare avfallet som del av sin innsamling/behandling. Øvrige fraksjoner er stabil.

Indikator: Andel gjenvunnet husholdningsavfall i %. (datagrunnlag HRS regionen)

Indikatorkrav: økning

Resultat 2012:	Resultat 2013:
92%	92%

Kommentar: Dette er en gjenvinningsgrad som er vesentlig høyere enn landsgjennomsnittet. Årsaken til dette er at relativt stor andel går til energigjenvinning. HRS arbeider videre med ytterligere videreutvikling av avfallsbehandlingen og ytterligere økning i gjenvinningsgraden.

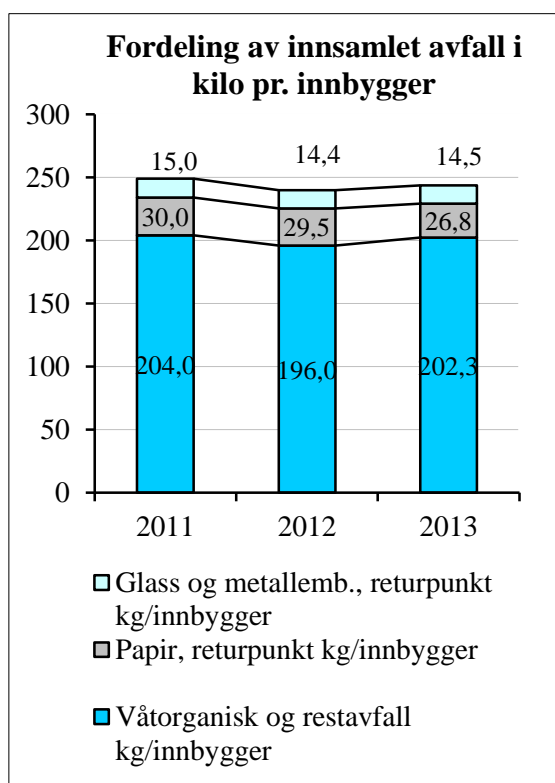
Det er gjennomført henting av 2 avfallsfraksjoner (brennbart avfall og matavfall) hos abonnenten i tråd med vedtatte avfallordning. I tillegg er det leveringsordning for 4 avfallsfraksjoner (papir, drikkekartong, glass- og metallemballasje og ikke brennbart avfall) på sentralt plasserte returpunkter.

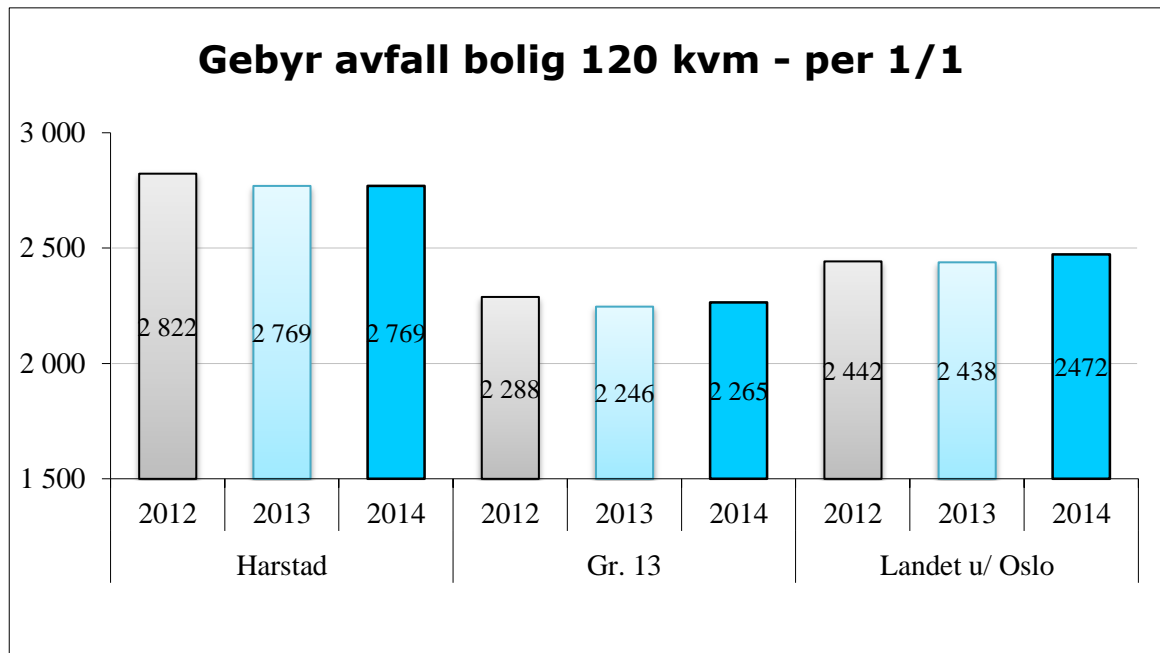
Det er få klager med avfallsordningen. Innhenting er i 2013 effektivisert ved at bruken av enmannsbetjente biler er videreutviklet, samt at mannskapene samler

inn fra flere abonnenter uten at det settes inn nye ressurser. Det er også effektivisert ved at flere dypoppsamlere er tatt i bruk.

Det er etablert et godt utbygd nettverk med returpunkter som er godt brukt, og forsøplingen rundt disse er redusert.

Gebyrene har vært redusert de siste 3 årene. Det har likevel vært drevet med overskudd. Det førte til at i 2013 var 1 av 4 betalingsterminer fri noe som medførte en tilbakebetaling til kundene på ca 8,5 mill kr. Dette omfattet også innbyggerne fra Bjarkøy. Overskuddsfondet er ved årsskiftet er ca. 3,1 mill kr.

**) I Harstad kan det velges mellom lite, normal og stort abonnement. Tallene for Harstad i tabellen er normal. Det gis også fradrag ved tilknytning til felleskonteiner med kr 152 i 2013.

6.12. Fysisk planlegging, kulturminner, natur og miljø og byggesak

Resultatmål: Bærekraftig utvikling

Indikatorerne knyttet til bærekraftig utvikling er delt inn i bærekraft-tema fra miljøstyringssystemet "Bærekraftige kommuner i praksis" (KS). Indikatorer er tilpasset lokale forhold og skal evaluere kommunens bærekraftige utvikling.

Harstad kommune inngikk i 2012 et samarbeidsprosjekt med Kystverket om miljøopprydding og farledsutdyping av havna. Dette med bakgrunn i de høye konsentrasjonene av miljøgifter som ble funnet i havnebassenget. Prosjektet har som mål å redusere konsentrasjonen av PCB, PAH, tungmetaller og andre miljøgifter i sjøbunnen betydelig, og på lang sikt oppheve dagens kostholdsråd for sjømat.

Forurenset sjøbunn har blitt tildekket eller tatt opp og deponert i sjøkantdeponi i Seljestadfjæra. Dermed oppnås en renere havn, dypere seilingsled og bedre fremkommelighet for større båter, og deponiet gir nye næringsarealer. Prosjekt «Ren Harstad havn» finansieres av Miljødirektoratet, Harstad kommune og Kystverket, og ferdigstilles i februar 2014.

Norsk institutt for luftforskning (NILU) gjennomførte i 2011 og 2013 en undersøkelse av luftkvaliteten i Harstad ved å kartlegge konsentrasjonen av nitrogendioksid (NO₂) i Harstad sentrum. Målingene fra vinteren 2013 viste en økning i NO₂ - konsentrasjon ved samtlige målepunkter sammenlignet med 2011. Den viktigste kilden til NO₂ er vegtrafikk og det er langs Rv 83 verdiene er høyest. Den høyeste verdien er målt ved rundkjøringen i Harstad sentrum.

Realisering av vegpakke Harstad, med bygging av tunnel gjennom Harstadåsen, vil lede tungtransport og store deler av gjennomgangstrafikken vekk fra sentrum, og bedre luftkvaliteten der målingene ga dårligst resultat. Det vil likevel utføres luftkvalitetsmålinger ved de mest utsatte stedene for å holde øye med utviklingen.

Harstad kommune gjennomførte i 2013 prosjektet *Avfall på avveie – Til kamp mot villfyllingene*. Prosjektet gikk ut på å fjerne ulovlige avfallsplasser i kommunen, og gjøre tiltak for å hindre at disse gjenoppstår eller at det oppstår nye slike fyllinger. Innbyggere ble informert om korrekt avfallshåndtering og det ble satt fokus på problematikken rundt forsøpling og forurensning i media. Prosjektet videreføres i 2014.

I 2013 ble det i tillegg gjennomført en regional innsamlingsaksjon for bilvrak og metallskrot i kommunene i Sør-Troms. Det ble samlet inn til sammen 612 tonn bilvrak, metallskrot, EE-avfall m.m. i regionen, derav 90 tonn i Harstad. Samarbeidsprosjektet ble gjennomført av Sør-Troms regionråd, de syv kommunene i Sør-Troms og Hålogaland Ressursselskap (HRS), og finansiert gjennom skjønnsmidler fra Fylkesmannen i Troms.

Miljøfyrtårn er en sertifiseringsordning for virksomheter som dokumenterer systematisk arbeid med miljøvennlig drift. I Harstad fikk vi tre nye miljøfyrtårn i 2013: Sparebank 1 Nord-Norge avd. Harstad, El-Installatøren Harstad AS og IT Partner Harstad AS. Ved utgang av året var det 16 miljøfyrtårnbedrifter i Harstad.

Retningsanalyse for bærekraftig utvikling i Harstad kommune:

Positiv utvikling

Negativ utvikling

Nr	Resultat: Bærekraftindikatorer	Ønsket resultat	Bærekraft -tema	Harstad 2012	Harstad 2013	Trend
	Antall innbyggere pr 31.12			24291	24441	
1	Sykel-, gangveier/turstier med kommunalt driftsansvar, km/10.000 innb (Kostra)	Ingen reduksjon	Livskvalitet	41	34	
2	Antall lokaliteter med viktige naturtyper som er berørt av nye tiltak (Naturbasen, egne data)	Uendret	Biologisk mangfold	0	0	
3	Andel vernet areal i prosent (Miljøstatus i Troms, egne data)	Økning	Biologisk mangfold	0,07	0,54	
4	Jordbruksareal i drift i daa (Kostra)	Uendret/økning	Ressursforvaltning	17 402	20 707	
5	Andel innvilgede søknader om dispensasjon i LNF områder i % (Kostra)	Reduksjon	Ressursforvaltning	100	100	
6	Kommunale utgifter til fyring og belysning pr. innbygger (Kostra)	Reduksjon	Kommunal drift	1 109	1 101	
7	Antall miljøsertifiserte bedrifter pr 1000 innbyggere (Kilde: miljøindex.no, ISO, EMAS, Debio, Miljøfyrtårn, Svanemerket)	Økning	Bærekraftig produksjon og forbruk	0,84	1,27	

1. Sykkel-/gang- og turstier

Statistikken viser en reduksjon i rapporterte km. tur-, gang- og sykkelvei for 2013.

2. Inngrep i viktige naturlokaliteter

Det er ikke gjort inngrep/nye tiltak i viktige naturlokaliteter det siste året.

3. Andel vernet areal i prosent

Ingen nye områder er vernet i 2013, men prosentandelen vernede områder har økt grunnet kommunesammenslåingen med Bjarkøy 1.1.2013.

4. Jordbruksareal i drift

Svak økning i jordbruksareal i drift etter nedgang i 2012. Tilsynelatende sterk økning i jordbruksareal siden 2012 skyldes kommunesammenslåingen med Bjarkøy 1.1.2013.

5. Andel innvilgede søknader om dispensasjon nytiltak i LNF områder i %

Alle dispensasjonssøknader er innvilget.

6. Kommunale utgifter til fyring og belysning pr. innbygger

Kommunale utgifter til fyring og belysning var i 2013 litt lavere enn foregående år.

7. Antall miljøsertifiserte bedrifter pr 1000 innbyggere

16 Miljøfyrtårn-bedrifter
3 ISO 14001-bedrifter
11 Debio-godkjente bedrifter, derav 7 produsenter
1 bedrift med svanemerket produkt

Totalt 31 miljøsertifiserte bedrifter, som gir 1,27 bedrifter pr. 1000 innbygger.

Resultat: Drift- og utbyggingstjenesten

Gjennom «I mella-prosjektet» er det i 2013 laget plan for utvikling av lekeplassen i Generalhagen, og tiltaket skal gjennomføres sommeren 2014.

Harstad kommune har også ansvar for friluftsområde i Folkeparken, Kanebogstranda, Altevågen og Gressholman. Det er stor utfart til alle disse områdene, men særlig stor helårsbruk av Folkeparken. Det er nå 9 gapahuker i Folkeparken og disse er forsynt med bål plass og ved. De er mye i bruk og kommunen får gode tilbakemeldinger. Om vinteren er det etablert løypenett med utgangspunkt ved snuplass/ parkeringsplass i Skarvegen/Bjørnebåsen.

Resultat: Areal- og byggesakstjenesten

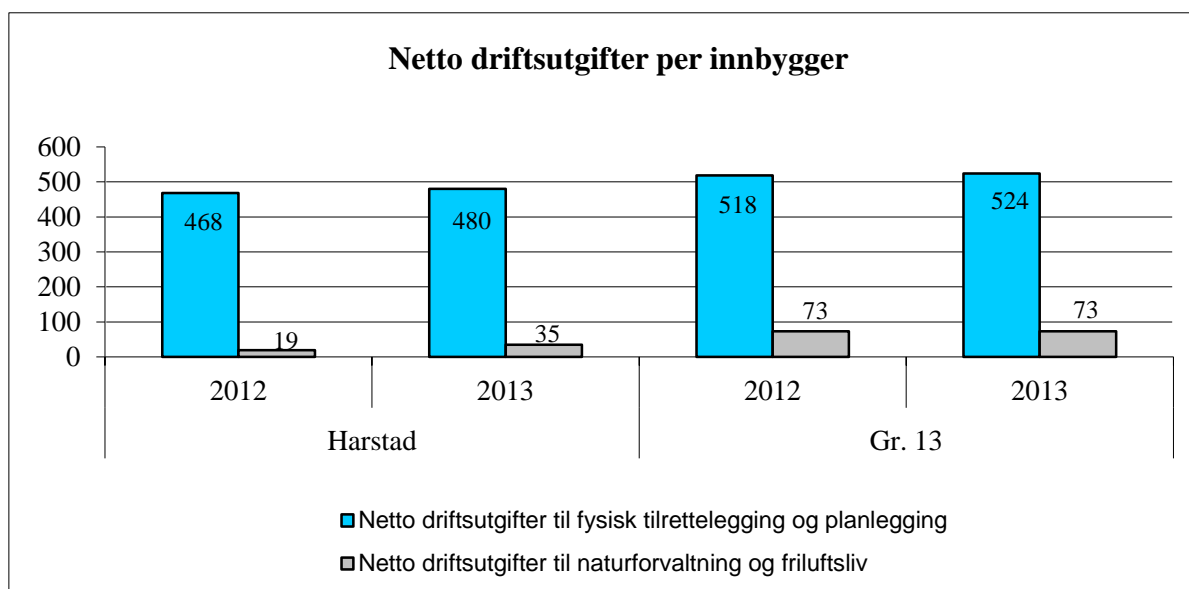
Nye digitale kartdata levert 2013.

Resultater på tjenesteområdene

Fysisk tilrettelegging og planlegging	G-13		Harstad		
	2012	2013	2012	2013	Måltall 13-16
Gj.snittlig saksbehandlingstid, vedtatte reguleringsplaner (kalenderdager)	-	-	135		300
Gj.snittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 12 ukers frist (kalenderdager)	39	-	-	-	60
Gj.snittlig saksbehandlingstid, byggesaker med 3 ukers frist (kalenderdager)	18	-	-	-	20
Antall søknader om tiltak mottatt siste år per 10 000 årsinnbygger i kommunen	133	138	47	50	120
Gjennomsnittlig saksbehandlingstid, oppmålsforretning (kalenderdager)	73		90	110	90

Rekreasjon og friluftsliv	G-13		Harstad		
	2012	2012	2012	2012	Måltall 13-16
Turstier og løyper tilrettelagt for sommerbruk i km per 10 000 innbyggere. Kommunalt driftsansvar	37	43	31	30	31
Samlet lengde maskinpreparerte skiløyper	120	119	80	80	50

Økonomi

6.13. Kultur, bibliotek, kino, idrett, musikk og kulturskole

	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Netto driftsutgifter for kultursektoren pr innbygger i kroner	1 761	1 827	1 728	2 182
Kommunale driftstilskudd til lag og foreninger pr lag som mottar tilskudd Enhet: Kroner	43 779	44 090	15 735	13 049
Antall frivillige lag som mottar kommunalt driftstilskudd	79	78	34	41
Netto driftsutgifter til muséer pr innbygger	61	58	78	79
Netto driftsutgifter til kunstformidling pr innbygger	121	113	199	181
Netto driftsutgifter til andre kulturaktiviteter per innbygger*	207	200	109	113
Netto driftsutgifter til kommunale musikk og kulturskoler per innbygger 6-15 år*	1 669	1 825	1 606	1 964
Netto driftsutgifter til idrett per innbygger	196	213	52	63
Netto driftsutgifter til kommunale idrettsbygg per innbygger	367	403	417	512
Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud barn og unge per innbygger	172	166	246	251
Andel elever (brukere) i grunnskolealder i kommunens kultur og musikk skole av antall barn i alderen 5-15 år	11,8	12,0	17,8	17,6

*Kulturrådgiver er regnskapsført som «kulturskole», men skulle vært «andre kulturaktiviteter»

Kino

	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Netto driftsutgifter til kino per innbygger	1	7	2	19
Netto driftsutgifter til kino per besøkende	0,3	-2,3	0,9	7,4
Besøk per kinoforestilling	27,8	26,8	30,4	27,7

Harstad kino hadde i 2013 en nedgang i besøkstillene på 2% sammenliknet med 2012. På landsbasis gikk kinobesøket ned med 2,03% i 2013. Omsetningen gikk ned med 3,65% og gjennomsnittlig billettpris ved Harstad kino var kr 92,50,- pr kinobillett i 2013. Visninger i 3D-format er populære, men stadig flere foretrekker visninger i 2D.

En stadig større del av billettene til kinoen, selges via internett.

I samarbeid med Harstad Sparebank tilbyr Harstad kino gratis skolekino for alle grunnskoleelevene i Harstad kommune.

Bibliotek

Resultatmål: Biblioteket skal være et kultur-, kompetanse- og informasjonssenter med nøytrale møteplasser.

Indikator: Antall utlån pr innbygger

Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Bibliotek (funksjon 370)	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Utlån alle medier per innbygger	5,1	4,3	4,5	4,1
Omløpshastighet barnebøker i bøker	1,9	2,0	1,4	1,2
Omløpshastighet skjønnlitteratur for voksne i bøker	1,2	1,2	1,5	1,3
Netto driftsutgifter til folkebibliotek per innbygger	253	353	261	253

Harstad bibliotek har i 2013 hatt en liten tilbakegang av utlån. Dette som i landet forøvrig.

Aktiviteter i biblioteket:

Klassebesøk skole og barnehager: 75

Besøk av barnehagegrupper: 80

Lesestund for førskolebarn: 35 ganger med tilsammen 300 barn.

Voksenopplæring: 17 klasser

Den kulturelle skolesekken: Bli kjent på biblioteket med leselystprosjektet.

Leseknappen for alle 3. klassingene i

Resultater på tjenesteområdene

kommunen 15 klasser/278 elever.

Av Harstad biblioteks driftsmidler gikk rundt 900 000,- kr til faste utgifter som strøm, fellesutgifter for Kulturhuset, renovasjon og rengjøring.

Harstad bibliotek har flere lånere pr. årsverk enn gjennomsnittet for KOSTRA gruppe 13.

Det har blitt kjøpt inn nye bærbare PC'er til bruk for publikum.

Brakerundersøkelse for biblioteket ble gjennomført i desember 2013.

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene

Indikatorkrav (skala 1-6): Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Resultat 2008

Resultat 2013

5,51

5,72 😊

Biblioteket får svært gode tilbakemeldinger fra sine brukere.

Harstad kulturskole

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene

Indikatorkrav (skala 1-6): Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Resultat 2008

Resultat 2013

5,27

5,49 😊

Skolen har svært gode tilbakemeldinger fra foresatte etter spørreundersøkelsen.

Resultatmål: Harstad kulturskole skal være en skole for alle som ønsker å utvikle sine evner/interesser innen kunstfagene, samt være et kompetansesenter for det frivillige kulturliv og skoleverket

Indikator: Antall elever i grunnskolealder i kulturskolen i prosent av antall elever i grunnskolen

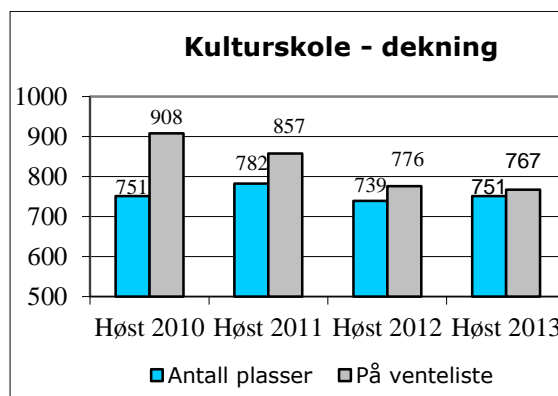
Indikatorkrav: Ønsket resultat er økning

Resultat 2009	Resultat 2012	Resultat 2013
14%	17%	18 %

Med dagens ressurser vil dette tallet kunne variere fra år til år i forhold til alderen på

elevene og antall grunnskoleelever. Økningen er altså ikke p.g.a. endringer eller flere plasser ved kulturskolen.

Stortingets målsetting; Stortinget har en uttalt målsetting om at minst 30 % av grunnskoleelevene skal ha et tilbud om plass i musikk-kulturskole. Harstad er altså pr d.d. litt over halvveis.

Ungdomstiltak

Ungdomsklubbene ble i januar 2013 tilhørende enheten Harstad kulturskole. Det har i 2013 blitt arbeidet aktivt med innhold i tilbudet samt samarbeidsmuligheter. Målet er også å opprettholde det gode arbeidet som har vært gjort som lavterskeltilbud og inkluderende tilbud for barn og ungdom. I 2013 er klubbene kommet godt i gang med samarbeid for å bedre utnytte ressurser og kompetanse. Det er lagt til rette for bredere tilbud av aktiviteter for å nå flere målgrupper. Det er viktig å opprettholde et høyt besøkstall. Fokus på innhold og kvalitet på aktivitetene er forsterket.

Ungdommens Hus, Pl@stelin@ har fra august 2013 vært preget av nytenking og nye måter å tilrettelegge for tilbudet på. I forhold til 2012 har antall besøkende i 2013 gått noe ned. Kvaliteten i tilbudene er likevel bedret. Radio Harstad er ett fritidstilbud for ungdom mellom 13 og 19 år. Radioen har 2 kommunalt ansatte men er driftet som en ungdomsdrevet privat fritidsklubb med eget eierstyre. I løpet av 2013 har medlemstallet økt til 30 faste medlemmer. Det arbeides med å få større fast medlemsmasse og rekrutteringsplan for 2014 er laget.

Resultatmål: Godt ungdoms- og fritidstilbud

Indikator: Antall besøk fritidsklubber og Ungdommens hus

Ønsket resultat: økning

Resultater på tjenesteområdene

Sted	Forrige resultat	Resultat 2013
Ungdommens hus	7 628	6 200
Centrum fritidsklubb	5 350	3 200
Kanebogen FK - Torsdagsklubben	2 176	2 090

Rådmannen viser til at reduksjon i besøkstallene ikke er i samsvar med fastsatt indikatorkrav. Reduksjonen kommer primært av at tjenestene har vært under endring og utvikling i 2013 og at det vil ta noe tid før dette vises i besøkstallene.

Idrett

Det er etablert samarbeid med Harstad idrettsråd og idrettslagene knyttet til utvikling av nye idrettsanlegg og drift av bestående anlegg. Det er bred kontakt med lag som utfører anleggsutbygging og søker finansiering bl.a. fra spillemidlene. Forhåndsgodkjenning av anleggene og lokal saksbehandling gjøres av kommunen. Tildeling av spillemidlene gjøres av Fylkeskommunen med bakgrunn i tildelt ramme.

2013 er det første hele driftsåret for Seljestadhallen. Hallen har vært med på en vesentlig bedring av idrettshalltilbudet i Harstad. Det er imidlertid fortsatt stor etterspørsel på tildeling av treningstimer i hallene og det er rom for ytterligere utvidelse av kapasiteten. Det framkommer også et sterkt økende vedlikeholdsbehov knyttet til Harstadhallen og Landsåshallen. Det bør vurderes å gjennomføre større opprustning for disse hallene med særlig vekt på Harstadhallen som nærmer seg 40 år.

Harstad stadion er siste år holdt vinteråpen for å bedre treningstilbudet vintertid for fotballen. Dette tilbudet blir godt mottatt av fotballklubbene i Harstad, men er svært ressurskrevende.

Det har gjennom flere år vært arbeidet med realisering av en kunstfrossen skøytebane på Kanebogen stadion. Dette i samarbeid med Statkraft. Pga kommunens økonomiske situasjon er dette ikke gjennomført.

6.14. Kirke, tros- og livssynssamfunn

	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Netto driftsutgifter til funksjon 390,393 pr. innbygger i kroner	458	464	459	490
Medlem av DNK i prosent av antall innbyggere	75,4	74,5	84,3	83,2

Tabellen viser at kostratallet for Harstad er litt høyere enn i G-13. Dette gjenspeiler at det er flere medlemmer i DNK i Harstad enn i G-13. Det er 8 kirker og 12 kirkegårder i Harstad. Både antall kirker og kirkegårder er høyere i Harstad enn i sammenlignbare kommuner.

Harstad kirkelige fellesråd fikk i 2013 et netto tilskudd fra Harstad kommune (etter fradrag for momskompensasjonsordningen) på 12.668.000,- millioner kroner for å ivareta kommunens ansvar i hht kirkeloven og gravferdslov.

Deler av tilskuddet kommer også andre trossamfunn til gode som f. eks. ved utgifter til kirkegård og krematorium.

Tilskudd gitt til andre trossamfunn var kr 662.726,- og er beregnet slik at tilskuddet pr. medlem er like stort som pr. medlem i statskirken.

6.15. Samferdsel og parkering

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Etterslep vegvedlikehold i kroner

Indikatorkrav: Ikke økning

Resultat: Det er tidligere utarbeidet rapporter om status vedlikehold på det kommunale vegnettet. De ble utarbeidet av rådgiveren Carl Bro A/S og viser et etterslep på vegvedlikeholdet på ca 36 mill kr i 2007. Ny beregning vil bli gjort i 2014.

Det må satses på økt strukturelt vedlikehold av det kommunale vegnettet. For å bygge vegkapitalen opp til opprinnelig nivå i løpet av 10 år bør det bevilges ca. 9 mill. kr ekstra årlig. Dette har ikke vært prioritert i 2013 og fører til at det samla forfallet på de kommunale vegene fortsetter.

Det er en krevende driftssituasjon for de kommunale vegene. Det er ikke ressursmessig kompensert for økt mengde kommunale vegger. Det har vært en vesentlig økning for inngåtte brøytekontrakter. Dette sammen med en allerede lav driftsramme gjør at tjenesten må planlegges med lav driftsstandard. Det gjør tjenesten svært sårbar. I 2013 har det vært en krevende værissituasjon med skiftende snø-/isforhold.

Det er de siste årene vært bevilget 45 mill. kr til opprustning av diverse vegstrekninger. Det er i 2013 gjennomført tiltak tilknyttet bl.a. Brokvik-Gressholman, Stalheimvegen, oppgradering av gatelyststyringen med tilrettelegging for målt kraft, oppgradering av div. dreneringssystem tilhørende kommunale vegger og diverse mindre trafiksikkerhetstiltak.

Det gjenstår å slutføre tiltak knyttet til Tuvsslettvegen, Hyttevegen og Mølnåsen i 2014. Det har vært utfordrene å gjennomføre tiltakene innen fastsatt tidsplan ettersom det har vært vakante stillinger i tjenesten.

Indikator: Gjennomføre minst ett større trafiksikkerhetstiltak i henhold til prioritering i TS-plan

Resultat: Det er vedtatt ny reguleringsplan for fortau langs Landsåsvegen. Det er inngått avtale om detaljprosjektering av denne strekningen samt for opparbeidelse av Mølnholtet med tilhørende gangveg. Begge disse tiltakene er en del av Harstadpakken

Det har vært gjennomført planlegging kontrahering av fortau langs St. Olavs gate samkjørt med anlegg for VA og fjernvarme. Dette tiltaket er en del av Harstadpakken. Anleggsstart for dette er ved årsskiftet og ferdigstillelse høsten 2015.

Resultatmål: Bidra til å utvikle samferdselssektoren både i Harstad og i Midtre Hålogaland til beste for næringsliv og innbyggere

Indikator: Etablere samarbeidsfora Vedtak om finansieringsmodell med bruk av lokal egenbetaling

Resultat: Kommunestyret vedtok i 2012 deltakelse i prosjektet «Harstadpakken», som et samferdselsprosjekt i Harstad med en ramme på ca 1,5 mrd. kr. Det omfatter bl.a. bygging av gjennomkjøringstunnell, utbedring av kryss langs Rv.83, omfattende bygging av gang- og sykkelveger og omfattende tiltak for kollektivtrafikken i Harstad. Prosjektet er et samarbeid mellom kommunen, Fylkeskommunen og Statens vegvesen.

Det har i 2013 vært arbeidet med planlegging av prosjektet og klargjøring for sluttbehandling i Stortinget. Sluttbehandlingen har blitt vesentlig forsinket og forventes nå innen sommeren 2014.

Harstad kommune har deltatt i planarbeidet herunder koordinering mot kommunale VA-anlegg. Dette krever store ressurser og det er søkt å rekruttere egen delprosjektleder. Det er håp om at dette er på plass våren 2014.

Harstad kommune har i 2013 arbeidet for et mulig samarbeid om kommunaltekniske tjenester med Kvæfjord. En avtale for veg og VAR er inngått fra 2014 som omhandler virksomhetsoverdragelse til Harstad kommune for disse tjenestene.

Parkering

Det er nå lagt til rette for bruk av betalingskort på en stor del av parkeringsautomatene. Kommunen står foran en betydelig fornying og oppgradering av automater i 2014 på grunn av nye krav til slike. Bruk av kort øker fortsatt og utgjorde i 2013 ca 60 % av parkeringsvolumet. Bruken av parkulator utgjorde i 2013 ca 9 % av samlet parkeringsvolum. Det ble i 2013 behandlet 224 klager på parkeringsilleggelser/kontrollavgifter.

Resultater på tjenesteområdene

	G-13		Harstad	
	2012	2013	2012	2013
Gang- og sykkelvei i km som er et kommunalt ansvar pr. 10 000 innb.	11	11	10	10
Brutto driftsutgifter i kr pr. km kommunal vei og gate, konsern	170 218	179 284	136 178	136 796
Andel kommunale veier og gater med fartsgrense 40 km/t eller lavere	57,7	58,4	44,6	44,0
Antall km kommunal vei som brøytes av egne biler			100	
Antall km kommunal vei som brøytes av private entrepenører			104	
Antall kommunale avgiftsbelagte parkeringsplasser			770	
Antall andre kommunale parkeringsplasser i sentrum			300	

6.16. Boliger

	G-13		Harstad		
	2012	2013	2012	2013	Måltall 13-16
Boliger					
Kommunalt disponerte boliger per 1000 innbyggere	19	20	20	20	13
Kommunalt eide boliger som andel av totalt antall kommunalt disp. boliger	73	72	69	70	70
Kommunalt disponerte omsorgsboliger per 1000 innbyggere	5,3		9,4		
Kommunalt eide omsorgsboliger som andel av totalt antall kommunalt disp. omsorgsboliger	60,2		40,0		
Søknader og venteliste					
Antall søknader per 1000 innbyggere	8	8	7	11	
Antall nye søknader per 1000 innbyggere	6	6	7	10	
Andel søkere som har fått avslag på kommunal bolig	28	30	11	6	

Boligutleie

Bygg- og eiendomstjenesten er forvalter for alle kommunale boliger til sosialt trengende, eldre, psykiatri, ansatte og flyktninger. Antall boliger pr. innbygger er lavere for Harstad kommune enn for sammenlignbare kommuner. Det er fortsatt ventetid for tildeling av ordinær utleiebolig. Ventelisten har gått noe ned pga at søkerne har skaffet seg ny bolig selv.

Det er fortsatt stort fokus på bosetning av flyktninger der måltallet er 60 bosetninger pr. år. Kommunen må leie inn boliger på det private markedet for å dekke behovet.

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet – kvalitet på tjenestene

Indikatorkrav (skala 1-6): Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Gjennomført brukerundersøkelse i 2013 viser slikt resultat:

resultat 2008	resultat 2013
4,76	4,00

Spørreskjema er endret/forenklet i 2013 slik at resultatene ikke er helt sammenlignbare.

6.17. Brann og ulykkesvern

Resultatmål: God brannsikkerhet

Indikator: Antall øvelser

Indikatorkrav: antall planlagte øvelser 100

Resultat 2013: 221 😊

Kommentar: Det er viktig at øvelsene er relevant i forhold til behovet i vaktlagene sammenholdt med aktuelle mulige hendelser. Dette for å etablere nødvendig håndteringsevne.

Indikator: Andel tilsyn ihht brannlov

Ønsket resultat A og B objekter: 100%

Resultat 2012	Resultat 2013	Trend
89,6 A-objekt	91,5% A-objekt	😊
92,3 B-objekt	80,5 % B-objekt	😞
100% C-objekt	100 % i C-objekt	😊

Indikator: Andel feiing ihht brannlov

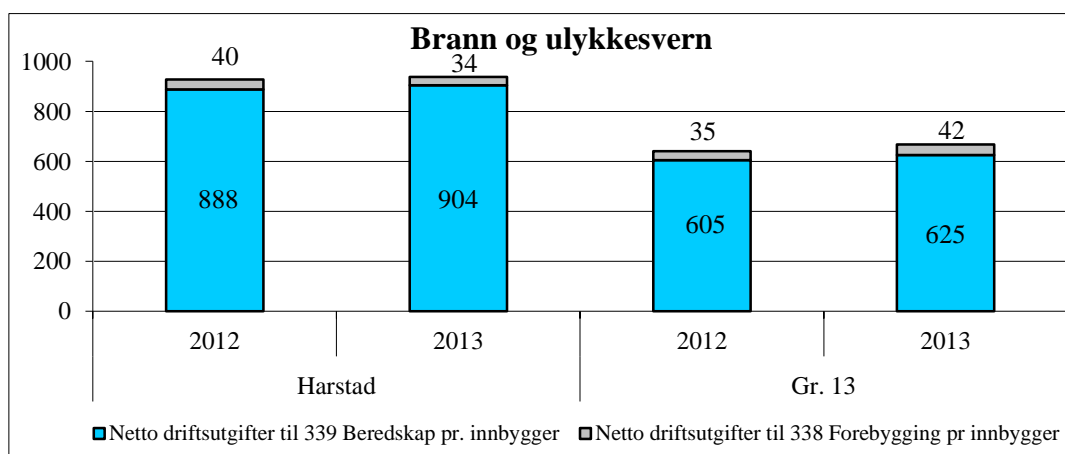
Ønsket resultat: 100%

Resultat 2012	Resultat 2013
100% 😊	100% 😊

Kommentar: Feiing er utført ihht planen

Indikator: Andel tilsyn piper/ ildsteder

Økonomi

Ønsket resultat 100%

Resultat 2012	Resultat 2013	Trend
46 %	25,3 %	😞

Kommentar: Feiere har gjennomført 455 tilsyn med piper og ildsteder. Antall tilsyn er gått ned. En del av årsaken er langtidssykemelding. Det skal treffes tiltak for å bedre resultatet i 2014. Det er kun tilsynet ved fyringsanlegget som er hjemlet i lov, men i tillegg gis generell informasjon om brannsikkerhet i hjemmene under tilsynet.

Harstad brann- og redning var med på 2 sentralt initierte brannvernkampanjer i 2013:

- Brannvernuka 2013
- Aksjon boligbrann med røykvarslersens dag 1. des. og boligtilsynskampanje
- Vaktlagene har motatt besøk av/ vært på besøk hos 26 barnehager/ skoler
- 10 brannvernforedrag/ informasjonsmøter for borettslag/ foreninger/ bedrifter i 2013

Resultatmål: God informasjon om brannsikkerhet

Indikator: Deltakelse i nasjonal brannvernkampanjer

Resultat: I hht planen 😊

6.18. Kommunal eiendomsdrift

Resultatmål: Bærekraftig utvikling

Indikator: Antall etablerte stasjoner for kildesortering av fraksjonene papir, glass/metall, ikke brennbart, spesialavfall og EE avfall i og fra kommunale bygg

Indikatorkrav: økning

Resultat: Det har ikke vært jobbet systematisk med dette i 2013, men noen forbedringer er iverksatt. Det forventes at kartlegging og anbefalinger slutføres i 2014.

Indikator: Kommunale utgifter til fyring og belysning, per innbygger i kroner

Indikatorkrav: reduksjon

Resultat: Innføring av system for energioppfølging og kontroll er prioritert tiltak. Det har ikke vært tilstrekkelig kapasitet til å få dette på plass i 2013. Forventes slutført i 2014. Vurderes som nødvendig styringsverktøy for vurdering av ytterligere tiltak.

Planstrategi 2012 -2015

- Plan for helhetlig gjennomgang av fremtidens tomtebehov for offentlige institusjoner.
- Bolig og institusjonsplan.

Arbeidene med planene er igangsatt. Harstad kommune har inngått partnerskapsavtale med Husbanken. I denne avtalen er det gitt tilskudd til prosjektlederstilling som skal arbeide med boligpolitiske tiltak.

Drift og vedlikehold av bygninger

Driftsbudsjett for vedlikehold av kommunale bygg er ikke tilstrekkelig til å opprettholde bygningenes verdi. Ut over løpende driftskostnader er det begrenset budsjett for vedlikehold av bygg og tekniske anlegg.

For å få kontroll med vedlikeholdsbehov- og etterslep er arbeid med vedlikeholdsplan iverksatt.

Avviksbehandling og Intern-kontroll

Kravene til IK- elektriske anlegg, tekniske anlegg, brannalarm – og nødlysanlegg, heisanlegg, kjelanlegg er økt.

Det arbeides med å dokumentere behov og systematisere rutinene for bedre kontroll og oppfølging av oppgavene.

Vaktmestertjenesten

Tjenesten er under omorganisering for å sikre mer eierskap til byggene. Enhetene vil da få en større forutsigbarhet når de kan forvente besøk og de får en kontaktperson som kjenner bygget. Dette er også et ledd i arbeidet med tilstandskartlegging av våre bygg.

Vi ser en dreining mot mere teknisk krevende bygg som gjør at avdelingens behov for teknisk utdannet personal øker.

Renholdstjenesten

Det er arbeidet med forbedring av renholdsplaner for kommunale bygg. Etablering av nytt planverktøy er startet opp. Implementering av INSTA 800 er systemutført. Frisknærver har vært i fokus.

Kommunale boliger

Resultatmål: Fornøyde brukere

Indikator: Brukertilfredshet

Indikatorkrav: Skala 1-6:Ønsket resultat: 5
Nedre akseptable grense: 3

Resultat:

2007: 4,80

2008: 4,67

2013: 4,00 (spørreskjema endret i 2013)

Det har i 2013 vært stort fokus på bosetting av flyktninger. Det har også vært lav «turn-over» på de ordinære utleieboligene. Kommunen opplever at mange søker om å fortsette å få bo i kommunal bolig. Begrunnelsen er ofte at de har problemer med å finne seg bolig i det private markedet.

Boligforvaltning	
Boliger eid av kommunen	345
Innleide boliger framleie	42
Boliger der kommunen har tilvisningsrett	107
Sum boliger som kommunen disponerer	494

Søknader om kommunal bolig	
Innvilgede søknader	91
Søkere på venteliste	54
Avslåtte søknader	16
Sum behandlede søknader	161

Viktige nye byggeprosjekt

Harstad teknologipark. Fokus i 2013 har vært markedsføring og kundekontakt i samarbeid med Kunnskapsparken. Det arbeides med

Resultater på tjenesteområdene

realisering av utleiebygg i samarbeid med Siva-eiendom. Det er gitt tomtetilbud til nytt administrasjonsbygg for Statoil. I samarbeid med Per Strand eiendom AS og Norgeseiendom AS er det levert inn tilbud på byggeprosjekt.

Prosjektet Ren Harstad havn er i slutfasen og forventes avsluttet i februar 2014.

Bygging av Bergsodden sykehjem er i rute og planlagt innflytting er satt til høsten 2014.

Det pågår arbeider for etablering av 3 nye barnehager. Gullhaugen barnehage er under bygging med ferdigstillelse høsten 2014.

Fagerlia barnehage er igangsatt og forventet ferdig i 2015. Barnehage i Breivikhaugen er stoppet. Ny tomt og igangsetting av dette prosjektet forventes avklart i jan/feb 2014.

Etter brannen ved Harstad barneskole vil en avklaring om fremtidig skoledrift være nødvendig og forventes avklart i 2014.

Det er startet utredning av Helsehus, et prosjekt knyttet til samhandlingsreformen. I første omgang en avklaring av innhold i ett fremtidig prosjekt i samarbeid med UNN HF.

Nøkkeltall i kvm for kommunale formålsbygg

Bygningstype	Renhold 2013	Renhold 2012	FDV 2013	FDV 2012
Skoler	54 096	54 096	57 459	56 938
Barnehager	7 823	7 823	10 030	9 164
Institusjoner	6 700	7 962	35 282	31 595
Kultur og idrettsbygg	3 610	3 610	17 283	13 951
Rådhus 1a og 1b *	10 640	10 640	12 000	11 329
Boliger	0	0	15 000	15 000
Diverse bygg	1 745	1 745	5 099	9 000
Renhold andre byggeiere	3 694	3 694		
SUM	88 308	89 570	152 153	146 977

6.19. Kommunens eierskap

Kommunestyret har vedtatt en ny eierskapsmelding våren 2013 som er

retningsgivende for utøvelse av kommunens eierskapsstrategi og politikk for de selskaper hvor kommunen er deltaker.

Harstad kommune forventer at foretak og selskap skal:

- Etablere interne kjøreregler og etiske retningslinjer (kommunale foretak følger kommunens).
- Alle som påtar seg styreverv i kommunale selskaper skal registrere vervene i styrevervregisteret.
- Gjennomføre jevnlig bruker/markedsundersøkelser.
- Ha et forhold til overholdelse av arbeidsrettigheter, menneskerettigheter, korrupsjon og ivaretagelse av miljøet som er i tråd med FN-initiativet Global Compact, tilpasset den enkelte virksomhet
- Etablere nødvendige kriseplaner med mediestrategi. Kommunale foretak følger kommunens og skal i tillegg utarbeide egen plan for krisehåndtering.
- Selskap som drives etter kommersielle prinsipper og med profitt som formål bør bidra til frivillig sektor
- Sikre en mest mulig effektiv ressursbruk slik at allmennheten kan ha tillit til at offentlige anskaffelser skjer på en effektiv og samfunnstjenlig måte
- Konkurransetsette innkjøp
- Følge LOA/FOA (kommunale foretak)
- Følge forsyningsforskriften når innkjøp dekkes av Forskrift om innkjøpsregler i forsyningssektorene (vann- og energiforsyning, transport og posttjenester) av 1.april 2006 nr. 403.

Harstad kommune deltar i følgende selskaper:

Aksjeselskaper:

Hålogaland Kraft AS

INKO Industri og kompetansesenter AS

Grottebadet AS

Kunnskapsparken Nord AS

Harstad kulturhus AS

Destinasjon Harstad AS

Interkommunale selskaper (IKS)

Hålogaland Ressursselskap IKS

KomRev Nord IKS

K-sekretariatet IKS

Kommunale foretak (KF)

Harstad Havn KF

Harstad kommune – Politisk organisering 2011 – 2015

